tatu, modo quilibet advertat pariter ab aliis ſociis modica ſurripi. ib. p. 324. n. 10. Satisfit objectis adverſariorum, ib. p. 325. n. 11. & ſeq. Qui furtum grave antecedens pœnitentia, aut reſtitutione facta, vel propoſito non ſeparat a ſubſequenti furto levi, gravius peccat, ſi leve aliud furtum committat. ib. p. 326. n. 16.

Furtum in extrema neceſſitate licitum eſt. IV. p. 316. n. 2. & ſeq. Etiamſi ſiat ut ſubveniatur proximo ſic indigenti. ib. n. 4. Probabilius quiſque tenetur ex juſtitia extreme indigenti ſuccurrere. ib. p. 317. n. 5. In extrema neceſſitate conſtitutus bona accipiens, non tenetur poſtquam ea conſumpſit tranſacta neceſſitate reſtituere. ib. n. 6. Qui rem alienam ſurripit non egens, eamque deinde in extremam neceſſitatem delapſus conſumit, tenetur eamdem reſtituere, ſi ad meliorem fortunam perveniat. ib. n. 9. Laxe Dianæ, Tamburini, & Caſtropalai oppoſita ſententia improbatur. ib. Non licet furari in neceſſitate etiam valde gravi. ib. p. 318. & ſeq. n. 12. & ſeq. Refellitur P. Viva, fruſtra propoſitionem 36. ab Innocentio XI. damnatam eludens. ib. Exponuntur gradus neceſſitatis extremæ, & gravis. ib. p. 319. n. 17. Veroſimilius eſt non licere in extrema neceſſitate rem valde pretioſam ſurripere ab eo, qui hujuſmodi furto in extremam, aut graviorem neceſſitatem induceretur. ib. & ſeq. n. 19. Refellitur uti commentitia diſtinctio P. Cardenas, volentis Pontificem damnaſſe furtum ſub ratione furti, non vero ſub ratione acceptionis rei alienæ. ib. p. 321. n. 20.

Filii bona quorum ipſi dominium non habent, furantes a parentibus peccant. IV. p. 341. n. 2. Furta filiorum, quandonam levi, aut grave peccatum ſint, pendet præcipue ex circumſtantiis. ib. n. 3. Filii excuſantur a furti delicto, quando parentes obſtinant ipſis ſubminiſtrare congrua pro victu, & veſtitu. ib. n. 4. Uxores grave furtum patrant, ſi in magna quantitate ſurripiant a marito bona quorum dominium, & adminiſtrationem eſt penes eoſdem maritos. ib. p. 344. n. 7. Sunt tamen plures caſus, in quibus uxores abſque furti reatu ſurripere maritis quædam bona poſſunt. ib. n. 8. Referuntur. ib. Regula generalis eſt, nihil uxores diſponere debere de bonis maritorum illis inſciis, excepto caſu manifeſto, & evidenter urgentibus. ib. n. 9. Oſtenditur hoc ex D. Auguſtino, & Raymundo. ib. n. 10. & ſeq. Opifices quidquam materiæ ſibi traditæ ſurripientes peccant. ib. p. 344. n. 13. Eos non excuſant prætextus quos allegant. ib. Rejicitur P. Sanchez doctrina de laboribus. ib. Religioſi, ſi furentur de communi Monaſterii penu, peccant & contra juſtitiam, & contra votum. ib. n. 15. Quantitas furti Religioſorum non eſt augenda ad menſuram furti filiorum familias, ſed minor potius conſtituenda eſt. ib. p. 345. n. 17. V. Compenſatio.

Franciſcanos inter & Jeſuitas diſſidium ſuper rituum Malabaricorum ſuperſtitione. III. p. 331. n. 5.

G

Gagna (P. Caſpar Joſephus) notam juridi calumniatoris Auctori impegit. IX. p. 159. n. 1. Refellitur ib. & ſeq.

Gennetius (Franciſcus) ut Rigoriſta a Francoliano immerito traducitur. IX. pag. 16. n. 1. & ſeq.

Gentiles ſua omnia de moribus ſcripta undique erroribus inquinaſſe, falſo docet Buddeus. VI. p. 4. n. 2. Immo eorum lectionem Origenes & S. Gregorius Neocæſarienſis utilem agnoverunt. ib. p. 8. n. 4.

Geribaldi (P. Sebaſtianus) laxas propoſitiones docet de jejunio. V. p. 27. n. 17. & 19.

Ghezzi (P. Nicolaus) impudens refellitur. VIII. p. 289. n. 9. & ſeq.

Gobat (P. Georgius) laxas opiniones docet de præcepto audiendi Miſſam. V. p. 4. n. 2. & ſeq. & p. 66. & ſeq. n. 9. & ſeq. Laxe docet, probabiliter nullum extare per ſe præceptum contritionis eliciendæ extra periculum mortis. IX. p. 4. n. 5. Refellitur. ib. p. 14. num. 8. Laxiſſime docet, non denegandam abſolutionem plebeis juvenibus cubantibus indutis & cautis cum puellis in eodem lecto, & nolentibus proponere ſeparationem. ib. p. 6. n. 26. Refellitur. ib. p. 153. n. 17. Nullam oriri obligationem citius confitendi in eo qui differendo confeſſionem uſque ad mortem, vel ad Paſcha, certus eſt ſe multorum criminum obliturum. ib. p. 6. n. 28. Refellitur. ib. p. 163. n. 21. & ſeq. Non eſſe in confeſſione aperiendam circumſtantiam mutantem ſpeciem, niſi pœnitens quando peccavit, de illa ſaltem dubitaverit. ib. p. 6. n. 31. Refellitur. ib. p. 171. n. 3. Magnam pœnitentium frequentiam ratione alicujus ſolemnitatis, vel indulgentiæ excuſare ab integritate confeſſionis. ib. p. 159. n. 5. Damnata eſt hæc opinio ab Innocentio XI. ib. Non debere Confeſſarium proponere pœnitenti aliquam ex probabilibus ſententiis tamquam neceſſario ſequendam, ſi videat ab ipſo repudiandam. ib. p. 280. n. 12. Feſtive docet, peccare ſaltem contra caritatem Confeſſarium qui abſolvit pœnitentem ſequendo opinionem minus tutam de ſua juriſdictione, niſi forte credat talem abſolutionem non futuram ingratam pœnitenti. ib. p. 301. n. 5. Refellitur. ib. p. 323. n. 6. Laxe docet, licere uti opinione probabili, etiamſi hæc communiter non reputetur probabilis, ſed ſolum ab aliquo Doctore. ib. n. 7. Etiam quando probabilitas verſatur ſolum circa aliquod factum. ib. Refellitur. ib. n. 8. Laxam tradit doctrinam circa occaſionem proximam. ibid. pag. 130. num. 25. Laxiora inde deducit conſectaria. ib. num. 26.

Laxam de voto propoſitionem docet. III. p. 101. n. 47. Licite laxe putat oſcula, & amplexus non impudicos inter ſponſos de futuro ſecundum conſuetudinem patriæ in ſignum benevolentiæ ad fovendum mutuum amorem in ordine ad matrimonium, licet adſit periculum pollutionis. ib. p. 5. n. 22. Refellitur. ib. p. 217. n. 24. Laxiſſime aſſerit Confeſſarium
rium

rium non raro cogi ad amplectendam ſententiam Sanchezii de licito uſu oſculorum, & amplexuum inter ſponſos de futuro, etſi velit tales ſponſos dimittere ſine abſolutione, utpote quibus ægre perſuaderet illos amplexus, oſcula &c. eſſe mortalia, aut ut agnoſcerent eſſe mortalia ſaltem propoſitum ſe emendandi. ib. p. 5. n. 26. Refellitur. ib. p. 227. n. 27. Laxiſſime docet, diſſimulandam manifeſtationem veritatis pœnitenti ex ignorantia invincibili obnoxio mollitiei, cujus gravitatem edoctus ob habitum pravum non abſtinebit. ib. p. 5. n. 29. & ſeq. Refellitur. ib. p. 227. n. 4. & ſeq. Laxe a peccato mortali excuſat Parochum in cujus capite per ſex vel octo hebdomadas non apparet veſtigium clericalis tonſuræ, etſi conſtitutiones ſynodales præcipiant geſtationem ejuſdem tonſuræ. ib. p. 15. n. 5. Refellitur. ib. Laxiſſime docet, ob gravem morbum etiam non letalem aut curandum, aut cavendum licitam eſſe ebrietatem, ſi aliter curari, aut caveri nequeat. ib. p. 139. n. 3. Refellitur. ib. Laxe a mortali excuſat eos qui nimio potu ſe implent, ſi ſimul pharmacum habent, vel pulverem quo impediant privationem uſus rationis, aut amiſſum brevi recuperent. ib. p. 141. n. 17. Refellitur. ib. Laxe docet, nullam ebrietatem eſſe peccatum mortale, niſi diu privet uſu, & potentia rationis. ib. p. 140. n. 12. Refellitur. ib.

Laxiſſimam de tabernariis vinum vendentibus ſententiam docet. II. p. 277. n. 29. Et alias laxas de oratione. ib. p. 219. & p. 271. & ſeq. n. 10. Laxas de luxuria ſententias docet. IV. p. 410. & ſeq. n. 13. & ſeq. Et laxiſſimam de puella in lecto cubante cum proco. ib. p. 255. n. 14. A gradu cenſuræ afflatum eſt. VII. p. 150. n. 8.

Gonet (P. Joannes Baptiſta) ab injuſtis cenſuris D. Honorati Tournely vindicatur. VI. p. 107. & ſeq. n. 1. & ſeq. Inter temeritatis notam adverſus S. Auguſtinum P. Molinæ aſſerit. ib. Ejuſdem Doctoris aſſertis eumdem Molinam inſolentem oſtenditur. ib. p. 108. & ſeq. n. 1. & ſeq.

Guzman (P. Joannes Baptiſta) laxe docet, regulariter non eſſe dimittendum ſine abſolutione illum qui actualiter peccando ſubito ſenſibus deficiatur, nullumque externum exhibet pœnitentiæ ſignum. IX. p. 9. n. 41. Refellitur. ib. p. 205. n. 16. Male Suarezium defendit. ib. p. 145. n. 22. Falſo docet, obligationem defectorum Pauli V. ceſſaſſe. ib. n. 9. & p. 359. n. 6.

Græci cur in baptiſmo utantur verbo baptizetur, loco Ego te baptizo. VIII. p. 82. n. 6. Græcorum forma in ſacramento confirmationis quænam. ib. p. 112. n. 6. Græci cur fermentato pane utantur in Euchariſtia. ib. p. 248. n. 21. Ad conſecrationem Euchariſtiæ præter verba dominica etiam preces, & orationes cenſent neceſſarias. ib. p. 250. n. 4. & ſeq. Afferunt pro defenſione ſuæ ſententiæ Patrum teſtimonia, & antiquiores liturgias. ib. p. 253. n. 6.

Gratiæ augmentum effectus Euchariſtiæ. VIII. p. 293. n. 2.

Gratia actualis abſque ſanctificante ſat eſt ut homo aliquod opus morale ordinis tam naturalis, tum ſupernaturalis perficere poſſit. I. p. 238. & ſeq. n. 1. & ſeq. Calviniſtarum, & Lutheranorum error confutatur. ib. Sine gratia actuali ſpeciali poteſt homo in ſtatu naturæ lapſæ aliquod opus morale ordinis naturalis peragere. ib. p. 243. & ſeq. n. 1. & ſeq. Damnatæ, quæ hoc ſuſtinent, a Pio V. & Alexandro VIII. propoſitiones recenſentur. ib. Aliæ recenſentur oppoſitæ opiniones ſine fundamento adinventæ. ib. p. 234. n. 4. & ſeq. Probatur dicta ſententia ex mente D. Thomæ. Ejuſque vera doctrina a variis Henrici a S. Ignatio commentis aſſeritur. ib. p. 235. & ſeq. n. 5. & ſeq. Fulcitur etiam ex rationum momentis. ib. p. 241. & ſeq. n. 12. & ſeq. Satisfit Contenſonii reſponſo. ib. Objectæ auctoritates Scripturarum explicantur. ib. p. 244. & ſeq. n. 8. & ſeq. Itemque ex S. Auguſtino depromptæ. ib. p. 243. & ſeq. n. 1. & ſeq. Errores Juliani Semipelagiani exponuntur. ib. S. Auguſtinus intelligendus hic eſt habita ratione quæſtionis, quam verſat, contra eumdem Juliani errorem. ib. V. Natura, Virtutes.

Gratia, ſive gratitudo quid ſit. X. p. 335. n. 7. Ejus officia quænam. ib. Superbi communiter ingrati ſunt. ib. Varii ingratitudinis gradus. ib. Varii ejuſdem modi ex S. Thoma. ib. Quando ſit peccatum mortale, vel ſolum veniale. ib.

Gravina (Vincentius) recte & eloquenter potum cocolatæ frangere jejunium docet. V. p. 129. n. 4.

Grotius (Hugo) laudatur ob ejus Opus de jure belli, ac pacis. VI. p. 24. & ſeq. n. 1. & 2. Proteſtantium de eo judicium. ib. Ejus religio in diſcrimen adducitur. ib. p. 25. & ſeq. n. 3. & 7. In explicando jure naturæ cæteris novatoribus præſtat. ibid. p. 38. & ſeq. n. 4. Docet, Evangelium ea præcipere quæ juri naturali ſunt conſentanea. ibid. p. 31. n. 8. Male contendit licitum non eſſe juramentum promiſſorium. III. p. 298. n. 1. Diſerte docet non prohiberi Angelorum, & ſacrarum Imaginum cultum. I. p. 23. & ſeq. num. 6. & 8.

Gula eſt inordinatus edendi & bibendi appetitus. X. p. 336. n. 2. Non licet intendere delectationem quæ capitur ex cibo, & potu. ib. Oppoſita propoſitio damnata ab Innoc. XI. ibid. In quo ſita ſit perverſitas in fruendo ſapore, & voluptate cibi, & potus. ibid. n. 3. Refutatur laxa opinio P. Dominici Viva. ib. Gula quando ſit peccatum mortale. ibid. n. 4. In duas dividitur ſpecies. ib. num. 5. Quinque exceſſus gulæ enumerantur. ibid. p. 337. num. 8. Gulæ filiæ, & mala inde manantia ex D. Thoma recenſentur. ibid. num. 9. V. Ebrietas.

H

Hæreſis quid ſit. I. p. 123. n. 1. & ſeq. Requirit pertinaciam, qua ſcienter auctoritas Eccleſiæ reſpuatur. ib. n. 3. Hinc propoſitio
cen-

contra fidem ab ignorante prolata, non eſt proprie & formaliter, ſed tantum materialiter hæretica. ib. p. 114. Sicuti neque pœnas incurrit in hæreticos latas negans fidem tantum exterius. ib. & ſeq. n. 8. Sumitur tamen ab Eccleſia ob præſumptam hæreſim. ib. Hæreticus eſt qui dubitat pertinaciter in fide, ſecus non. ib. n. 3. & ſeq. Explicatur, ſimulque objectis occurritur. ib. Qui deliberate dubitat, paratus corrigi ob alias rationes, non ob auctoritatem Eccleſiæ, quæ ſolis difficultatibus ſatiſfiat, hæreticus eſt. Item qui privatæ revelationi divinæ diſſentit. ib. p. 117. n. 13. Pro hæretico habendus eſt negans propoſitionem theologicam proxime deductam ex propoſitione de fide. ib. n. 14. Non tamen qui exiſtimans ſe Eccleſiæ non contradicere, Epiſcopo proponenti rem fidei non aſſentitur. ib. & ſeq. n. 15. & ſeq. Salmanticenſium objecta ſolvuntur. ib. p. 118. Nec eſſet formaliter hæreticus qui baptiſmo ritu baptizatus, putanſque ſe eſſe verum Catholicum, negaret fidei articulos. ib. p. 119. n. 23. & ſeq. Hæreſis multiplex diviſio. ib. p. 121. & ſeq. n. 1. & ſeq. Explicatur. ib. Hæretici pœnis ſpiritualibus, & temporalibus puniuntur. ib. p. 122. & ſeq. n. 3. & ſeq. Recenſentur hæ pœnæ. ib. V. Diſſimulatio cum infidelibus. Excommunicatio. Ignorantia. [illegible] æterna.

Hæretici ſolis conviciis, & mendaciis contra Catholicos pugnant. VIII. p. 22. n. 7. & p. 24. n. 2. & ſeq. Hæreticorum circa Euchariſtiam errores. ib. p. 158. n. 2. & ſeq. Hæretici ſibi mutuo contradicunt circa veritatem exiſtentiæ Chriſti in Euchariſtia. ib. p. 163. n. 17. Hæretici nonnulli ſacramentum pœnitentiæ negarunt. IX. p. 20. n. 2. & ſeq.

Heinneccius (Ioannes) iuris naturæ, & gentium elementa tradit. VI. p. 30. n. 18. De eo iudicium. ib. Male contendit ſola ratione naturali explicandam eſſe ius naturæ. ib. p. 40. & ſeq. n. 2. Quod minime diſtingui a iure gentium perperam docet. ib. p. 173. n. 2.

Henricus a S. Ignatio. V. Gratia efficax.

Henriquez (P. Henricus) laxe docet, præceptum contritionis non obligare accipientes ſacramentum pœnitentiæ cum attritione. IX. p. 5. n. 10. Refellitur. ib. p. 65. n. 7. & ſeq. Antiquatam ſententiam de confeſſione epiſtolari [illegible] vit. ib. p. 343. n. 3.

Heres an teneatur ad vota teſtatoris ſolvenda. V. Votum. Heres ſuccedit in locum defuncti in locationibus, non in legatis, & donationibus. VII. p. 371. n. 20. Heredes inſtitui nequeunt ſeptem perſonarum genera. VII. p. 382. n. 1. Præter hæc nec hereditatem, nec legatum accipere poſſunt occiſores teſtatoris, nec qui poſt legatum gravem ingratitudinem, vel inimicitiam erga eumdem exercuit. ib. n. 2. Qui prohibent teſtatorem condere teſtamentum, aut conditum revocare. ib. n. 3. Si heres acceſſit ad uxorem teſtatoris. ib. n. 4. Si heres teſtatorem mente captum ſanare non curavit, aut eumdem a captivitate liberare. ib. n. 5. Si heres teſtamentum ſuæ inſtitutionis accuſavit. ib. n. 6. V. Actionum triplex genus. Heres ab inteſtato ille dicitur qui ſuccedit ratione propinquitatis ſanguinis, non teſtamenti; ille vero dicitur mori ab inteſtato qui vel teſtamentum non condidit, vel illud eſt ob aliquem defectum nullum. ib. p. 388. n. 1. Mortuo ab inteſtato ſuccedunt deſcendentes propinquiores, & quidem filii, filiæque per capita, Nepotes vero per ſtirpem. ib. n. 2. Dum deſunt deſcendentes, ſuccedunt aſcendentes, & cum illis fratres defuncti per capita. ib. p. 389. n. 3. Deficientibus deſcendentibus, & aſcendentibus, ſuccedunt conſanguinei uſque ad decimum gradum civilem. ib. n. 4. Quomodo fratri ſuccedant fratres. ib. n. 5. Quando nullus frater eſt ſuperſtes, filii eorum ſuccedunt per capita. ib. n. 6. Fratribus, & filiis deficientibus, ſuccedunt conſanguinei propinquiores. Sed in his omnibus obſervandæ leges locorum ſunt. ib. n. 7.

Heredes neceſſarii triplicis generis. VII. p. 385. n. 2. Filii legitimi ſunt heredes neceſſarii, & neceſſario a patribus inſtituendi, quibus ſuccedunt ſui deſcendentes. ib. p. 386. n. 2. Filiis debetur ſolum legitima. Quantitas legitimæ. ib. n. 3. In hereditatis cumulum produci debent & donationes, & dotes filiis datæ. ib. n. 4. Ordo ſervandus in ſucceſſione, & viventibus propinquioribus non ſuccedunt remotiores. ib. n. 5. Legitima nequit onere gravari, etiamſi pater filium omnium bonorum heredem faciat, adiecta conditione rerum hereditarum reſtituendi alteri. ib. n. 6. Deficientibus deſcendentibus, inſtituendi heredes in legitima ſunt viciniores aſcendentes. ib. n. 7. Quantitas legitimæ bonis taxata eſt legibus provinciarum. ib. p. 387. n. 3. Eadem lege, marito non habenti unde decenter vivat, aliquid de bonis mulieris in hereditatem tribuunt. ib. Fratres, & ſorores, etſi heredes neceſſarii non ſint, ſi tamen egeant, ex caritate etiam piis locis præferendi. ib. n. 8. Egeſtatis gradus, aliæque circumſtantiæ iudicio prudentum expendendæ. ib. n. 3. V. Crimen. Exheredare. Heredis obligatio eſt ſolvere omnia debita teſtatoris, niſi ſuperent hereditatem; & ſi ſuperent, non tenetur eam acceptare. ib. p. 394. n. 1. Si heres intra terminum a lege præſcriptum non conſtruit inventarium, & non repudiavit hereditatem, tenetur omnia teſtatoris bona ſolvere, ſi aliquid bonorum occultaſſet. ib. n. 2. Heres tenetur ſolum debita realia teſtatoris ſolvere, non perſonalia. Bona defuncti gravata aliquo vinculo non ſubiacent debitis ſolvendis. ib. n. 3. Heres legata etiam, ſed poſt debita realia, ſolvere debet intra unum annum: ad pias cauſas vero ſtatim. ib. p. 395. n. 4. Sed in foro conſcientiæ etiam legata profana ſtatim cum poſſunt, ſolvi debent ſub peccato gravi; & moroſus debitor compenſare creditoribus damna debet. ib. n. 5. Per modicum tempus diſtributio eleemoſynæ differri poteſt, ut res defuncti melius vendantur. ib. n. 7. Defunctus tamen detrimentum non patitur ex protracta debitorum ſolutione. ib. p. 396. n. 9.

Hereditas quotuplex, & quid heres ex aſſe. VII. p. 369. n. 1. Hereditas eſt iuridica ſucceſſio in bona, & iura defuncti ratione ſanguinis vel legitimæ ſubſtitutionis. ib. p. 391. n. 2.

Heſſelius (Ioannes) Lovanienſis male contendit minime licere maleficii ſigna deſtruere. III. p. 48. n. 9.

S. Hieronymus comptam mulierem, & huius cum viris converſationem eleganter deſcribit. II. p. 84. & ſeq. n. 4.

Hobbes (Thomas) plus impietate quam ſcientia celebris fuit. VI. p. 28. & ſeq. n. 9. Et divinarum Scripturarum contemptor. ib. Ex eo tamen auctoritatem earumdem Scripturarum contra Lutheranos, & Calviniſtas admittendam eſſe oſtenditur. ib. p. 27. & ſeq. n. 10. Male contendit omnem ante legem voluntatem eſſe indifferentem, & ex ſolo beneplacito libero bona, aut mala evadere. ib. p. 154. & ſeq. n. 2. Refellitur auctoritate Ciceronis. ib. p. 156. n. 7. Et invictiſſime ex S. Thoma. ib. p. 157. & ſeq. n. 8. & ſeq. Male docet ius gentium minime a naturali diſtingui. ibid. p. 173. n. 3.

Hoc pronomen quid ſignificet in conſecratione Euchariſtiæ. VIII. p. 163. n. 19. & ſeq.

Homicidium in ebrietate patratum quomodo ſit voluntarium, & peccatum. VIII. p. 12. n. 7.

Homicidium alii numquam licere, etſi publica auctoritate iuſtum, docuerunt; alii ſe ipſos, nedum alios licitum eſſe interficere; alii alia commenti ſunt. IV. p. 168. n. 1. Referuntur omnes de hoc errores, eorumque Auctores, & refelluntur. ib. n. 2. & ſeq. Facinoroſi homines pœna mortis plecti poſſunt a Principibus. ib. p. 170. n. 1. Eccleſiaſtici domini alicuius civitatis, & provinciæ poſſunt iudicibus ſe delictis ius ſanguinis conferre. ib. p. 171. n. 5. Iudex damnare nequit aliquem inauditum, & non citatum, niſi quando delictum notorium eſt, & expedit ut ſtatim reus puniatur. ib. p. 172. n. 6. Licite poteſt Princeps facultatem conferre cuilibet privato occidendi bannitos etiam propoſito præmio. ib. n. 7. Nonnulla de hoc obſervanda. ib. n. 8. & ſeq. Licitum eſt ſupremæ poteſtati facultatem facere filiis, fratribuſque, ut impune occidant interfectores patrum, fratrumve. ib. n. 11. Iudex Chriſtianus tenetur tempus concedere reo damnato ad mortem confitendi, atque ſacram Euchariſtiam accipiendi. ib. n. 12. Innocentem directe occidere non licet. ib. p. 173. n. 1. & ſeq. Sed licet indirecte. ib. n. 3. Tyranno minante urbis excidium, niſi innocens ei tradatur occidendus, non licet innocentem tradere. ib. n. 4. & ſeq. Licetne iudici illum occidere quem certo ſcit eſſe innocentem, ſi ſecundum allegata, & probata nocens apparet; alii affirmant, alii negant. ib. p. 175. n. 6. & ſeq. Expenduntur rationes quæ hinc inde afferri poſſunt. ib. p. 175. & ſeq. n. 10. & ſeq. Aſſeritur methodus, quam iudex in hoc caſu obſervare debet. ib. p. 175. & ſeq. n. 21. & ſeq. Marito non licet uxorem occidere in adulterio deprehenſam. ib. p. 178. & ſeq. n. 2. & ſeq. Supremus Princeps deprehendens uxorem, aut filiam in adulterio, non poteſt eam occulte occidere. ib. n. 4. & ſeq. Solvuntur obiecta. ib. Nemo abſolute tenetur ſe defendere ab iniuſto invaſore cum illius occiſione. ib. p. 180. n. 1. Licitum eſt propriam vitam defendere, ſi opus ſit, invaſoris occiſione cum moderamine inculpatæ tutelæ. ib. p. 181. & ſeq. n. 3. & ſeq. Reſpondetur argumentis oppoſitæ ſententiæ. ib. p. 182. & ſeq. n. 12. & ſeq. Caſuiſtarum quorumdam laxæ opiniones ab omni humanitatis ſenſu abhorrentes de occiſione calumniatoris ob conſervationem honoris, & famæ, recenſentur, & refutantur. ib. p. 183. n. 1. & ſeq. Occidi non poteſt calumniator ob defenſionem honoris magni momenti cum moderamine inculpatæ tutelæ. ib. p. 186. & ſeq. n. 8. & ſeq. Laxæ Vivæ, Sporer, & Caſnedi etiam poſt propoſitiones damnatas ſententiæ tamquam ſpiritui Chriſtianiſmi, & Patribus oppoſitæ. ib. Aliæ P. Vivæ, La Croix, & Sporer laxæ ſententiæ referuntur, & reiiciuntur. ib. p. 188. & ſeq. n. 14. & ſeq. Occiſio calumniatoris ob honorem ſalvandum numquam licet. ib. Si quis non modo verbis, verum etiam alapa, vel fuſte homines infamare pertentet, hic tenetur fugere, ne occidat invaſorem. ib. p. 189. n. 21. & ſeq. Impugnantur Salmanticenſes. ib. Recenſentur documenta Patrum huc pertinentia. ib. p. 190. & ſeq. n. 25. & ſeq. Occidi non poteſt invaſor ob conſervationem bonorum temporalium. ib. p. 191. & ſeq. n. 1. & ſeq. Propoſitiones damnatæ huc ſpectantes. ib. p. 193. & ſeq. n. 3. Laxæ interpretationes P. Vivæ refelluntur. ib. Aſſignatur ratio cur Eccleſia damnavit propoſitionem decernentem occiſionem licitam furis ob conſervationem unius aurei. ib. p. 194. n. 6. Reſpondetur argumentis propugnantium licitam eſſe occiſionem furis ob conſervationem bonorum magni valoris. ib. p. 195. & ſeq. n. 9. & ſeq. Occiſio furis nocturni bene permittitur ob præſumptionem furti coniungendi cum homicidio. ib. Vivæ, Leſſii, Molinæ, Leandri laxæ propoſitiones improbantur. ib. p. 197. & ſeq. n. 13. & ſeq. Vix reperitur caſus in quo liceat furis occiſio ob ſolam bonorum defenſionem. ib. p. 198. n. 21. Ad ſummum ea permittenda videretur ex præſumpta ſupremæ poteſtatis facultate in graviſſimis caſibus, qui referuntur. ib. n. 22. Si fur rem ablatam in tuto poſuiſſet, licitum non eſſet vi eamdem auferre, ſimulque furem reſiſtentem occidere. ib. p. 199. n. 24. Occiſio invadentis pudicitiam, vel ſui ipſius ad vitandum peccati periculum non eſt licita. ib. & ſeq. n. 1. & ſeq. Reſpondetur obiectis. ib. Occiſio invaſoris licita non eſt pro defenſione vitæ, bonorum, honoris, & pudicitiæ proximi. ib. p. 200. & ſeq. n. 1. & ſeq. Nonnullæ quæſtiunculæ reſolvuntur. ib. Suicidium de fide eſt illicitum eſſe. ib. n. 2. Illud non ſolum caritati, ſed etiam iuſtitiæ adverſatur. ib. p. 201. n. 3. Licet ſe ipſum occidere, ſi Deus præcipiat. ib. n. 4. Aliquot de hoc exempla Sanctorum afferuntur. ib.

Suicidia Ethnicorum omnia ſunt improbanda. IV. p. 202. n. 5. Perperam P. Molina Lucretiæ Romanæ ſuicidium defendit. ib. Se ipſum occidere iudicis præcepto non licet. ib. p. 203. n. 6. Solvitur obiectio. ib. n. 7. Qui ſinunt ſe a ſerpentibus morderi, venenumque hauriunt, ut theriacæ vim experiantur, peccant. ib. n. 8. Licita non eſt alicuius membri mutilatio, niſi ad effectum per hanc providendi totius corporis ſaluti. ib. n. 9. Nec ſeipſum caſtrare licet ad ſuperandas tentationes. ib. n. 10. Neque parentibus filios etiamſi conſentientes caſtrare licet. ib. p. 204. n. 11. Juxta Chriſtianæ prudentiæ regulas [illegible] parcit propter vitæ [illegible]. ib. n. 1. Nonniſi remediis ordinariis tenentur homines ſuam vitam conſervare. ib. n. 2. Quod ſi mors extrinſecus per vim inferatur, tunc negligi quandoque poſſunt remedia etiam ordinaria. ib. Licitum eſt id agere, unde ſecutura mors indirecte prævidetur. ib. n. 3. Vix tenetur infirmus cibum ſumere ad mortem evadendam, ſi in eius ſumptione extremis afficiatur doloribus. ib. n. 4. Fœmina potius mortem oppetere debet, quam ſui corporis violationem permittere. ib. p. 205. n. 5. & ſeq. [illegible] obiectio. ib. n. 8. Opus illicitum exercens, ex quo homicidium communiter ſequitur, licet diligentiam adhibeat ne ſequatur, reus eſt homicidii. ib. p. 206. & ſeq. n. 5. Animadverſiones in ſuperius dicta de homicidio, & ſuicidio. ib. p. 207. & ſeq. n. 1. & ſeq.

Homicida, aut mutilator ultra damna vel læſo, vel heredibus aliquid reſtituere debet. VII. p. 123. n. 3. Quænam damna ab homicida, vel mutilatore compenſanda. ib. p. 124. n. 10. Cum nobiles ſe invicem occidunt, nulla ſequi ſolet reſtitutio; unde & conſuetudinis ratio habenda. ib. p. 125. n. 12. Secundum eamdem, inflicta pœna mortis occiſori, ſeu talione, nulla alia ſolet exigi reſtitutio. ib. n. 13. Ceterum conſiderandæ omnes circumſtantiæ ſunt, & ſecundum eas reſtitutio metienda. ib. Quid, & quando provocati reſtituere debeant, occiſo provocante. ib. n. 14. Quid, & quando ex homicidio caſuali reſtituendum. ib. p. 126. n. 17. Reſtituet qui iniuſta affectus alterum occidit. ib. Reſtitutio facienda eſt occiſi heredibus neceſſariis, etiam divitibus. ib. n. 16. Homicida nihil tenetur reſtituere propinquis occiſi, quibus ipſe bona ex mera liberalitate conferebat. ib. n. 18. Homicida non tenetur occiſi debita creditoribus ſolvere. ib. p. 128. n. 19. Nec tenetur reparare damna, ſi occiſus plene iniuriam remiſit, & condonavit reſtitutionem. ib. n. 20.

Homo, alterum eſt iuris naturæ principium. VI. p. 33. n. 2. Eius exacta idea traditur ex D. Thoma. ib. n. 3. & ſeq. Ei convenit agere propter finem. ib. p. 43. n. 4. Non illius ſolius, ſed & omnium agentium eſt agere propter finem. ib. n. 5. Illius actus, ut moralia, ſuam a fine ſpeciem recipiunt. ib. p. 46. n. 9. Unius hominis eſſe non poſſunt plures fines ultimi. ib. p. 49. n. 12. Homo, quæ appetit, omnia vult propter ultimum finem. ib. n. 13. Hominis cuiuſcumque unus eſt finis ultimus, ſi finis ſumatur ſecundum generalem eiuſdem rationem, non vero ſi ſpectetur ut res quædam particularis. ib. n. 14. Declaratur. ib.

Honeſtas publica eſt impedimentum dirimens matrimonium. X. p. 198. n. 1. Oritur ex matrimonio rato, & ex ſponſalibus per verba de futuro. ib. Inter quos hoc impedimentum dirimat matrimonium. ib. n. 2. Non oritur ex ſponſalibus aliquo ex capite nullis. ib. Oritur tamen, cum ſponſalia valida mutuo conſenſu diſſolvuntur. ib. p. 199. n. 5. Non tamen ex ſponſalibus contractis cum perſonis incertis. ib. Sicut nec ex ſponſalibus conditionatis ante conditionis eventum. ib. Quando oritur ex matrimonio rato, extenditur uſque ad quartum gradum. ib. p. 198. n. 2. Oritur ex matrimonio etiam nullo, dummodo non fuerit nullum ex defectu conſenſus. ib. n. 3. Quid ſi defuerit internus conſenſus, quamvis externus præſtitus ſit. ib. Oritur etiam ex matrimonio clandeſtino. ib. n. 4. Perpetuum eſt hoc impedimentum. ib. p. 199. n. 5. Non oritur ex ſecundis ſponſalibus, vel nuptiis, prioribus adhuc ſubſiſtentibus. ib. n. 6.

Honor eſt quædam proteſtatio de excellentia bonitatis alicuius. IV. p. 357. n. 2. Differt a fama, quod hæc ſita ſit in interiori iudicio, ſeu opinione probitatis, aut ſublimitatis alicuius perſonæ. ib. n. 3. Honor, & fama interdum ſimul, interdum ſeparatim conſiſtunt. ib. n. 4. Honor non eſt pretioſior fama, ſed contra. ib. p. 358. n. 5. V. *Fama*.

Horæ canonicæ ex communi ſententia ſunt ſeptem. II. p. 220. n. 3. Aſſignatur ratio huius numeri ſeptenarii. ib. n. 4. Adducuntur opiniones de tempore inſtitutionis illarum. ib. p. 221. & ſeq. n. 6. Recenſentur partes maiores, & minores earumdem. ib. p. 222. n. 7. Varia fuit conſuetudo de tempore quo olim celebratæ fuerunt. ib. n. 8. Probabilius ſeparari poteſt matutinum a laudibus. ib. n. 9. Conſuetudo recitandi in choro horas canonicas pervetuſta eſt. ib. p. 223. n. 1. & ſeq. Eas tamen in Eccleſiis perſolvere laude dignum [illegible] Valdenſes, & Wiclefiſtæ. ib. p. 224. & ſeq. n. 2. & ſeq. Ratio cantus adhibenda eſt, qua devotio excitetur, more theatrali cantus ab Eccleſia ablegato. ib. & ſeq. n. 3. & ſeq. S. Auguſt. aut cantum cum inſtrumentis in Eccleſia audiendo fateatur ſe peccaſſe. ib. n. 3. Explicatur. ib. p. 226. n. 4. Cantus eccleſiaſticus Eccleſiis, & divinis laudibus convenientior aſſignatur, reiectis abuſibus. ib. n. 6. & ſeq. Adverſus noſtrum cantum eccleſiaſticum nonniſi ridiculoſe debacchantur Wiclefiſtæ, & Lutherani. ib. p. 227. n. 8. Non omnes Eccleſiæ ſingulis diebus tenentur ad horas canonicas, ſed ſolum iuxta earum conſuetudinem. ib. n. 2. Regulares Eccleſiæ quæ chorum frequentant, ad eas tenentur ſub lethali in choro recitare. ib. n. 3. Hæc obligatio afficit ſingulos Regulares in communi, ſecus in particulari. ib. n. 4. Solvitur obiectio. ib. p. 228. n. 5. Prælati Regulares poſſunt cum ſuis ſubditis ex cauſis rationabilibus diſpenſare, ne chorum frequentent. ib. n. 6. Tres aut quatuor Religioſi ſufficiunt, ut obliget præceptum recitandi horas canonicas in choro. ib. p. 229. n. 7. Per recitationem factam ſolum a Novitiis illud non impletur. ib. n. 8. Recitandæ ſunt illæ ſtatuto tempore. ib. n. 9. & ſeq. Tempus huiuſmodi aſſignatur. ib. Obligatio illas recitandi ſtatutis horis probabilius obligat ſub gravi. ib. p. 230. & ſeq. n. 14. & ſeq. Gravis eſt culpa invertere ordinem recitandi horas in choro ſine iuſta cauſa. ib. n. 16. Quandoque etiam in ſacriſtia recitari poſſunt. ib. p. 231. n. 17. Si pars recitata ante acceſſum ad chorum non ſit parva, tenentur eam illo abſoluto repetere. ib. n. 18. Prælatus non [illegible] officii partem in choro recitari negligens graviter peccat. ib. n. 19. Niſi clare [illegible] verſus qui inſtrumentis pulſantur, recitentur ſaltem ſubmiſſa voce. ib. p. 233. n. 20. Præciſa conſuetudine, qui Breviario Romano utuntur, non obligantur ad recitandum officium Beatæ Virginis. ib. n. 21. In feſto [illegible] Sanctorum recitari nequit poſt Veſperas Matutinum Defunctorum. ib. n. 22. Etiam ab iis qui ad chorum non tenentur, recitandæ ſunt Litaniæ die S. Marci, & tribus diebus ante Aſcenſionem. ib. n. 23. Recitantes in choro tenentur attendere ad partem recitatam ab altero choro. ib. p. 234. n. 24. & ſeq. Utraque chori pars ita recitare debet, ut invicem audiantur. ib. n. 26. Peccant mortaliter qui alio ritu recitant, quam in ſuis Eccleſiis recepto. ib. p. 235. n. 2. Carens Breviario Romano probabilius, alio, quo poteſt, uti debet. ib. n. 3. Ex Capituli conſenſu quilibet Religio, dimiſſo proprio, acceptare poteſt Breviarium Romanum. ib. n. 4. Nemo tamen Religioſorum privata auctoritate eo uti poteſt in Officio privato. ib. p. 236. n. 6. Sicut nec uti poteſt Breviario Cœnobii, per quod tranſit, dimiſſo proprio. ib. n. 8. Religioſus factus Epiſcopus Breviarium ſuæ Diœceſis recitare tenetur. ib. n. 9. Habens duo beneficia in diverſis Eccleſiis, Breviario uti debet illius Eccleſiæ in qua reſidet. ib. p. 237. n. 10. Scholares Breviario uti poſſunt illius Univerſitatis, in qua morantur. ib. n. 12. Qui recitat illud cum ſocio privilegium habente illud ante tempus, vel ſolito brevius recitandi, eodem privilegio frui nequit. ib. n. 13. Clericus nulli Eccleſiæ adſcriptus, Breviario Romano uti debet. ib. n. 15. Epiſcopus diſpenſare nequit cum Clericis ſacris ordinibus initiatis, ut omiſſo Breviario proprio aliud recitent. ib. p. 238. n. 16. Grave peccatum eſt quidquam propriæ auctoritatis addere, vel demere ex Breviario Romano. ib. p. 238. n. 19. Integrum officium recitantes cum additione alterius partis notabilis ſatisfaciunt, ſi forma præſcripta non permutetur. ib. n. 18. Horas canonicas in Eccleſia latina, alia quam latina lingua recitans peccat. ib. n. 17. Clerici in minoribus conſtituti nec ad horas canonicas, nec ad aliquam precem recitandam tenentur. ib. p. 239. n. 1. Epiſcopus præcepto adſtringere nequit ut ſingulis diebus aliquas preces recitent. ib. n. 2. Omnes Clerici ſacris initiati tenentur ad horas canonicas. ib. n. 3. Ad eas quoque probabilius tenentur qui per metum [illegible] ſacros ordines ſuſcepere. ib. n. 4. Subdiaconus die ſuæ ordinationis ſolum tenetur recitare ſextam cum ſequentibus horis. ib. p. 240. n. 5. Nonniſi cum privatis Epiſcopus diſpenſare poteſt, ne officium recitent. ib. n. 6. Suſcipiens beneficium, aut [illegible], tenetur paratum habere Breviarium, modumque recitandi ſcire. ib. n. 7. Ad illud recitandum non tenentur Novitii. ib. n. 1. Nec Religioſi converſi. ib. p. 241. n. 2. Tenentur tamen Religioſi quilibet profeſſi choriſtæ, & Moniales profeſſæ etiam privatim extra chorum. ib. n. 3. & ſeq. Solvuntur obiecta. ib. p. 242. & ſeq. n. 8. & ſeq. Religioſus choriſta nondum ſacris initiatus pariter tenetur, etiamſi ex diſpenſatione vitam degat extra clauſtra. ib. p. 243. n. 13. Non tamen ſi diſpenſetur ut uxorem ducat. ib. n. 14. Tenetur ad illud Religioſus tranſfuga, licet ſacris nondum initiatus. ib. n. 15. Sicut etiam iudicis ſententia eiectus e Monaſterio. ib. n. 16. Probabilius tamen non tenentur Religioſi ad triremes damnati. ib. n. 17. Privilegium conceſſum Benedictinis, & Jeſuitis ut ad illud non teneantur donec ſint ſacris initiati, non eſt communicabile aliis ordinibus. ib. n. 18. Ad illud tenetur qui habet beneficium ſimplex, ſeu curatum. ib. n. 2. Non vero qui vi metu coactus ſuſcipit beneficium, ſi nolit percipere fructus. ib. p. 244. n. 3. Ad illud tenetur habens beneficium in Commendam redactum. ib. n. 4. etiam obtinens tenue beneficium, ut pulſare organa, vel artem aliquam exercere. ib. n. 5. Sicut qui percipit præſtimonia. ib. n. 6. Et qui habet Capellaniam collativam. ib. n. 7. Vel ſi collativa non ſit, talis evaſerit [illegible] præſcriptionis. ib. n. 8. Etiamſi eam obtinuerit ante annum quartumdecimum. ib. n. 9. Penſionarii, niſi penſio ſit omnino laicalis, tenentur recitare officium B. V. ib. n. 10. [illegible] poſtea matrimonium contrahant, aut eam poſt matrimonium obtineant. ib. p. 245. n. 12. Niſi totam penſionem reſignent. ib. n. 13. Clericus beneficiarius penſionem obtinens, præter horas canonicas non tenetur recitare officium B. V. ib. n. 14. Epiſcopi, & Cardinales tenentur ad horas canonicas. ib. n. 15. Laxiſſima iudicii ſuſpenſio P. Dianæ quoad Cardinales reprehenditur. ib. Ad illas non tenentur coadiutores beneficiorum, niſi iis aſſignati ſint aliqui fructus per modum penſionis. ib. n. 16. Qui habet beneficium, quod nullos habet fructus, conſultius eſt ut aut beneficium dimittat, aut recitet officium. ib. p. 246. n. 17. Ad illud tenetur etiam [illegible] non percipiens ob excommunicationem. ib. n. 20. [illegible] nulliter obtinens beneficium; ſed debet reſtituere fructus & dimittere beneficium. ib. n. 21. Tenetur tamen ad illud exiguum obtinens beneficium. ib. p. 247. n. 21. Et qui capta poſſeſſione beneficii impeditur pro aliquo tempore a fructuum perceptione. ib. n. 23. Vel ſi eos primo anno diſtribuere teneatur inter antiquiores Beneficiarios. ib. n. 24. Ad illud non tenetur qui nullam habet ſpem aſſequendi in poſterum fructus beneficii, ob [illegible], aut vim [illegible] illatam; ſecus tenetur. ib. n. 25. Neque ad illud tenetur qui poſt collatum ſibi beneficium impeditur ab eius poſſeſſione capienda. ib. p. 248. n. 26. Vel cum, quin tranquille ſuum poſſedit beneficium, ſi nullam habeat ſpem vincendi litem. ib. n. 27. Ad illud tenetur dubius de validitate beneficii. ib. n. 28. Et etiam qui plura habet beneficia, quæ ſimul ſumpta ad honeſtam ſuſtentationem ſufficiunt. ib. p. 249. n. 29. Non tenetur ad illud pluries recitandum qui plura habet beneficia. ib. n. 30. Beneficiarius qui ſimul & ſacerdos, illud omittens perpetrat duo peccata. ib. n. 31. Illud non recitans poſt ſex

menſes a die adepti beneficii, tenetur reſtituere fructus perceptos, ib. n. 1. Non tamen ſi ante illos non recitet, licet graviter peccet. ib. p. 250. n. 3. Illud incipiens omittere poſt dictos ſex menſes abſque culpa, ad reſtitutionem non tenetur. ib. p. 251. n. 5. Si vero culpabiliter, etiam uno, vel altero die, ad eam tenetur. ib. & p. 252. n. 6. Exſufflantur Probabiliſtarum cavilli. ib. Sicut etiam tenetur ad ratam Beneficiarius qui unam integram, aut notabilem horæ partem omittit, ib. n. 9. & ſeq. Itemque qui partem levem in ſingulis horis omitteret, ita ut partes ſimul ſumptæ materiam gravem conſtituerint, ib. p. 253. n. 20. Sicut etiam hodie omittens officium, etſi die ſequenti recitet duplex. ib. n. 21 & ſeq. Et tenetur quoque qui groſſam Canonicatus abſolute acquiſivit, ſi poſtea officium recitare negligat. ib. p. 254. n. 23. Et etiam probabilius qui abſque ulla attentione officium recitat. ib. n. 24. Ad id non tenetur illud recitans in peccato mortali. ib. p. 255. n. 26. Item tamen illud recitans in excommunicatione, ib. n. 27. Beneficiarius Curatus illud non recitans tenetur omnes fructus quos percepit, reſtituere. ib. n. 28. Recitans culpabiliter officium de Sancto pro officio de feria probabiliter tenetur eos reſtituere. ib. p. 256. n. 22. Idque vel fabricæ beneficii, vel pauperibus, ib. n. 22. & ſeq. Nec ſufficit ut reſtitutio fiat alteri Eccleſiæ, aut pauperibus alterius loci. ib. n. 24. Nec poteſt illos ſibi ut pauperi applicare. ib. n. 25. Neque in ſuffragandis animabus purgatorii. ib. p. 257. n. 26. Neque eos ſibi a pauperibus donatos retinere, antequam illis contulerit, ib. n. 27. Eorum reſtitutio ſuppleri nequit per eleemoſynas qualeſcumque factas, antequam horas canonicas omitterent. ib. n. 28. Loca de hoc P. Viva doctrina exponuntur, & refelluntur. ib. p. 258. & ſeq. n. 29. & ſeq. Etiam penſionarii tenentur fructus penſionis pro rata reſtituere, ſi officium recitare omiſerint. ib. n. 30. Ex omiſſo, adhuc ponuntur jure exigendi penſionem. ib. p. 259. n. 31. Attentio animi interior neceſſaria eſt ad ſatisfaciendum præcepto recitationis horarum canonicarum. ib. p. 260. & ſeq. n. 1. & ſeq. Explicatur id ſatis: rejectis aliis ſententiis, earumque fundamentis, præcipue PP. Salmanticenſium, ib. Attentionem animi interiorem neceſſariam eſſe, quæ cum voluntaria diſtractione compati nequeat, probatur ex Scriptura, & Patribus. ib. p. 265. & ſeq. n. 8. & ſeq. Item rationibus. ib. p. 269. & ſeq. n. 12. & ſeq. Hæc attentio aut actualis, aut virtualis ſit oportet. Quid ab his differat explicatur. ib. p. 271. & ſeq. n. 1 & ſeq. Habitualis non ſufficit. ib. p. 276. n. 1. Attentio ad Deum in recitandis horis canonicis omnium perfectiſſima eſt. ib. n. 2. In illis recitandis ſatis eſt meditari myſteria paſſionis Chriſti, Sanctorum, aut B. Virginis geſta. ib. n. 3. In iis recitandis ex negligentia craſſa & ſupina peccari poteſt mortaliter. ib. & n. 4. Ex animo diſtracto recitans non ex præcepto, peccat venialiter. ib. p. 277. n. 5. Mortaliter vero, ſi recitans ex præcepto ſimul legat, ſcribat, pingat, vel legere audiat. ib. n. 6. Non vero ſi ſimul ſe induat, lavet, & cætera hujuſmodi. ib. n. 7. Peccat tamen, ſi ſimul manibus laboret abſque ulla neceſſitate. ib. p. 278. & ſeq. n. 8. & ſeq. Excuſantur tamen, immo laudantur Fratres converſi, & pauperes ſimul orantes, & laborantes. ib. Probabilius præcepto ſatisfaciunt recitantes horas canonicas, ſimul Miſſam audiendo, ib. p. 279. n. 10. Qui ſomno vexatus, ſæpiuſque dormitat, ſimulque ita reſiſtit, ut noſcat ſe omnia proferre, ſatisfacit præcepto, ſi id in choro contingat: ſi vero extra chorum, debet officium repetere. ib. n. 11. Qui probabilius putat ſe officium recitaſſe, non tenetur repetere, ib. n. 12. In eo recitando neceſſaria eſt intentio aut expreſſa & formalis, aut implicita & virtualis. ib. p. 280. n. 2. Explicatur. ib. n. 3. Qui incipit recitare officium divinum cum animo expreſſo non ſatisfaciendi præcepto, tenetur repetere. ib. n. 4. & ſeq. Illud non ſolum mente, ſed etiam voce recitandum eſt. ib. p. 281. num. 1. & ſeq. Regulares non fruuntur privilegio illud extra chorum mentaliter recitandi. ib. n. 3. & ſeq. Referuntur, & refelluntur vocis oracula a Salmanticenſibus, aliiſque allegata. ib. p. 283. n. 4. & ſeq. Explicatur privilegium Clementis VII. conceſſum Theatinorum ſuperioribus diſpenſandi cum Prædicatoribus, Confeſſariis, aliiſque Religioſis ſuper recitatione divini officii, & impugnatur Paſqualigus. ib. p. 285. & ſeq. n. 10. & ſeq. Adducuntur, & impugnantur alia indulta pro aliis Ordinibus ſimilia privilegia. ib. p. 287. n. 14. & ſeq. Ita recitari debent horæ canonicæ, ut recitans ſeipſum audiat. ib. p. 289. n. 20. & ſeq. Peccat letaliter qui unam ex minimis horis omittit. ib. p. 287. n. 2. Qui tertiam vel dimidiam partem horæ minoris omitteret, peccaret, licet non ita certo mortaliter. ib. n. 4. Qui unum nocturnum Matutini omittit, peccat mortaliter, ib. n. 5. Sicut forte qui tres lectiones cum reſponſoriis omittit, ib. p. 289. n. 6. Graviter peccat omittens Veſperas Sabbati ſancti. ib. n. 7. Recitans officium magis feſtinanter, quam ſocius terminet verſus ſuos, peccat mortaliter, ſi hic magnam illius partem omittat. ib. n. 8. Illud alternatim recitans, congruum eſt ut alternatim lectiones legat. ib. n. 6. Brevius officium loco longioris abſque cauſſa recitans peccat mortaliter. ib. p. 290. & ſeq. n. 11. Qui in die Palmarum officium paſchale recitat, non ſatisfacit præcepto. ib. n. 12. Qui ex errore unum pro alio officio recitat, non videtur obligari ſub gravi ad recitandum proprium illius diei. ib. n. 13. Qui ex errore omiſit officium duplex, probabilius illud in recitatione privata recitare tenetur poſtero die. ib. p. 296. n. 14. Qui hodie ex errore celebrat officium de aliquo feſto cras recitandum, idem probabilius cras recitare tenetur. ib. n. 15. Cras alio non poteſt hodie recitare Matutinum Sancti cui cras alibi celebrabitur. ib. p. [illegible] n. 16. Qui officium ritus duplicis recitat ſub ritu ſimplici, non videtur peccare mortaliter. ib. n. 17. Ubi eſt conſuetudo annectendi officio ritus ſimplicis parvum officium B. Virginis,
hoc

hoc etiam recitandum eſt ſub gravi. ib. Qui totum officium omittit, unum tantum peccatum committit. ib. n. 18. Qui cum maxima interruptione recitaret abſque cauſſa aliquam horam, peccaret mortaliter. ib. n. 2. & ſeq. Leviter vero, ſi cum levi interruptione. ib. p. 293. n. 4. Recitans horas canonicas ordine non debito leviter peccat; graviter vero, ſi id frequenter, & ex conſuetudine faciat. ibid. n. 5. Poſt horam veſpertinam recitari poteſt Matutinum cum Laudibus pro ſequenti die. ib. p. 294. n. 3. Non tamen Prima cum reliquis horis. ib. n. 4. Anticipans abſque cauſſa recitationem officii, leviter peccat. ib. num. 5. Sola commoditas non eſt cauſſa ſufficiens. ib. In hieme hora tertia, & æſtate hora quarta a meridie recitari poteſt Matutinum cum Laudibus. ib. n. 6. Hodiernum officium recitare incipiens paullo ante mediam noctem diei ſequentis non ſatisfacit præcepto, proſequendo recitationem poſt mediam noctem. ib. p. 295. n. 8. Celebrans Miſſam non recitato prius Matutino, peccat ſolum venialiter. ib. p. 295. n. 31. & ſeq. Ubicumque recitari poteſt divinum officium. ib. p. 297. n. 1. Etiam in lecto ex cauſſa rationabili. ib. n. 2. Hujus vero publicæ recitationi deſtinatus eſt chorus, ſeu Eccleſia. ib. n. 3. Qui voce illud recitare nequit, nec mente recitare tenetur. ib. n. 1. Qui ſolus illud recitare nequit, tenetur ſocium adhibere, ſi commode poſſit. ib. n. 3. Cæcus non tenetur illud mandare memoriæ. ib. p. 298. n. 4. Si tamen memoria teneat, ad illud tenetur. ib. n. 5. Etiamſi officium quod memoria tenet, ſit ſolum de communi. ib. n. 6. Cæcus tenetur choro aſſiſtere. ib. n. 9. Surdus tenetur ad recitandum officium. ib. p. 299. n. 10. Qui Breviario caret, tenetur memoriter recitare partem quam poteſt. ib. n. 11. Qui beneficium obtinuit antequam ſciret recitare divinum officium, peccavit, & ſtatim tenetur diſcere. ib. n. 12. Qui tertiana laborat, abſolute non eſt excuſandus ab eo recitando. ibid. n. 3. Multo minus qui quartana. ib. p. 300. n. 5. & ſeq. Nec dolor capitis & ſtomachi contingens. ib. n. 6. Qui tali febri, aut oculorum infirmitate vexatur, ut valeat, & ſoleat notabilem diei partem in fabulis, aut hiſtoriis legendis inſumere, liber non eſt ab officio recitando. ibid. n. 7. Sicut neque qui choro intereſſe nequit; ibid. n. 8. Neque qui dubitat, utrum illud totum recitaverit. ibid. p. 302. n. 9. Qui habituri ſunt publicam lectionem ad cathedram, aut lauream acquirendam, non tenentur abſolute ab eo recitando. ib. n. 2. Sicut nec Concionatores quotidiani tempore Quadrageſimæ. ib. n. 3. Multo minus, ſi voluntarie, & ex mercede concionentur. ib. n. 4. Rejicitur oppoſita Leandri, & Bordonii laxa ſententia. ib. Excuſantur tamen Confeſſarii, ſi accidat hos per totum diem confeſſiones excipere debere. ib. p. 304. n. 1. Quod vix contingit in iis qui occupantur in ſedandis inimicitiis. ib. n. 6. Excuſantur item qui illud omittunt ut proximo moribundo ſuccurrant. ib. n. 7. Non autem ut alicui [illegible] vacent. ib. p. 303. n. 8. Aut ut [illegible] ad loca pia. ib. n. 5. Aut qui diſtulit Matutinum uſque ad meridiem abſque cauſſa. ib. n. 10. Qui prævidet aliquod impedimentum ſuperventurum, tenetur anticipare officium. ib. n. 11. Qui non poteſt majorem partem officii recitare, tenetur minorem. ib. n. 12. Vindicatur P. Suarez. ib. p. 304. n. 14. & ſeq. Explicatur propoſitio damnata. ib. p. 305. & ſeq. n. 16. & ſeq. Qui non poteſt minorem, tenetur majorem officii partem recitare. ib. p. 306. n. 19. Sicut qui non poteſt dimidiam, tenetur ad alteram dimidiam. ib. n. 20. Qui habet diurnum, caretque Breviario, probabilius tenetur pſalmos Matutini recitare. ib. n. 22. Qui magnam in recitando officio patitur difficultatem, non excuſatur ab eo recitando. ib. n. 23. In eo tam Clericum, quam Beneficiatum poteſt Papa diſpenſare. ib. p. 307. n. 1. & ſeq. Non tamen Epiſcopus in perpetuum diſpenſare nequit. ib. n. 3. Prælati Regulares diſpenſare valent cum ſuis ſubditis tempore convaleſcendi ex morbo, & in dubiis eventis. ib. n. 4. Peccat letaliter Canonicus qui abeſt a choro abſque legitima cauſſa ultra tempus permiſſum. ib. p. 308. num. 1. Etiamſi hoc faciat animo cedendi diſtributiones tempori abſentiæ debitas. ib. n. 3. & ſeq. Non ſunt facile abſolvendi a peccato gravi, ſi ſemel aut bis a choro abſint. ibid. n. 5. Canonici, & Præbendati tenentur cantare, & recitare cum aliis in choro, ut diſtributiones lucrentur, & præcepto ſatisfaciant. ib. n. 6. Sola aſſiſtentia non lucrantur diſtributiones, quacumque non obſtante conſuetudine. ib. p. 309. n. 7. Nec ſi divinis officiis non attendant, ſed voluntarie ſint diſtracti. ib. n. 8. Vindicatur P. Suarez, male in oppoſitum allegatus a Salmanticenſibus. ib. Non ſatisfaciunt, ſi ſuam officii partem ita ſubmiſſe recitent, ut ab altero choro non audiantur. ib. n. 9. Aſſeritur modus a Conciliis præſcriptus, quo Canonici, & Præbendati tenentur implere præceptum aſſiſtendi choro. ib. p. 310. n. 10. & ſeq. Adducitur Conſtitutio Benedicti XIV. improbans abuſus, & corruptelas contrarias. ibid. p. 311. num. 17. & ſeq. Vindicatur dicta Conſtitutio a cavillis adverſariorum. ib. p. 312. num. 18. & ſeq. Confirmantur hæc omnia alio Brevi ejuſdem Benedicti XIV. peremptorie etiam deciſorio, ibid. p. 314. & ſeq. n. 28. & ſeq. Canonici & Præbendati abſque legitima cauſſa a choro abſentes puniuntur duplici pœna. ibid. p. 315. num. 31. Qui legitima cauſſa a choro abſunt, acquirunt ſolum diſtributiones propriæ præſentiæ debitas, niſi aliud ferat conſuetudo legitima. ib. n. 1. Præbendati præſentes jure non valent ex colluſione remittere, aut donare abſentibus diſtributiones, aut de iiſdem cum illis tranſigere. ib. n. 3. Sed jam perceptas donare poſſunt ſecluſa colluſione. ib. p. 316. n. 4. Gravis infirmitas excuſat Canonicum a choro frequentando. ib. n. 2. Qui data opera ſe in morbum conjicit, ut a choro abſit, amittit diſtributiones. ib. n. 4. Satis tamen probabiliter non amittit, qui culpa propria morbum contraxit. ib. n. 5. Qui infirmatur extra locum reſidentiæ, non fruitur privilegio infirmis conceſſo. ib. p. 317. n. 6. Bene tamen laborans podagra impediente
acceſſ.

acceſſum ad chorum. ib. n. 7. Senes ſeptuagenarii non ſunt abſolute a choro exempti. ib. n. 8. Cauſſa excuſans Præbendatum a chori frequentia, eſt grave honoris, ſalutis, vitæ, aut fortunæ damnum, quod ſecus ei impenderet. ib. n. 9. Abſens a choro ob iniuſtam excommunicationem acquirit diſtributiones. ib. p. 318. n. 10. Iuſte excommunicatus choro aſſiſtens eas non acquirit, & mortaliter peccat. ib. n. 11. Sicut nec acquirit Canonicus ſuſpenſus. ibid. n. 12. Nec privatur, etiamſi iniuſte, beneficio per iudicis ſententiam alteri collato. ib. n. 13. Utilitas gravis, ac manifeſta Eccleſiæ propriæ excuſat a chori aſſiſtentia. ib. p. 319. n. 14. Ita ut qui propterea choro non aſſiſtit, diſtributiones lucretur, etiamſi non ſit in loco beneficii. ib. n. 15. Sicut etiam eas lucratur qui a proprio Epiſcopo mittitur ad viſitanda limina Apoſtolorum. ib. n. 16. Et etiam Vicarius electus a Capitulo, ſi abſit a choro cauſſa exercendi officium, non tamen Vicarius Epiſcopi. ib. n. 17. Eas lucratur Canonicus Pœnitentiarius tempore divinorum confeſſiones excipiens. ib. Abſens a choro ob Eccleſiæ negotia, eatenus gaudet diſtributionibus, quatenus neceſſario ob id occupatur. ib. p. 320. n. 19. Qui tempore chori interest Capitulo, niſi ex inopinato & urgenti negotio hoc ſit, non lucratur diſtributiones. ib. n. 20. Canonicus Theologus, ſeu Lectoralis acquirit diſtributiones ſi abſit a Choro die qua lectionem habet, vel concionatur. ib. p. 321. n. 21. Canonici curam animarum habentes in aliis Eccleſiis a Cathedralibus intra propriam Diœceſim, ſi abſint a choro, diſtributiones acquirunt, ſecus non. ib. n. 22. Non tamen intervenientes Legatis Summi Pontificis, vel Cardinalibus. ib. n. 23. Eas non acquirunt Præbendati, & Canonici docentes Theologiam in aliqua Univerſitate, licet acquirant fructus Præbendæ. ib. p. 324. n. 24. Diſtributiones non acquirunt Parochi publice legentes Theologiam. ib. n. 25. Præbendati legentes in Univerſitate, ut eas acquirant, non requiritur ut ſint conducti. ib. n. 26. Eas non acquirunt Præbendati ſtudentes in Univerſitate. ib. n. 27. Ii tamen tenentur licentiam ab Ordinario petere, ut ſtudii cauſſa abeſſe poſſint. ib. n. 28. Parochialia beneficia habentibus licitum non eſt abeſſe ab Eccleſia ſtudiorum cauſſa. ib. n. 29. Licentia quæ ab Epiſcopo datur Præbendatis non Parochis non extenditur ultra quinquennium. ib. p. 325. n. 30. Si beneficium conſtet ſolis diſtributionibus quotidianis, eas lucrantur qui ſtudii cauſſa abſunt. ib. n. 31. Canonici non Curati qui tribus menſibus ſingulis annis abſunt ab Eccleſiis, diſtributiones non lucrantur. ib. n. 32. Poſſunt tamen trium menſium ſpatio abeſſe abſque ſpeciali cauſſa, ex licentia Ordinarii. ib. n. 33. Habentes duplex beneficium non acquirunt duplices diſtributiones. ib. p. 326. n. 34. Diſpenſatio non interveniendi choro ſtrictiſſime interpretanda eſt. ib. n. 35. Iuſta abſentia a choro pendet ſæpe a variis Eccleſiarum conſuetudinibus. ib. n. 36.

Hermias cum Machiavello anic Regis iura deſcribit. VI. p. 283. n. 21. Vera illius iura effinguntur. ib.

Humilitas ſuperbiæ remedium. X. p. 326. n. 1. Quomodo definiatur a S. Thoma. ib. n. 2. Summa eiuſdem neceſſitas ad æternam ſalutem a Chriſto inculcata. ib. n. 3. Duo ſunt eius præcipua officia. ib. n. 4. Duæ conſiderationes ad humilitatem concipiendam. ib. p. 327. n. 5. Duplex humilitas, alia mentis, alia animi. ib. n. 8. Duodecim gradus humilitatis ex Sanctis Patribus. ib. p. 328. n. 10. Humilitas chriſtianæ profeſſionis baſis eſt & fundamentum. ib. n. 12.

Hurtado (P. Thomas) laxe docet, non eſſe neceſſarium in confeſſione propoſitum univerſale abſtinendi ab omnibus peccatis. IX. p. 252. n. 30. refellitur. ib. Laxiſſime docet, etiam habitudinarios [illegible] non eſſe illicitas, ſed eas exteriores abſolvi poſſe ſeptuagies ſepties, ſi habeant propoſitum non peccandi, & dolorem de præteritis. ib. p. 300. n. 13. Docet Confeſſarium autem in confeſſione pœnitenti chartam poſſe legendam dare, in qua ad venereum ſollicitet, non cenſeri ſollicitatione in confeſſione, proinde non eſſe denunciandum. ib. p. 304. n. 5. Quæ opinio damnata eſt ab Alexandro VII. ib. Multa laxa, falſa, & inepta continet pro potu cocolatæ in die ieiunii. V. p. 229. & ſeq. n. 1. & ſeq. Refellitur. ib. V. Cocolata. Laxam de luxuria ſententiam docet. IV. p. 229. n. 9. Auctor eſt in hac materia laxiſſimus. p. 236. n. 25.

Hurtadi de Mendoza laxa propoſitio de ſcandalo. II. p. 123. n. 3.

Hurtado (P. Didacus) male excuſat ſuum P. Eſcobarium ab opinione pernicioſa de præcepto caritatis. I. p. 123. n. 5. Obligationem ſe amandi Deum ſingulis quinquenniis reperit ex mandato Eccleſiæ. ib. Refellitur. ib.

Hypocriſis deſcriptio. X. p. 312. n. 1. Quomodo in eam incurrant Prædicatores, & Theologiæ magiſtri. ib. n. 3. Quo pacto plurimi Chriſtianorum, & Eccleſiaſticorum hypocritæ ſint. ib. n. 6.

Hypotheca eſt contractus quo res immobilis, nuda conventione, abſque traditione obligatur creditori in ſecuritatem debiti, ut ſi alter non ſatisfaciat, inde ei poſſit ſatisfieri. VII. p. 365. n. 1. Eſt duplex. Generalis una, qua omnia bona tam præſentia quam futura obligantur. Particularis altera, qua obligatur res particularis. Alia item eſt expreſſa, quæ conventione partium mutua celebratur, vel iudicis auctoritate. Alia eſt tacita, quæ iuris diſpoſitione in contractu tacito includitur. ib. n. 3. Plures tacitæ hypothecæ numerantur. ib. n. 4.

I

Iactantia. V. Superbia.

Ianſenius ad merendum, & demerendum ſolam libertatem requirit a coactione. VI. p. 90. & ſeq. n. 1. & ſeq. Eius Syſtema contra libertatem indifferentiæ oſtenditur eſſe Lutherano, & Calviniano ſimile. ib. Tuetur ſuam ſententiam eamdem eſſe ac S. Auguſtini. ib. p. 92. n. 7. & ſeq. Eius artificium, quo regit ſuam hæreſim, deteguntur. ib. p. 93. n. 10. & ſeq. Textus eius interpretationes damnatarum a P. V. adverſus Baium propoſitionum referuntur, & improbantur. ib. p. 95. & ſeq. n. 12. & ſeq. In eaſdem animadverſiones. ib. & ſeq. n. 15. & ſeq. Effugia, & technæ, quibus occultare ſtudet ſuam hæreſim, deteguntur. ib. p. 98. n. 19.

Idololatria eſt peculiaris ſuperſtitionis ſpecies, & grave flagitium. III. p. 41. & ſeq. n. 1. & ſeq. Idololatriæ primordia nonniſi poſt Diluvium Lactantius ſtatuit. ib. p. 42. n. 2. Idololatria Ægyptiorum, & Paleſtinorum Amorrhæorum. ibid. n. 3. & ſeq. S. Auguſtini de ea teſtimonia. ib. & p. 45. n. 6. In eam prolapſi Iudæi in deſerto vitulum aureum, aliaque ſimulacra pro Deo coluerunt. ib. p. 46. & ſeq. n. 1. & ſeq. Verum propterea Deum ſub imagine vituli coluiſſe (quod tamen Idololatria fuiſſet) imprudenter aiunt Calvinus, & Voſſius. ib. n. 3. & ſeq. Oſtenditur ex Scripturis, & ex Auguſtino, quo Calvinus abutitur. ib. n. 7. & ſeq. n. 1. & ſeq. V. Superſtitio.

Idolothyta comedere licet, modo abſit ſpecies ſuperſtitionis, ſcandalum, & falſæ ſectæ cultus. I. p. 90. & ſeq. n. 29.

Ieiunium naturale neceſſario præmittendum ſumptioni Euchariſtiæ. VIII. p. 213. n. 2. Non admittit parvitatem materiæ. ib. p. 214. n. 4. Quomodo & per quæ infringatur. ib. n. 8. In dubio an ſis ieiunus, num ſumenda Euchariſtia. ib. n. 5. Non ieiunus num poſſit aliquo in caſu Euchariſtiam ſumere. ib. n. 7. & ſeq. & p. 217. n. 16.

Ieiunium ſervandum eſſe a diſpenſatis ad comedendas carnes ob eſurialium ciborum defectum, ſuis Brevibus declaravit Benedictus XIV. V. p. 69. n. 2. Ieiunium quadruplex eſt, ſpirituale, morale, naturale, & eccleſiaſticum. ib. p. 70. n. 1. Ieiunium ſecundum ſuam genericam conſiderationem præceptum eſt a Deo. ib. n. 2. Diverſimode errarunt hæretici circa ieiunium. ib. n. 3. Ut illud Pierianus neget a Deo præceptum eſſe, ſcandaloſe obiurgat textus S. Auguſtini. ibid. Refellitur ex ipſo D. Auguſtino. ibid. Duo teſtimonia in illud allata a Calviniſtis, & Lutheranis explicantur. ibid. p. 71. n. 4. Ieiunia ſaltem aliqua Hebræorum carnium uſum excludebant. ib. n. 5. Chriſtiani in ſuis ieiuniis, potiſſimum quadrageſimalibus, ſemper a carnibus abſtinuerant. ib. n. 2. & ſeq. Et quidem ex præcepto. ib. Dallæi, & aliorum Heterodoxorum obiectis ſatisfit. ib. Huiuſmodi morem varium fuiſſe pro Eccleſiarum varietate male contendit Launoius. ib. p. 73. & ſeq. n. 8. & ſeq. Impugnatur, eiuſque obiecta ſolvuntur. ib. Ieiunium abſolute acceptum a lege naturali, & divina præſcribitur. ib. p. 75. n. 1. Illud Eccleſia quoque ſuis legibus recte, & iure præcipit. ib. n. 2. & ſeq. Reſpondetur hæreticorum obiectis. ib. Eorum falſæ de ieiunio opiniones recenſentur. ib. p. 76. n. 1. Ieiunium eſt actus virtutis. ib. p. 77. n. 2. Nobis meretur, ſeu impetrat bona temporalia. ib. n. 3. Pluriſimumque valet ad adquirenda ſpiritualia. ib. n. 4. Eſt etiam opus ſatisfactorium pro peccatis noſtris. ib. p. 78. n. 5. & ſeq. Reſponſis, & obiectis Calviniſtarum, & Lutheranorum ſatisfit. ibid. n. 8. & ſeq. Ieiunium quadrageſimale ab Apoſtolis inſtitutum fuit. ib. p. 79. & ſeq. n. 1. & ſeq. Fuitque ſemper in Eccleſia catholica quadraginta, aut prope quadraginta dierum. ib. p. 80. n. 4. Lydnoii, & recentium hæreticorum obiectis reſpondetur. ib. p. 81. n. 7. & ſeq. Illud veroſimilius incipiebat feria ſecunda conſequente Dominicam Quinquageſimæ. ibid. & n. 9. Septem aſſignantur cauſſæ cur inſtitutum fuerit quadrageſimale ieiunium. ib. p. 82. n. 11. Ieiunium quatuor temporum repetendum eſt ab Apoſtolis. ib. n. 1. Falſitatis redarguuntur Dallæus, & Baſnagius. ib. Aliqua tamen fuit varietas quoad tempus ea obſervandi, & quoad numerum. ib. p. 83. n. 3. Tres cauſſæ inſtituendi eiuſmodi ieiunia recenſentur ex S. Leone. ib. n. 3. Ieiunium quartæ, & ſextæ feriæ antiquiſſimum fuit in Eccleſia. ib. n. 4. Cauſſa illa inſtituendi aſſignatur ex S. Epiphanio. ib. p. 84. n. 5. Ea ieiunia fuere conſilii, non præcepti. ib. n. 6. Ieiunium ſabbati male Græci improperabant Eccleſiæ Latinæ. ib. n. 7. & ſeq. Ieiunium Adventus perantiquum fuit in Eccleſia Romana. ib. n. 9. Obſcura ſunt illius primordia. ib. De ſtationibus, earumque ieiunio variis ex Auctoribus diverſimode loquentibus aſſeritur. ib. p. 85. n. 10. Rogationes, earumque diſciplina conſilii fuit, non præcepti. ib. Ieiunium Calendis Ianuarii obſervabant primi Chriſtiani, ut ſe Gentilium ſuperſtitionibus ſe ſe opponerent. ibid. p. 87. n. 13. Ieiunium diei dominici, & temporis Paſchalis fidelibus prohibitum fuit. ib. n. 14. Si quis tamen ex ſua devotione eo tempore ieiunare vellet, bene ageret, modo abeſſet ſcandalum, & contemptus Eccleſiæ. ib. Ieiunium eccleſiaſticum eſt parſimonia victus, abſtinentiaque ciborum iuxta formam ab Eccleſia præſcriptam. ib. p. 91. n. 1. Rite, & valide Eccleſia compellere poteſt, & compellit fideles ad obſervandum ieiunium ſub gravi. ib. p. 92. n. 2. & ſeq. Ieiunii præceptum veroſimilius partim affirmans eſt, partim negans. ib. n. 4. Tria illud conſtituunt, nimirum unica refectio, abſtinentia a carnibus, & tempus definitum. ib. n. 5. Explicatur. ib. Unica comeſtio, & abſtinentia a carnibus ad ſubſtantiam iuris eccleſiaſtici pertinet. ib. p. 93. n. 6. Illud potiſſimum ſitum eſt in unica comeſtione, cui accedit ciborum delectus. ib. Inter carnes ab Eccleſia prohibitas computari debent ea animalia quæ diu extra aquam vivere ſolent. ib. p. 95. n. 2. Licet aliquæ aves nutriantur in aquis, tamen veniunt nomine carnium. ib. Qui tempore ieiunii carnes comedunt, peccant mortaliter, niſi parvitas materiæ excuſet. ib. n. 3. Laxe nimis hanc parvitatem materiæ extendunt P. Stoz, & Paſqualigus. ib. Qui nullum habet cibum die ieiunii præter carnes, poteſt illas comedere. ib. num. 4. Non vero ſi pro uno tantum die non habeat niſi panem. ibid. Laxa Paſqualigi contraria opinio refellitur. ibid. Perpetuo amentibus, & pueris ante ſeptennium licet ſuppeditare carnes. ib. p. 97. n. 5. Niſi illis ante ſeptennium rationis lumen affulſerit. ib. Aut dubium ſit an affulſerit. ib. Diſpenſatus in die ieiunii ad carnium eſum non poteſt carnes ſuillas comedere.

dere. ib. n. 6. Diſpenſatus a cibis eſurialibus non peccat contra ieiunii præceptum piſces comedendo. ib. An diſpenſatus in quadrageſima ad eſum carnium poſſit eaſdem comedere feria quarta, & ſexta, ac ſabbato quatuor temporum eiuſdem quadrageſimæ, pendet a voluntate diſpenſantis, & neceſſitate diſpenſati. ib. p. 98. n. 7. Diſpenſati ad carnes ieiunii lege tenentur, niſi infirmitas, aut virium debilitas obſtent. ib. n. 8. & ſeq. Huic, non oppoſitæ opinioni, favet Caietanus. ib. p. 99. & ſeq. n. 1. Oppoſita opinio eſt improbabilis. ib. n. 3. Eam elegantiſſimo ſtilo, & omni argumentorum genere integra diſſertatione recte impugnavit D. Alexander Mantegazzi. ib. p. 100. n. 4. Ineptiſque rationibus, tricis, & ſophiſmatibus in eam diſſertationem ſcriptis ſua Diatriba defendere conatus eſt D. Petrus Capellotti. ib. & p. ſeq. n. ſeq. Qui carnes, & non in quadrageſima comedit, toties peccat, quoties ea comedit. ibid. p. 111. n. 32. Sicut ſi extra quadrageſimam ea comedat ligatus voto ea non comedendi. ib. n. 33. Secus ſi ea comedat tali die pro quo vovit ieiunare. ib. In iis regionibus in quibus eſt penuria olei, non licet uti ſagimine, dum ieiunatur, niſi ex ſuperioris diſpenſatione. ibid. num. 34. Ova, & lacticinia ſemper prohibita fuerunt in Eccleſia tempore quadrageſimæ. ib. n. 1. & ſeq. In quadrageſima iure communi prohibentur ſub gravi culpa. ib. p. 112. n. 3. Sicut etiam diebus dominicis eiuſdem quadrageſimæ. ib. p. 113. n. 4. In ieiuniis extra quadrageſimam non prohibentur iure communi; ſed in hoc obſervanda eſt patriæ conſuetudo. ib. n. 5. Idque etiam a Regularibus. ibid. num. 6. Pauperes oſtiatim mendicantes, ſi cibo careant quadrageſimali ſufficienti pro unica comeſtione, poſſunt ova, & lacticinia comedere. ib. n. 7. Non vero agricolæ & ruſtici ex hoc ſolum quod careant piſcibus. ib. Licitum non eſt in ieiunio quadrageſimali edere farinam ſubactam, ovisque compoſitam, vulgo ciambellam. ib. p. 114. n. 8. Unica comeſtio eſt neceſſaria ad ieiunium. ib. p. 115. n. 1. Hora ſolvendi quadrageſimalis ieiunii antiquitus fuit veſpertina uſque ad ſeculum XII. ib. n. 2. & ſeq. Poſtea fuit hora nona, & deinde ſexta. ib. p. 116. n. 4. Falſo ob id hæretici Reformati aiunt nullum nos ſervare ieiunium. ibi n. 5. Variatæ iſtius diſciplinæ origo indicatur. ib. p. 117. n. 6. Collatio, ſeu refectiuncula ſerotina, an integritati ieiunii repugnet. V. Collatio, ſeu refectiuncula ſerotina. Antiqua Eccleſiæ diſciplina in ieiuniis præcipiebat abſtinentiam tum a carnibus, tum a vino. ib. p. 167. n. 2. Nunc extra ipſam refectionem ſumi poteſt potus ad ſedandam ſitim. ib. Non vero ad ſedandam famem. ib. p. 118. n. 3. 4. & ſeq. Neque ob ſolam delectationem, & multoties in die etiam in fraudem ieiunii, ut laxe docet P. Viva. ib. Impugnatur laxa explicatio, quam affert idem P. Viva propoſitionis 8. damnatæ ab Innoc. XI. ib. Electuaria ſumpta per modum medicinæ non frangunt ieiunium. ib. p. 122. n. 8. Secus, ſi ſumantur ad extinguendam famem, ſive ob ſolam delectationem. ib. p. 122. n. 8. Falſum abſolute eſt illud axioma: *Liquida non frangunt*. ib. p. 123. n. 3. Qui in die ieiunii ſemel comedens ita ventrem implet, exquiſitiſque epulis & condimentis utitur, ut nullam ieiunii afflictionem ſentiat, ſed potius irritet concupiſcentiam, graviter reprehenditur a S. Auguſtino. ib. p. 144. n. 1. Servat ille quidem præceptum ieiunii, ſed peccat. ib. p. 151. n. 6. & ſeq. Reſpondetur obiectis contrariæ ſententiæ. ib. p. 152 & ſeq. n. 9. Qui inadvertenter ieiunium frangit, tenetur illa die, cum advertit, ieiunium ſervare. ib. p. 153. n. 10. Interruptio unicæ comeſtionis non ſemper ieiunium frangit. ibid. num. 11. Plures de hoc caſus reſolvuntur. ib. Qui in die ieiunii quidquid modicum cibi ſæpius comedit, ſi notabilem quantitatem tandem comederit, ieiunium frangit. ib. p. 154. n. 1. Qui invitatus ab amico comedit, ne inurbanus appareat, peccat contra præceptum ieiunii. ib. n. 2. Qui aliquid cibi ſumit toties quoties bibit, ne potus noceat, frangit ieiunium. ib. n. 3. & ſeq. Vera & deformata ieiunii imago ex plerium Caſuiſtarum ſententia conſurgens exhibetur. ib. p. 164. & ſeq. n. 1. Aſſignatur hora refectionis in die ieiunii capiendæ. ib. p. 165. n. 1. Ea ex D. Thoma ſumenda eſt ſecundum groſſam æſtimationem. ib. Qui notabiliter per unam, aut duas horas abſque iuſta cauſſa ieiunium ante meridiem ſolveret, peccaret graviter. ib. p. 166. n. 2. Sarotti obiecto. ib. p. 167. n. 3. & ſeq. Referuntur iuſtæ cauſſæ anticipandi comeſtionem in die ieiunii. ib. p. 168. n. 7. Privilegium eam anticipandi per horam Religioſos habere, non conſtat. ibid. num. 8. Et quatenus haberent, non poſſunt per aliud non notabile tempus eam anticipare. ib. Recenſentur dies quibus ieiunandum eſt, & abſtinendum a carnibus. ib. n. 1. & ſeq. Regulares qui ex voti, aut præcepti obligantis ſub gravi tenentur abſtinere a carnibus, & ieiunare die veneris, eo die ſi incidat Feſtum Nativitatis Chriſti, tenentur a carnibus abſtinere. ib. p. 169. & ſeq. n. 3. Sicut etiam ſi ſic obligentur die veneris vi conſtitutionum non obligantium ad culpam. ib. Inepta explicatio privilegii pontificii quam exhibet P. M. Milante, refellitur. ib. Sicut etiam quilibet alius qui ſic diebus veneris tenetur ex voto ieiunare, & abſtinere a carnibus. ib. p. 170. n. 4. & ſeq. Obligatio ieiunii eccleſiaſtici incipit a puncto mediæ noctis ſequentis. ib. p. 172. n. 1. Ultima bacchanalium nocte illis cœnam poſt mediam noctem differre non licet qui uſque ad mediam noctem ludis, & ſaltationibus vacarunt. ib. n. 2. Laxiſſima Paſqualigi oppoſita opinio reiicitur. ib. & n. 3. Qui dubitat, an ſit necne media nox, comedere non poteſt, ſi die ſequenti ieiunare debeat. ib. p. 172. n. 4. Non licet ſequi unum horologium pro ieiunio eccleſiaſtico, & aliud pro naturali. ib. n. 5. Si quis dum cœnat audiat pulſus horologii ſignantis mediam noctem, tenetur deſiſtere a cœna, ſi die ſequenti ſit ieiunandum. ib. n. 6. Ad ieiunium non obligantur fideles niſi expleto anno vigeſimo primo. ib. p. 173. n. 1. Ad illud tenentur iuvenes qui explent annum vigeſimum primum vel poſt inceptam quadrageſimam, vel poſt horam tertiam diei ieiunii. ib. p. 174.

ib. p. 174. n. 3. Regulares profeſſi non tenentur ad ieiunia Eccleſiæ ante expletum annum vigeſimum primum. ib. n. 4. Tenentur vero ad ieiunia Regulæ. ib. p. 175. n. 5. Dubitantes num annum vigeſimum primum expleverint, ieiunare tenentur. ib. n. 6. Senes, qui annos ſexaginta expleverint, ratione ſexagenariæ ætatis non eximuntur a ieiunio. ib. n. 7. & ſeq. Impugnantur Llamas, & Salmanticenſes, & ſalſo iactata ſub V. vivæ vocis oracula. ib. Senes Regulares ſexagenarii, & mulieres Moniales quinquagenariæ non eximuntur a ieiuniis propriæ regulæ. ib. p. 178. & ſeq. n. 10. Laxa, & ſcandali plena oppoſita opinio, ſicut etiam de hac laxitate P. Viva, & plurium Caſuiſtarum impugnantur, & reiiciuntur. ib.

Viatores, peregrini, & vagi tenentur obſervare ieiunia locorum in quibus verſantur. V. p. 179. & ſeq. n. 2. Qui in die ieiunii invitat ad cœnam alterum, licet paratum ieiunium frangere, graviter peccat. ib. n. 4. & ſeq. Tabernarii, & caupones in die ieiunii non poſſunt ſua ſponte cœnam miniſtrare hoſpitibus. ib. p. 180. n. 4. & ſeq. Neque ſi ad id ſint requiſiti, ſi probabiliter credant eos ad ieiunium teneri. ib. p. 181. n. 6. Neque poſſunt cœnam præbere hoſpitibus quos ſciunt ad illud teneri, etiamſi illos prævideant alio ad cœnandum ituros. ib. n. 7. Quotieſcumque dubitant utrum hoſpites teneantur ieiunare, debent eos interrogare. ib. n. 8. Graviter quoque peccant, ſi nolint hoſpites recipere, niſi cœnent. ib. p. 182. n. 9. Laxa Paſqualigi oppoſita ſententia reiicitur. ib. Caupones non requiſiti, qui carnes miniſtrant in diebus quibus earum eſus prohibitus eſt, graviter peccant. ib. n. 10. Non licet tempore quadrageſimæ publice exponere venales cibos prohibitos. ib. n. 11. Famuli, & famulæ parantes ieiunii tempore menſam, & cibos vetitos dominis ſuis iuſtam cauſſam non habentibus eos edendi, graviter peccant. ib. p. 183. n. 12. & ſeqq. Non poteſt quis in die ieiunii invitare amicum ad cœnandum ſecum, etſi certo ſciat eum alibi cœnaturum. ib. p. 184. num. 14. Patresfamilias tenentur compellere filios, ſervos, & domeſticos ſuos ad ieiunandum. ib. p. 185. n. 15. Graviter peccant domini compellentes ſervos ad laborem impeditivum ieiunii, ſi ſine gravi damno in aliud tempus differri poſſit. ib. n. 16. Sicuti nolentes eos conducere niſi cum pacto, ut non ieiunent. ib.

Cauſſæ a ieiunio excuſantes ſunt impotentia, labor, pietas, & diſpenſatio. V. p. 186. n. 1. Impotens ad ieiunium non tenetur ieiunare, etiam quando impotentia oritur ex propria culpa. ib. n. 2. Qui ex intentione expreſſa vacat ludo, venationi, vel nimio coitui, ut impotens efficiatur ad ieiunandum, peccat contra præceptum ieiunii. ib. Non ſemper excuſantur a ieiunio qui dicunt calefieri, & dormire ſine cœna non poſſe, vel vertiginem capitis, aut ſtomachi debilitatem patiuntur. ib. n. 3. In his caſibus diſtinguenda eſt impotentia a difficultate. ib. Prima excuſat, non ſecunda. ib. Qui collatione mane ſumpta, & prandio in veſperam dilato ieiunare poſſunt, tenentur id præſtare. ib. p. 187. n. 4. Laxa Eſcobarii, & aliorum oppoſita ſententia reiicitur. ib. Tempore ieiuniorum a re uxoria abſtinere debere Chriſtianos, tradunt Scriptura & Patres. ib. n. 1. & ſeq. Item, quæ fere omnes antiqui Canoniſtæ. ib. p. 188. n. 3. Improbatur recentium Caſuiſtarum doctrina aientium eos non teneri ieiunare, ſi aliter nequeant debitum matrimoniale perſolvere. ib. p. 189. & ſeq. n. 8. & ſeq. Verba de hoc regulæ paucis traduntur. ib. p. 190. & ſeq. n. 11. Ad evitandam incontinentiam tenetur coniux debitum reddere ſub gravi culpa, etiamſi frangere ieiunium deberet. ib. n. 12. Quando coniux debitum reddere non poſſet, niſi ieiunium frangeret, tenetur precibus, adhortationibus, aliiſque modis abducere alterum coniugem a debiti petitione. ib. n. 13. Oſtenditur vix ac ne vix quidem contingere caſum in quo ob debiti redditionem coniuges liberentur a ieiunio. ib. n. 14. A ieiunio non eximitur uxor, ne fiat macilenta, ſeniuſque gratia reddatur, nec puella, ne ſuam venuſtatem perdat. ib. n. 16. Laxæ Leandri, & Tamburini oppoſitæ ſententiæ reiiciuntur. ib. Uxores prægnantes, & lactantes eximuntur a ieiunio. ib. p. 192. n. 17. Uxor non tenetur obedire marito præcipienti ne ieiunet. ib. Femina viro hæretico nupta, ad evitanda gravia diſſidia poteſt aliquando intermittere ieiunia. ib. n. 18. Quicumque labor non excuſat a ieiunio. ib. & ſeq. n. 1. Vivæ vocis oraculum Eugenii IV, quo dicitur, artifices laborioſas artes exercentes, & ruſticos ſive divites, ſive pauperes non teneri ieiunare ſub præcepto peccati mortalis, eſt merum commentum. ib. Exercentes artes vere laborioſas excuſantur a ieiunio. ib. p. 193. n. 2. Plures ex illis recenſentur. ib. Si tamen etiam alii ſine gravi incommodo ieiunare valeant, tenentur. ib. n. 3. Sicut etiam tenentur divites eas exercentes non ex indigentia, ſed maioris lucri cauſſa. ib. n. 4. Sutores, ſartores, pictores, & barbitonſores per ſe abſolute a ieiunio non excuſantur. ib. p. 194. n. 6. Excuſantur vero typographi, qui torcular, & prælum trahunt; non vero compoſitores characterum. ib. n. 7. Recenſentur alii, quos laxe a ieiunio eximunt Leander, & Paſqualigus. ib. Longum, ac neceſſarium iter facientes excuſantur a ieiunio: ſecus non. ib. n. 8. Equitantes per ſe loquendo non excuſantur a ieiunio. ib. p. 195. n. 9. Oppoſitum damnatum fuit ab Alexandro VII. ib. Peregrinatio voluntaria quæ commode differri poteſt, non excuſat a ieiunio. ib. n. 1. & ſeq. Qui feria quinta vel ſexta hebdomadæ ſanctæ ſe publice flagellant, non eximuntur a ieiunio. ib. p. 196. n. 4. & ſeq. Oppoſita Salmanticenſium opinio impugnatur. ib. [illegible] non eſt ſolvere ieiunium obligans ſub mortali ob hoſpitem ſuſcipiendum. ib. n. 5. Laxa Paſqualigi oppoſita ſententia reiicitur. ib. Concionatores ob prædicationis quadrageſimalis officium non poſſunt carnes in quadrageſima comedere. ib. p. 197. n. 7. Si concionentur quotidie, & ieiunare nequeant, diſpenſationem impetrare debent. ib. n. 8. Qui concionantur 188, vel quater in hebdomada non excuſentur a jejunio diebus quibus concionantur, multoque minus iis quibus non concionantur. ib. p. 158, & n. 8. Laxa P. Thomæ Sanchez oppoſita ſententia rejicitur. ib. Confeſſarii, Magiſtri, Lectoreſque ſcientias docentes nullo modo a jejunio excuſantur. ib. n. 10.

Diſpenſatio juſta a jejunio excuſat. V. p. 198. n. 1. Ab eo Pontifex diſpenſare poteſt. ib. p. 199. n. 2. Epiſcopus cum ſuis ſubditis. ib. n. 3. Epiſcopi tamen diſpenſatio facta ſine juſta cauſa a jejunio univerſæ Eccleſiæ indicto, invalida eſt. ib. Parochus etiam diſpenſare poteſt inde conſuetudine. ib. n. 4. Sicut etiam cum ſuis ſubditis Superior Regularis. ib. n. 5. Non tamen Archiepiſc. & Prioriſſa. ib. n. 6. Epiſcopi juſta de cauſa cum tota diœceſi, vel civitate diſpenſare poſſunt. ib. p. 200. n. 7. Non vero cum ſuis pœnitentibus Confeſſarii. ib. n. 8. Sicut nec medici cum ægrotis. ib. n. 9. Quando cauſa non jejunandi eſt evidens, non requiritur diſpenſatio, ſed ſolum in dubio. ib. n. 10. Qui dubitant, an ſint obnoxii jejunio, ad illud tenentur. ib. n. 11. Privilegia quæ pro Regularibus afferuntur circa jejunium, commentitia ſunt. ib. Jejunium Chriſtianorum comitari debent abſtinentia a peccatis, oratio, eleemoſyna, aliaque ejuſmodi exercitia. ib. p. 201. & ſeq. n. 1. & ſeq. Si veræ forent recentium Caſuiſtarum opiniones, & licitæ conſuetudines quibus hodie Chriſtiani a jejunio eximuntur, nulla amplius eſſet lex de jejunio. ib. p. 203. n. 1. & ſeq. Oſtenditur idipſum auctoritate Cardinalis Pallavicini. ib. & ſeq. n. 4. V. Cœna. Collatio. Seu refectio ſerotina. Capitula. Monachi.

Jeſuita Emericus. V. Emericus.

Jeſuitæ ſapientiores, & doctiſſimi nimiam Confeſſariorum laxitatem deplorant. IX. p. 294. n. 1. & ſeq. V. De Alcorta. Bellarminus. Camargo. Elizalde. Societas Jeſu.

Ignorantia, & bona fides quando pœnitentes dilectionem ſuorum Confeſſariorum ſequentes excuſent. IX. p. 200. n. 12. & ſeq. Ignorantiam a ſuo pœnitente quando expellere teneatur Confeſſarius. ib. p. 205. n. 2. & ſeq.

Ignorantia triplex: juris, facti, & pœnæ. X. p. 158. n. 3. Quarum vincibilis, & invincibilis. ib. Ignorantia invincibilis varii gradus. ib. Ignorantia invincibilis ſive juris, ſive facti excuſat a culpa, & cenſura. ib. p. 160. n. 4. Etiam excuſat a cenſura, ſi ſit venialiter invincibilis. ib. Ignorantia juris in foro externo non præſumitur. ib. Num ignorantia invincibilis cenſuræ latæ per legem univerſalem aut canonem Eccleſiæ excuſet ab ea incurrenda. ib. n. 5. Quando ignorantia etiam vincibilis excuſet a cenſura. ib. n. 6.

Ignorantia ſi ſit affectata, excuſat ab hæreſi. I. p. 124. n. 1. Niſi oriatur ex auctoritatis Eccleſiæ contemptu. ib. Ignorantia invincibilis, & hæreſis materialis fruſtra opponuntur ad probandum adultos hæreticos extra Eccleſiam Catholicam Romanam ſalvari poſſe. ib. p. 140. & ſeq. n. 7. & ſeqq. Buſembaum, & La-Croix opinio laxiſſima reprobatur. ib. p. 232. & ſeqq. num. 28. & ſeqq. V. Abjuratio Fidei. Libri Hæreticorum. Culpa. Profeſſio.

Imagines ſacræ. V. Adoratio. Imagines obſcœnæ. V. Scandalum.

Immerſio trina olim in uſu in baptiſmate. VIII. p. 76. n. 8. Quamdiu duravit. ib. p. 77. n. 9. Cur pœna inflicta non baptizantibus per trinam immerſionem. ib. p. 78. n. 10. Non eſt illicitum una, vel trina immerſione baptizare. ib. n. 11.

Impedimentum Matrimonii duplicis generis. X. p. 181. n. 1. Impedimenta matrimonii ab Eccleſia conſtitui poſſe negant Lutherus, Calvinus, & Novatores. ib. n. 2. Illis adhæret Launoius. ib. p. 183. n. 3. Affirmant Catholici omnes. ib. n. 4. & ſeq. An Principes ſæculares poteſtate polleant ſtatuendi impedimenta matrimonium dirimentia. ib. n. 7. & ſeqq. Num prædicta poteſtas reſideat penes ſummum Pontificem, & Epiſcopos. ib. p. 185. n. 12. Quando infideles ſubſint legi ſtatuenti impedimenta dirimentia matrimonium. ib. n. 13. Quænam ſint impedimenta dirimentia. ib. p. 186. n. 2. V. Error. Servitus. Votum ſimplex caſtitatis illicitum, non irritum reddit matrimonium. ib. p. 189. n. 1. Secus votum ſolemne. ib. n. 2. Ordo ſacer matrimonium nullum efficit poſt ejus ſuſceptionem celebratum. ib. n. 3. Num ratione ſui, an ratione voti ſolemnis eidem adnexi. ib. An qui inſciens Ordinem ſuſcepiſſet, valide contraheret. ib. Cognatio eſt impedimentum dirimens. V. Cognatio. Nec non cultus diſparitas. V. Cultus diſparitas. Etiam vis, ſive violentia, vel metus aliquando matrimonium nullum efficit. ib. p. 197. n. 1. V. Metus. Quid ſit impedimentum ligaminis. ib. n. 2. Quid ſit publica honeſtas. V. Honeſtas. Affinitas matrimonium dirimit. V. Affinitas. Impotentia eſt impedimentum matrimonium dirimens. V. Impotentia. Clandeſtinitas matrimonium dirimit. ib. p. 243. n. 1. V. Matrimonium. Raptus eſt matrimonii impedimentum dirimens ſimul & impediens. ib. n. 2. V. Raptus.

Impedimenta matrimonium impedientia duplicis generis ſunt. X. p. 204. n. 1. Quænam ſint quæ abſque delicto matrimonium impediunt. ib. n. 2. & ſeq. Quænam vero quæ ex delicto oriantur. ib. p. 205. 8. & ſeq. Num qui matrimonium contraxit aliquo ex his impedimentis ligatus, poſſit petere, & reddere debitum. ib. n. 15. Quinam poſſint in his impedimentis diſpenſare. ib. n. 1. In impedimentis dirimentibus non ordinario ſolus Romanus Pontifex diſpenſare poteſt. ib. n. 2. Quid conceſſum ſit Minoribus, & Commiſſario generali Cruciatæ. ib. p. 206. n. 3. Quando Epiſcopi diſpenſare valeant in impedimentis dirimentibus. ib. n. 4. V. Epiſcopus. Num Regulares mendicantes facultate polleant diſpenſandi in ambobus impedimentis. ib. p. 207. n. 9. & ſeqq. Quænam ſint cauſæ pro valida, & licita diſpenſatione in prædictis impedimentis. ib. p. 208. n. 1. & ſeqq. V. Diſpenſatio.

Impotentia matrimonii impedimentum quid, & quotuplex. X. p. 209. n. 1. Quo ſenſu, & quomodo impotentia abſoluta & perpetua dirimat matrimonium. ib. n. 3. Conjicit, aut

dubius ſit impotentiæ peccat letaliter contrahendo. ib. Conſcii propriæ impotentiæ num poſſint cedere juri ſuo, & matrimonium validum celebrare. ib. p. 210. n. 5. Quando ex parte feminæ impotentia dicenda ſit perpetua. ib. p. 211. n. 7. & ſeq. Quid ſit dicendum de impotentia reſpectiva. ib. n. 9. Quando dubitatur num impotentia temporalis ſit, an perpetua, triennii intervallum ad experimentum concedunt leges tam civiles, quam eccleſiaſticæ. ib. n. 11. Impotentia accidentalis quænam ſit, & in quibus reperiatur, & quando matrimonium dirimat. ib. p. 212. n. 12. Quid dicendum de impotentia ex maleficio proveniente. ib. n. 13. Quid ſentiat D. Thomas de maleficiis. ib. Quid agendum quando impotentia perpetua eſt, & quando de ea dubitatur. ib. p. 213. n. 15. & ſeq.

Impediens aliter ne quis aſſequatur beneficium ad quod jus habet, ſive in re, ſive ad rem, reſtituere debet, habita ratione ſpei, vel certitudinis quam habuit. VII. p. 69. n. 2. Ad nihil tamen tenetur qui ſine fraude avertit candidatum a petitione. ib. p. 70. n. 5. Si collatori detegatur crimen occultum verum, ut talis candidatus beneficio privetur, ad nihil teneris. ib. n. 6. Qui impedit ſimpliciter proviſionem acceptam, tenetur ad reſtitutionem. ib. p. 71. n. 7. & 8. Qui abſque fraude, dolove alicui perſuadet ne beneficium conferat Petro animo pravo nocendi, num adſtringatur reſtitutioni. ib. n. 9. & ſeq. Qui impedit ne bona Fiſco applicentur, poſt ſententiam judicis tenetur reſtituere, non ante. ib. p. 72. n. 12. Qui ſolis precibus impedit ne bona communia iis quæ ſingulis aliquid jus habent, diſtribuantur, reſtituere. ib. n. 14. Qui impedit collatorem ne beneficium eccleſiaſticum digniori conferat, tenetur reſtituere, ſicut & ipſe collator. ib. n. 15. & ſeq. Reſtitutio fiat Eccleſiæ, & digniori. ib. p. 74. num. 20.

Inceſtus eſt coitus indebitus habitus cum quacunque perſona cognata, aut affini. IV. p. 282. n. 1. Talis concubitus conſtituit ſpeciem diſtinctam luxuriæ. ib. p. 283. n. 2. Aſſignantur de hoc rationes ex D. Thoma. ib. n. 3. Recenſentur perſonæ, cum quibus inceſtus committitur. ib. n. 4. Inceſtus peccata inter conſanguineos, & affines probabilius ſpecie differunt. ib. n. 5. & ſeqq. Non ſolum inceſtus, ſed etiam ſacrilegium eſt copula cum cognata, ſeu cognatione ſpirituali. ib. p. 283. n. 13. Cum cognatis vero legalibus inceſtus eſt ſpecie diſtinctus ab inceſtu cum conſanguineis, affinibus, vel cognatis ſpiritualibus. ib. p. 285. n. 14.

Indulgentiæ uſus non eſt modus utilior & certior ſatisfaciendi pro peccatis. IV. p. 237. n. 4. & p. 246. n. 8. Indulgentiæ acquiſitio non eximit ab onere acceptandi ſatisfactionem ſacramentalem, præſertim ut medicinalem. ib. p. 236. n. 7. Quomodo indulgentiæ Eccleſiæ adjuvent pœnitentes, non faciant otioſos. ib. p. 241. n. 9. & p. 245. n. 1. Quid circa indulgentias ſtatuit Tridentinum Concilium. ib. p. 255. n. 2. Indulgentiarum impugnatores quinam. ib. n. 4. Quid intelligatur indulgentiæ nomine. ib. n. 5. Extat in Eccleſia facultas elargiendi indulgentias. ib. p. 256. n. 1. & ſeq. Indulgentiarum uſus utilis fidelibus. ib. p. 253. n. 10. An indulgentiæ pœnas remittant non ſolum injunctas, ſed etiam injungendas. ib. n. 11. Indulgentiæ conceduntur in ſupplementum ſatisfactionis. ib. n. 13. Quibus proſint indulgentiæ juxta Cajetanum. ib. p. 258. n. 19. Parum proſunt iis, qui pro viribus Deo negligunt ſatisfacere. ib. p. 259. n. 20. Cur Eccleſia hodie facilis ſit in plenariis indulgentiis concedendis. ib. n. 21. Per indulgentias non eximuntur fideles ab operibus ſatisfactoriis. ib. p. 250. n. 24. Quomodo indulgentiæ plenariæ totam pœnam remittant. ib. n. 25. Quomodo ſuperfluæ non ſint plures indulgentiæ plenariæ. ib. p. 261. n. 27. Cardinalis Drahoff inſtitutio circa indulgentias. ib. n. 29. & ſeq. Quinam ſint indulgentiarum legitimi diſpenſatores. ib. p. 262. n. 31. Num valeant conceſſæ ſine juſta cauſa. ib. p. 263. n. 32. Quinam apti ſint indulgentiis lucrandis. ib. n. 33. An requiratur ſtatus gratiæ dum ſupplentur opera in Bullis indicta. ib. n. 34. An qui ſunt in gratia teneantur ad ſacramentalem confeſſionem, ut indulgentias lucrentur. ib. n. 35. Num ſi pietatis opera injuncta ad indulgentiam non ſolum in peccato, ſed cum peccato fiant, proſint ad ejus acquiſitionem. ib. n. 36. Num quando pro acquiſitione præſcribitur eleemoſyna, hæc facienda ſit ſecundum qualitatem perſonæ. ib. n. 37. Num ſufficiat quæcumque etiam brevis & minima precatiuncula ad lucrandam indulgentiam. ib. n. 38. Indulgentiæ extendi poſſunt etiam ad defunctorum animas adjuvandas. ib. p. 264. n. 39. Quomodo illis proſint. ib. n. 40. An ſi pro anima defuncti celebretur Miſſa ad altare privilegiatum, ſtatim a pœna liberetur. ib. p. 265. n. 44. Quotuplex ſit indulgentia. ib. p. 267. n. 45. & ſeq. Quænam ſit indulgentia localis. ib. n. 48. V. Eccleſia. Modus pro indulgentiis cum fructu lucrandis. ib. n. 49. & ſeq.

Infans valide baptizari nequit in utero matris per ablutionem matris uteri. VIII. p. 78. n. 3. Nec quamvis obſtetrix arte poſſit aqua ſuper ipſum immittere. ib. p. 79. n. 5. Infans ſecundina obvolutus quomodo, & quando baptizandus. ib. n. 8. Ablutio infantis ſi in capillis ſiat, vel in veſtibus tantum, non ſufficiat ad baptiſmum. ib. n. 9. & ſeq. Dubium eſt baptiſma, ſi fetus digitus, vel pes infantis abluatur. ib. p. 80. n. 1. Projectio infantis in puteum, vel flumen non ſufficiat ad valorem baptiſmi. ib. n. 10. & ſeq. Si infans baptizetur aqua venenata, vel ſerventi animo nocendi, valet baptiſma. ib. n. 13. Infantes infidelium non licet invitis parentibus baptizare. ib. p. 202. n. 4. & ſeq. Quid ſi ſint in periculo mortis conſtituti. ib. p. 203. n. 9. Licet eos baptizare, ſi ſint expoſiti, vel patriæ poteſtati ſubducti. ib. p. 204. n. 10. Et quando unus ex parentibus conſentit. ib. n. 12. Si ipſe infans baptiſmum petat, num baptizandus invitis parentibus. ib. p. 205. n. 17. Infantes nulla neceſſitate tenentur ad Euchariſtiam ſuſcipiendam. ib. p. 220. n. 2. & p. 283. n. 1.

Infidelis religionem catholicam, quam ſcit eſſe ſua probabiliorem indicat, amplecti debet. I. p. 78. & ſeq. n. 10. & ſeq. Explicatur ſtricta P. Sanchez laxa ſententia. ib. p. 80. Infidelium actibus, per ſe indifferentes ad falſæ ſectæ proteſtationem, propriam fidem occultare nunquam licet. ib. p. 95. & ſeq. n. 9. & ſeq. Idipſum altegius explicatur. ib. p. 96. & ſeq. n. 13. & ſeq. Hinc neque ei licet rotulare illis albis, vulgo turbante, à Turcis deferri ſolitis. ib. p. 97. n. 16. Infidelium veſtes aliquando nationis, aliquando religionis ſunt ſymbola. ib. n. 18. Illis, non iſtis uti unquam licet. ib. p. 98. Errant ſi Principes in ſuis Principatibus eas deferri iubeant. ib. n. 20. Infideles in Catholicorum regnis non eſt capax iuriſdictionis in Catholicos. ib. p. 106. n. 9. Chriſtiano Principi infideles ſervos, ancillaſque chriſtianas habere nequit. ib. n. 10. Infidelibus vendere non licet quæ ſacrificiis, & ritibus ſuæ religionis deſerviant. ib. p. 110. n. 2. Neque illos ad ſacramentorum participationem admittere. ib. n. 3. Neque cum illis communicare decere in ritibus. ib. n. 4. Explicantur. ib. & ſeq. n. 5. & ſeq. Eorum opera omnia non eſſe vere & proprie peccata; ſed aliqua moraliter bona, oſtenditur. ib. p. 112. & ſeq. n. 7. & ſeq. V. *Eccleſia. Diſputatio cum infidelibus. Templa infidelium.*

Infideles quomodo ſint compellendi ut domum Dei impleant. VIII. p. 103. n. 6. Infidelium pueri num baptizandi invitis parentibus. V. *Infans.*

Infidelitas varie accipitur. I. p. 103. n. 1. & ſeq. Tres ejuſdem ſpecies, Paganiſmus, Iudaiſmus, & hæreſis, explicantur. ib. & ſeq. n. 4. & ſeq.

Infirmus eſt ſubjectum extremæ unctionis. X. p. 32. n. 1. Num in Græca Eccleſia etiam ſanis detur hoc ſacramentum. ib. Non omnibus infirmis in Eccleſia Latina conceditur, ſed iis dumtaxat de quorum morte timetur. ib. n. 3. & ſeq. Nec eſt concedendum illis qui in ipſa flagitii actione ſenſibus deſtituuntur. ib. p. 33. n. 5. Nec pueris ante uſum rationis. ib. Nec fatuis a nativitate, qui nulla lucida intervalla habuere. ib. Nec navigantibus, nec belligerantibus, nec ultimo ſupplicio plectendis, nec mulieribus parturientibus. ib. n. 6. Miniſtrandum eſt ſenibus morti proximis, periclitantibus ob peſtem, ob vulnus mortale, ob morſum rabidum. ib. Non eſt expectanda extrema vitæ periodus, ſed tunc concedendum quando infirmus ad illud ſuſcipiendum ſe potuit præparare. ib.

Inimici diligendi ſunt tum ex præcepto legis naturæ, tum ſcriptæ. I. p. 272. & ſeq. n. 1. & ſeq. Oſtenditur: & Maldonati audacia detegitur, & caſtigatur. ib. Etiam diligendi ſunt ex præcepto evangelico. ib. p. 273. & ſeq. n. 10. & ſeqq. Calvini impudentiſſima in DD. catholicos calumnia in eumdem regeritur. ib. n. 12. Affectivus, & effectivus erga eoſdem amor eſſe debet. ib. p. 274. n. 1. & 4. Eos excludere non licet a generali dilectione, ſeu oratione facta pro communitate aliqua ex mera liberalitate. ib. p. 275. n. 5. P. Aſtragæ, & Leandri techna, quibus odium inimicorum tegitur, adducuntur. ib. & n. 6. Exhibenda ſunt eis ſigna generalis amicitiæ. ib. Obvios eoſdem occurrentes ſalutare, & alloqui plerumque tenemur: ex circumſtantiis, & ob cauſas majores non tenemur. ib. p. 276. & ſeq. n. 7. & ſeq. Expenduntur hæ circumſtantiæ, & cauſæ. ib. Religioſi eiuſdem Cœnobii omittentes, orta rixa, conſuetam ſalutationem, & locutionem vix a peccato gravi excuſari poſſunt. ib. p. 277. n. 9. Idem eſt per ſe loquendo de nobili matrona occiſorem mariti ſalutantem reſalutare renuente. ib. n. 10. Non tenetur tamen offenſus, dum ſalutatio debita eſt, inimicum ſalutationis officio prævenire. ib. n. 12. Niſi offenſus ſit altioris conditionis, vel ſecus ſcandalum oriretur. ib. Qui inimico valde ſuperior eſt, eum reſalutare non tenetur: ſecus ſi æqualis, etiamſi uterque plebeius eſſet. ib. p. 277. n. 11. Offenſo etiam non petenti veniam, dilectionis ſigna exhibenda ſunt tempore debito, & iuxta circumſtantias. ib. p. 278. n. 13. Non tamen præbere tenemur inimicis ſingularis benevolentiæ ſigna. ib. n. 14. Hæc licite ſuſpendi poſſunt ob acceptam iniuriam. ib. n. 15. Niſi iniuria ſit levis. ib. Aut, etſi gravis fuerit, ubi opportuna iudicentur ad inimicum lucrandum, aut ſcandalum addit. ib. n. 16. Erronea Marci Vidal doctrina improbatur. ib. Qui iniuſte aliquem læſit, tenetur ab eo veniam petere. ib. p. 279. n. 17. In hac veniæ petitione, & mutua reconciliatione ſervandus eſt debitus modus. ib. n. 18. Explicatur. ib. Offenſus offenſam condonare tenetur quantum ad odium, non tamen quantum ad ſatisfactionem, & compenſationem. ib. n. 19. Immo caſus occurrunt in quibus eam condonare non expedit. ib. Recenſentur. ib. Si offenſor iuſtam compenſationem exhibeat damni illati, non poteſt offenſus reiicere, eamque curam iudice exigere. ib. n. 20.

Iniuſtitia eſt vitium oppoſitum iuſtitiæ, committitur tantum per defectum. VII. p. 8. n. 21. Sicut diverſæ ſunt ſpecies iuſtitiæ, ita & iniuſtitiæ; oppoſita legali vocatur illegalis: diſtributivæ, acceptio perſonarum: commutativæ, furtum, rapina &c. ib. n. 23.

Inobedientia. V. *Superbia.*

Innocentius XI. Concionatores verbum Dei adulterantes corripit. X. p. 62. n. 6.

Inſinuatio pertinet ad formulas neceſſarias donationis. VII. p. 376. n. 10.

Inſula. V. *Alluvio.*

Intentio Miniſtri ſacramentorum quotuplex. VIII. p. 37. n. 1. Catarini ſingularis opinio. V. *Catarinus.* Neceſſaria eſt intentio miniſtri, qua ſerio & vere facere velit quod facit Eccleſia. ib. p. 38. n. 1. & ſeq. Contraria opinio damnata exiſtit ab Alex. VIII. propoſit. 28. ib. p. 41. n. 3. & ſeq. Quæ intentio reperiatur in Iudæis, Atheis &c. dum baptiſmum conferunt. ib. p. 45. n. 8. Diſcrimen inter miniſtros profanos, & miniſtros ſacramentorum circa intentionem. ib. n. 10. Fides in miniſtro non eſt neceſſaria, ut requiſitam habeat intentionem conficiendi ſacramentum. ib. p. 50. n. 2. Nec voluntas producendi effectum ſacramenti. ib. n. 2. Nec requiritur ut intendat facere quod facit Eccleſia Romana. ib. n. 3. Non ſufficit intentio habitualis, nec neceſſaria eſt actualis; ſed ſatis eſt virtualis. ib. p. 51. n. 4. Non valet interpretativa. ib. n. 6. Quænam requiratur intentio pro applicatione Miſſæ. ib. p. 280. n. 36. & ſeq.

Interdictum quid, & quotuplex. X. p. 287. n. 1. Interdictum locale non ſemper includit interdictum perſonale, nec viciſſim. ib. Quinam obſervare teneantur Interdictum. ib. n. 2. Quinam ferre interdictum valeant. ib. p. 288. n. 3. Quibus de cauſis ferri poſſit interdictum. ib. n. 4. Num ferri poſſit ob aliquod damnum temporale. ib. n. 5. Effectus interdicti quinam ſint. ib. n. 6. Quid agere valeant Regulares tempore interdicti generalis localis. ib. n. 7. Tempore interdicti vetita eſt adminiſtratio, & receptio aliquorum ſacramentorum. ib. n. 8. Quænam ſint hæc ſacramenta. ib. n. 9. Quibus prohibeatur interdicti tempore eccleſiaſtica ſepultura. ib. p. 289. n. 10. Violantes interdictum peccant lethaliter. ib. n. 11. Clerici exercentes actus Ordinum fiunt irregulares. ib. Domini temporales cogentes Clericos ad divina officia celebranda excommunicationem incurrunt reſervatam ſummo Pontifici. ib. Eamdem pœnam incurrunt interdicto impoſiti qui admoniti ab Eccleſia exire recuſarent. ib. Regulares exempti non ſervantes interdictum, quando ſervatur in Eccleſia matrice, excommunicationem incurrunt. ib. Sepelientes interdicto ſubjectos in loco ſacro incurrunt excommunicationem Epiſcopo reſervatam. ib. Quid ſit interdictum ab ingreſſu Eccleſiæ. ib. n. 12. Quis ab interdicto poſſit abſolvere. ib. n. 13. In quo ab interdicto differat ceſſatio a divinis. ib. n. 14. Quot requirantur conditiones ad eam indicendam. ib.

Inventio bonorum. Bona quæ nemo unquam poſſedit, ut margaritæ &c. ſunt primi occupantis. Poſſunt tamen Principes circa piſcationem margaritarum, & ſimilium leges condere, & tributa imponere. VII. p. 18. n. 2. Bona derelicta ſunt primi occupantis. ib. n. 3. Bona naufragantium ſub pœna excommunicationis Bullæ Cœnæ reddi debent domino. ib. n. 4. Salvata ab incendio domino ſunt reſtituenda, pretio pro labore, & induſtria perſoluto. ib. Quæ ex inundatione colliguntur, & ex [illegible] ſunt pretii, aut [illegible] æquant, poterunt ſervari. ib. Bona deperdita, ſi inveniantur, inquiri debet dominus, nec poteſt aliquid pro inventione exigi. Si plures compareant, qui ſe dominos dicant, quid agendum. ib. n. 6. Si dominus non compareat, ſunt inter pauperes diſtribuenda, aut in pios uſus applicanda. ib. p. 19. n. 7. Res inventæ ſervandæ ſunt, quamdiu ſpes adeſt eas domini reperiendi; ſi inveniri nequeant, vendendæ ſunt, & pretium ſervandum. Ad reſtituenda bona incerta, raro admodum Bulla compoſitionis accipienda. Si res in pauperes erogata, vel ab inventore conſumpta ſit, quid domino comparente agendum. ib. p. 20. n. 8. V. *Reſtitutio. Theſaurus.*

Invidia quomodo definiatur. X. p. 391. n. 1. Quot modis quis triſtari poſſit de bono alterius. ib. n. 3. & ſeq. Invidia ex ſuperbia oritur. ib. p. 396. n. 4. Invidiæ deteſtatio ex S. Ioanne Chryſoſtomo. ib. n. 5. Invidiæ filiæ enumerantur, & explicantur. ib. p. 398. n. 10. & ſeq. & II. p. 90. n. 9. & ſeq.

Invocatio Sanctorum. V. *Sanctorum invocatio.*

Iocus verbis factis, ludus ſaltis peragitur. VII. p. 312. n. 3. Circa iocum, vel ludum datur virtus eutrapeliæ. ib. n. 4.

Ira ſecundum ſe ſpectata nihil mali præfert. X. p. 318. n. 1. Quomodo in malum degeneret. ib. n. 2. Quatenus mala eſt, quomodo definiatur. ib. p. 319. n. 4. Diſtinguenda eſt ab appetitu vindictæ. ib. n. 5. Quando ſit veniale peccatum. ib. Tres ſunt gradus a Chriſto Domino deſignati. ib. n. 6. Quando ira uſque ad mortale peccatum excreſcit. ib. n. 8. & ſeq. Ira eſt vitium capitale habens ſex filias. ib. p. 320. n. 12. Singulæ enumerantur, & explicantur. ib. n. 13. & ſeq.

Irregularitas quid ſit. X. p. 390. n. 1. In quo ab aliis cenſuris diſtinguatur. ib. Quinam ſint irregularitatis effectus. ib. n. 2. Collatio beneficii facta irregulari nedum illicita, ſed & invalida eſt. ib. n. 3. Duplex eſt irregularitas, alia, ex defectu, alia ex delicto. ib. n. 4. Irregularitates ex defectu quænam ſint. ib. Quænam ex delicto. ib. n. 5. Irregularitas alia partialis, alia totalis. ib. n. 6. Delictum ut quod irregularitas incurritur, eſſe debet peccatum mortale. ib. p. 391. n. 7. Num contrahatur ex delicto occulto. ib. Quid excuſet ab irregularitate. ib. n. 8. Quid in dubio ſentiendum ſit. ib. Irregularitas ex delicto auferatur per baptiſmum. ib. n. 10. Num & per profeſſionem religioſam. ib. n. 11. Tollitur per diſpenſationem. ib. p. 392. n. 12. Quid requiratur ut quis irregularitatem incurrat ex homicidio iniuſto, & voluntario. ib. n. 1. Qui ſubito & inopinato in repentina rixa hominem occidit, fit irregularis. ib. n. 2. Fiunt irregulares etiam mandantes, conſulentes, cooperantes. ib. Non vero ratum habentes homicidium, ſi prius inſcii erant. ib. Summus Pontifex poteſt ab hac irregularitate diſpenſare. ib. n. 3. Non vero Epiſcopi. ib. Nec Prælati regulares. ib. Quando contrahatur ob voluntariam iniuſtam mutilationem. ib. p. 393. n. 4. Qui ſe ipſum mutilaret, vel etiam ſolum ex parte deformaret, fieret irregularis. ib. n. 5. Qui virum, vel mulierem ſterilem redderet, non fieret irregularis. ib. Nec qui membrum impeditum redderet & debilitatum. ib. Quomodo contrahatur irregularitas etiam ex homicidio caſuali. ib. n. 7. Diſcrimen inter dantem operam rei licitæ, & illicitæ. ib. p. 394. n. 8.

Irregularitatem incurrit qui ex iuſtitia impedire tenetur homicidium, vel mutilationem, & non impedit. X. p. 394. n. 9. Quando contrahatur ſi quis reus homicidio, aut mutilatione cauſa defenſionis contra iniuſtum invaſorem. ib. n. 10. Quid ſi culpa quoque timetur, ſit levis. ib. n. 11. Non incurrit occidens iniuſtum invaſorem cum moderamine inculpatæ tutelæ, etſi ſciat illum eſſe in peccato lethali. ib. n. 12. An liceat prævenire offenſorem. ib. p. 395. n. 13. Qui verbo, vel facto provocat invaſorem, ſi illum poſtea ad ſui defenſionem occidat, irregularitatem contratir. ib. n. 14. Qui poteſt mortem vitare fugiendo, num incurrat irregularitatem, ſi neglecta fuga occidat invaſorem. ib. n. 15. Sola iteratio baptiſmi, non vero confirmationis irregularitatem inducit. ib. p. 296. n. 18. Hæc impedit ſolum aſcendere ad alios Ordines, non vero miniſtrare in ſuſceptis. ib. Miniſtrantes rebaptizanti, accipientes baptiſmum ab hæretico extra caſum neceſſitatis, differentes illud uſque ad periculum mortis ſiunt irregulares. ib. Quinam poſſint ſuper hac irregularitate diſpenſare. ib. Quinam ob violationem cenſurarum irregularitatem incurrant. ib. n. 19. Quinam poſſint ab hac irregularitate diſpenſare. ib. n. 20. Quomodo contrahatur irregularitas ob illegitimam ordinum ſuſceptionem. ib. n. 21. Quænam infamia iuris inducat irregularitatem. ib. n. 22. Quænam infamia facti. ib. n. 23. Quomodo auferatur irregularitas ob infamiam iuris. ib. p. 297. n. 24. Irregularitas ob infamiam facti tollitur per diſpenſationem. ib. Qui eam [illegible] poſſit. ib. Quinam ſint irregulares ex defectu animi. ib. n. 1. Quinam ex defectu ſcientiæ. ibid. n. 2. Quinam ex defectu fidei. ib. n. 3. Corporis defectus irregularitatem inducentes quinam ſint. ib. n. 4. & ſeq. Eunuchi, & hermaphroditi irregulares ſunt. ib. Quinam ſint irregulares ex defectu natalium. ib. n. 6. Hæc irregularitas quot modis ceſſet. ib. n. 7. Quomodo ceſſet per profeſſionem religioſam. ib. quinam ſint irregulares defectu libertatis, ætatis, & obligationis. ib. p. 298. n. 8. Quænam ſit irregularitas ex defectu Sacramenti. ib. n. 10. V. Bigamia. Quomodo contrahatur irregularitas ex defectu lenitatis. ib. p. 299. n. 15. Quomodo Eccleſiaſtici hanc irregularitatem evitent, vel incurrant. ib. n. 16. Pugnantes in bello iuſto ſolum occidentes, vel mutilantes ſiunt irregulares. ib. p. 300. n. 17. Pugnantes vero in bello iniuſto, ſi qua occiſio ſequatur, omnes ſiunt irregulares. ib. Duces militum, Clerici conſulentes, hortantes milites ad pugnam in bello iuſto nequaquam ſiunt irregulares. ib. n. 18. Miles, ſe defendens cum moderamine inculpatæ tutelæ, ſi occidat, vel mutilet in bello iniuſto, non eſt irregularis. ib. n. 19. Medici, & Chirurgi quando ſint irregulares. ib. n. 20. Clerici medicinam, & chirurgiam exercentes quando irregularitati ſubſint. ib. Merito Eccleſia ab Ordinibus removet ob defectum lenitatis. ib. n. 21. Quis valeat in hac irregularitate diſpenſare. ib. n. 22.

Irregularitas incurritur a laico, ſi ſolemniter, non vero ſi privatim extra caſum neceſſitatis baptizet. VIII. p. 92. n. 8. Eamdem incurrit qui ſcienter rebaptizat. ib. p. 210. n. 13.

Irritatio voti eſt eiuſdem ablatio ab eo qui poteſtate dominante pollet, facta. III. p. 170. n. 1. Irritatio huiuſmodi ut valida ſit, requiritur aliqua cauſa. ib. p. 171. n. 3. Ut vero licita ſit, duplex eſt ſententia, utraque vera in ſuo ſenſu. ib. & n. 4. & ſeq. Facultas irritandi vota probabilius eſt iuris naturalis. ib. p. 172. n. 7. & ſeq. Summus Pontifex non poteſt irritare quæcumque vota, quæ poteſt pater, tutor, prælatus, atque dominus. ib. n. 10. Epiſcopi irritare valent vota Monialium ſibi ſubiectarum, non tamen non ſubiectarum, nec Regularium exemptorum, nec Clericorum non ſuorum, multoque minus laicorum. ib. p. 173. n. 12. Illi tantum directe vota irritare poſſunt qui habent poteſtatem dominativam in perſonas ſibi ſubditas. ib. n. 22. Exemplificatur. ib. Ut prudenter agat, tenetur ſuperior vota irritanda in ſpecie cognoſcere. ib. n. 23. Poteſt ea irritare, etiam ſubditis repugnantibus. ib. n. 24. Etiam vota interna Regularium, quæ regimen nullo modo perturbant, nec Religionis obſervantiam, irritari poſſunt a Prælatis eorumdem. ib. p. 174. & ſeq. n. 3. Reſpondetur obiectis. ib. n. 4. Excipiuntur ea vota quæ ſtatum conſtituunt, & votum tranſeundi ad arctiorem Religionem. ib. p. 174. n. 5. Enumerantur Prælati ſubditorum Regularium vota irritare valentes. ib. p. 175. n. 6. Nec Legati a latere, nec Congregationes Cardinalium vota Religioſorum irritare valent. ib. n. 7. Præſentibus Prælatis primariis, ſecundarii ius non habent vota irritandi. ib. n. 8. Abbatiſſæ, ſeu Prioriſſæ ſuarum Monialium vota irritare poſſunt. ib. n. 9. Novitiorum vota Prælati Regulares irritare nequeunt. ib. n. 10. Parentes irritare poſſunt vota filiorum impuberum. ib. p. 176. n. 2. Non tamen vota perſonalia filiorum qui pubertatem ſunt aſſecuti, ſi ea domeſticæ gubernationi non officiant; ſecus poſſunt. ib. p. 177. n. 3. Vota a filiis pupillaribus, & ab eis confirmata in pubertate irritari non poſſunt, niſi ut ſupra. ib. n. 4. Vota impuberum ſemel confirmata a patre, probabilius non poſſunt ab eo deinceps irritari. ib. n. 6. Vota emiſſa a filiis ſpuriis & illegitimis, poſſunt irritari a patre. ib. p. 178. n. 7. Non tamen, ſi ea vota ſint de bonis caſtrenſibus. ib. n. 9. Aut de adventitiis, quorum illi habeant adminiſtrationem. ib. n. 10. Sicut neque votum eundi Romam, ſi eo ire neceſſe ſit pro obtinenda abſolutione ab excommunicatione. ib. n. 11. Tutores, & Curatores impuberum & minorum vota, quemadmodum pater irritare poſſunt. ib. n. 13. Curator datus maiori ob culpam prodigalitatis, eiuſdem vota realia irritare poteſt. ib. p. 179. n. 15. Mater præſente, vel vivente marito filiorum vota irritare nequit. ib. n. 16. & ſeq. Et neque eo mortuo aut procul diſtante, ſi avus, tutor, aut curator exiſtat filiorum. ib. p. 180. n. 20. Poteſt illa tamen his omnibus deficientibus. ib. n. 21. Non tamen vota realia filiorum puberum. ib. n. 22. Deficientibus parentibus avus & avia ea vota irritare poſſunt quæ poteſt mater. ib. n. 23. Magiſtri diſcipulorum, domini ſervorum, heri famulorum vota perſonalia in impubertate emiſſa irritare nequeunt. ib. n. 25. Maritus probabilius ea ſolum vota uxoris matrimonio contracto emiſſa irritare poteſt quæ matrimonium, filiorum educationem, bonorum adminiſtrationem, & familiæ regimen ſpectant. ib. p. 181. n. 1. & n. 2. & ſeqq. Non poteſt vota, & iuramenta uxoris de operibus præceptis irritare. ib. p. 182. n. 7. Nec probabilius poteſt irritare votum non petendi debitum, abſque ſuo conſenſu ab uxore editum. ib. n. 8. Nec votum caſtitatis quod uxor ex illius conſen-

ſu

ſu emiſit. ib. n. 9. Aut quod uterque mutuo conſenſu edidit. ib. n. 10. Etiamſi ſubinde rei coniugali ſacrilegam navaverint operam. ib. n. 11. Secus eſſet, ſi licentiam tantum ſibi mutuo concederent coniuges ad vovendum non explicato genere voti. ib. p. 183. n. 14. Quando uterque coniux mutuo conſenſu Religionem voveret, non poteſt alter tantum, aut nec quo conſenſu mutuo illud irritare. ib. n. 15. Vota quæ uxor ante contractum matrimonium emiſit, implenda tamen matrimonio inito, maritus irritare nequit, ſed ſolum ſuſpendere, quatenus officio maritali ſint incommoda. ibid. num. 14. Vota quæ implenda poſt diſſolutum matrimonium uxor edit, probabilius maritus irritare non poteſt. ib. n. 15. Uxor ea vota mariti irritare poteſt quæ iuri maritali repugnant. ib. n. 16. Votum emiſſum a marito non petendi debitum uxor irritare non poteſt. ib. p. 184. n. 17. Plerumque, & fere ſemper irritum foret tale votum. ibid. n. 18. Poteſt uxor irritare votum quod maritus emiſit ſuſcipiendi habitum Eremitæ, vel alterius Religionis. ib. n. 19. Non tamen votum erogandi amplas eleemoſynas, & pretioſas pecunias fundendi. ib. n. 20. Votum crebra ieiunia peragendi, quæ maritum debito reddendo inhabilem facerent, irritare poteſt. ib. Sicut etiam votum longæ peregrinationis. ib. n. 22. Non tamen irritare poteſt vota maritus ante matrimonium emiſſa, ſed ſolum ſuſpendere. ib. n. 23. Domini famulorum vota irritare nequeunt, ſed ſolum ſuſpendere, quatenus ea debitam ſibi ſervitutem impediunt. ib. p. 185. n. 1. Si famuli ſint vere ſervi, vota debitum ſibi ſervitium impedientia irritare domini poſſunt; ſecus non. ib. n. 4. Non tamen vota caſtitatis, & huiuſmodi. ib. n. 6. Idem dicendum de filiisfamilias qui ſervos habent ex bona ſpectantia ad peculium caſtrenſe. ib. p. 186. n. 7.

Iſraelitæ licite ſurripuere Ægyptiis vaſa aurea, & argentea. VI. p. 172. n. 23. Dolo decepti iurarunt ſe non interfecturos Gabaonitas. IV. p. 85. & ſeq. n. 8. & ſeq. Huiuſmodi iuramenti vis, & obligatio expenditur. ib.

Iudæi recipi poſſunt in ſervos a Chriſtianis. I. p. 188. n. 5. His tamen cum eis commorari non licet. ib. Neque ad illorum convivia ſolemnia accedere. ib. p. 189. n. 6. Neque azymos panes illorum ritu manducare. ib. n. 7. Neque cum illis ex condicto & familiariter in balneum ingredi. ib. n. 8. Neque illis uti ut medicis ad curandam valetudinem, niſi urgente neceſſitate. ib. n. 9. Neque intra, neque extra illorum domos eorum filios Chriſtianæ mulieri lactare. ib. n. 10. & ſeq. Nec licet Chriſtianis famulari [illegible], aut extra eorum domos. ib. p. 223. n. 12. Sicut nec eos heredes aut legatarios inſtituere. ib. n. 13.

Iudaiſmus ſolius nunc evincitur ex impletis de Chriſto prophetiis. I. p. 52. n. 30.

Iudex munus ſed nunc tenetur per ſententiam ferre in favorem eius partis, quæ in æquali probabilitate pro utraque. VII. p. 86. n. 11. Et hoc etiam ſi munus acceperit non ab ipſa parte litigante, ſed ab alio. ib. n. 12. V. Præmiſſa ob rem moveam. Homicidium.

Iudicium temerarium aliud eſt internum, aliud externum. IV. p. 386. n. 1. Eſt firmus aſſenſus de aliquo proximi peccato ex levibus indiciis conceptus. ib. n. 2. Coniecturæ ſufficientes ut iudicium dicatur temerarium, pendent potiſſimum a circumſtantiis loci, temporis, & perſonarum. ib. p. 387. n. 3. Deſignantur ex D. Thoma tria capita ex quibus facilitas temere iudicandi proficiſcitur. ib. n. 6. Iudicium temerarium genere ſuo eſt peccatum mortale. ib. n. 7. & ſeq. Non minus peccatum eſt temere iudicare de defunctis, ac de vivis. ib. p. 388. n. 9. Aſſignantur quatuor conditiones requiſitæ ut iudicium temerarium ſit mortale. ib. Si deſit firmitas iudicii, & perſona determinata, iudicium non erit culpa gravis. ib. n. 10. Si adſint indicia valde probabilia rei, quam iudicas, iudicium non erit mortaliter temerarium. ib. n. 11. Neque ſi deſit gravitas materiæ. ib. n. 12. Explicatur. ib. Aut ſi non adſit plena advertentia ex parte intellectus, & perfecta libertas ex parte voluntatis. ib. p. 389. n. 13. Ut iudicium ſit temerarium, neceſſe non eſt, ut actu & formaliter advertas ad rei ipſam levitatem, aut gravitatem, vel actu dubites. ib. n. 14. Satis eſt quod virtualiter advertas, ſeu quod debeas, & poſſis, & ob tuam ſeu negligentiam, ſeu malitiam negligas conſiderare. ib. Interdum tamen inadvertentia excuſat, a gravi potiſſimum culpa. ib. p. 390. n. 15. Explicatur. ib.

Iulianus Apoſtata dominium quod habuit in Chriſtifideles, non fuit verum, ſed ab Eccleſia toleratum ad vitandum maius periculum fidei. I. p. 121. n. 27. Iulianus Semipelagianus conabatur errores docere de infidelium operibus. ib. p. 443. & ſeq. n. 5. & ſeq. Referuntur. ib. Refelluntur a S. Auguſtino. ib.

Iuramentum adhiberi poſſe ad confirmandas reſtrictiones mentales, & amphibologias aiunt recentiores. IV. p. 1. & ſeq. n. 1. & ſeq. Sed omnia iuramenta doloſa, ſeu verbis fallacibus, & æquivocis prolata abſolute damnantur ab omnibus Patribus. ib. n. 7. & ſeq. Numquam licet iuramentum amphibologicum, ſeu ſcientia communicabili, & incommunicabili implicatum iuramento firmare. ib. p. 5. & ſeq. n. 15. Perperam opponitur caſus ſingularis Confeſſarii interrogati de auditis in confeſſione. ib. p. 5. & ſeq. n. 16. & ſeq. Verus modus cuſtodiendi ſecretum ſacramentale proponitur. ib. V. Confeſſarius. Iuramentum, quo reus etiam iuridice non interrogatus aſſerit ſe non feciſſe delictum quod fecit, illicitum eſt, & periurium. ib. p. 10. & ſeq. n. 4. & ſeq. Tale eſt etiam iuramentum adulteræ iurantis ſe non feciſſe adulterium quod fecit. ib. p. 12. & ſeq. n. 2. & ſeq. Alii ſimiles caſus contra recentiores referuntur, in quibus interrogati iurantes, [illegible] peccant. ibid. p. 13. & ſeq. n. 4. & ſeq. Reus iuridice interrogatus, cui iuridica interrogatio certo conſtat, iurare non poteſt ſe non feciſſe crimen quod fecit, tametſi ex eiuſdem confeſſione mors conſequatur, ſed illud fateri debet. ib. p. 17. & ſeq. n. 1. & ſeq. Satisfit obiectis. ib. p. 19. & ſeq. n. 8. & ſeq. Contraria opinio eximit ſubditos ab obedientia ſub gravi culpa ſuis Principibus red-

denda

denda in materia gravi, falſaque eſt, & omnino improbabilis. ib. p. 22. & ſeq. n. 14. & ſeq. Reſpondetur objectis. ib. p. 24. Principes poſſunt juramento adigere ſubditos, ut in officiorum diſtributione ad ſola virtutum merita reſpiciant, & ut in officiorum, vel dignitatum ambitu ſuffragatores nec muneribus, nec obſequiis, nec promiſſionibus inficiantur. ib. p. 27. & ſeq. n. 1. & ſeq. Afferuntur veterum exempla. ib. Hujuſmodi juramento non vetatur ſimplex meritorum narratio, neque illa precatio, quæ unicè eo ſpectat ut ſuffragatores memores reddantur meriti Candidati. ib. p. 28. n. 3. Vetatur tamen ambitus ille qui exercetur precibus importunis, promiſſionibus, amicorum, atque conſanguineorum negotiationibus, minis, ſponſionibus initis, ſive ante, ſive poſt collationem dignitatis, aliiſque ſimilibus artibus. ib. n. 4. Recenſentur nonnulla juramenta à Principibus imponi ſolita adverſus ambitus abuſum. ib. p. 29. & ſeq. n. 1. & ſeq. Expenduntur objectiones adverſus juramentum ambitus, magiſque confirmatur lex prohibens ambitum. ib. p. 30. & ſeq. n. 1. & ſeq. Leges ambitus non prohibentur ſub gravi culpa quæ levia ſunt. ib. p. 31. n. 2. Recenſentur quæ gravia reputantur. ib. Etiam in hoc admittenda eſt materiæ parvitas. ib. n. 3. Juramentum additum legi ambitus Princeps nec ſuſpendere debet, nec poteſt, etiamſi ſciat illud non obſervari. p. 32. n. 4. & ſeq. Juramentum, & legem ambitus non violare Candidatus, ſi ſolum ſcrutinium ſuffragiorum ante ſibi conferenda ſunt, ante collationem dignitatis inſtituerit, rationeſque ſubducerent. ib. p. 33. n. 7. Hujuſmodi juramentum nullo modo inter iniqua juramenta collocari poteſt. ib. n. 8. Præter vinculum juramenti, re ſola nunc alia via non poteſt cuſtodiendi juſtitiæ jura libere, & integra. ib. p. 34. n. 10. Juramenta, quæ ſolum afficiunt Magiſtratuum Præfectos, aliosque miniſtros, explicantur. ib. n. 11. & ſeq. Ab [illegible] vindicantur. ibid. n. 1. & ſeq. Juramenti formula ambitus Belgii proponitur. ib. p. 36 n. 2. Adducitur pro [illegible] notabilis reſolutio data a [illegible] Facultatibus Lovanienſibus circa illud, & ſimile juramentum. ib. n. 4. Reſtringit civitatum Belgii jurant obſervare legem vetantem pompas, ſplendidaſque apparatus. ib. p. 42. n. 1. Explicatur hujuſmodi juramentum. ib. Refelluntur exceptiones, quibus lex, & juramentum hujuſmodi eludi ſolet. ib. n. 2. & ſeq. Cur facile deſcripta juramenta violantur, in cauſa eſt Confeſſariorum & Theologorum nimia in juramentis interpretandis facilitas. ib. p. 44. & ſeq. n. 1. & ſeq. Afferuntur Ethnicorum ſevera dicta & exempla in hoc imitanda. ib. p. 46. & ſeq. n. 4. & ſeq.

Præciſa evidenti injuſtitia facto juramento a majori parte Capituli, Communitatis, Univerſitatis &c. qui repugnarunt, cogendi ſunt ad jurandum, & ad legis obſervantiam. IV. p. 47. n. 3. Juramentum ſervandi ſtatuta Communitatis &c. reſpicit ſtatuta jam facta, non autem futura. ib. n. 4. Ex ea quorum ignorantia, & tranſgreſſione graviter læditur bonum commune, conſuetudine contraria aboleri nequeunt. ib. p. 48. & ſeq. n. 5. Statuta jurantes, ut vitent periculum perjurii, poſſunt ea ſervare quæ vigent, aliis quæ non vigent omiſſis. ib. p. 49. n. 6. Jurans antiquum ſtatutum jam obſoletum, peccat illud non ſervando. ib. n. 7. Jurans ſervare ſtatuta Communitatis &c. ad nullam culpam obligantia, peccat illa non ſervando. ib. p. 50. n. 8. & ſeq. Juramentum ſtatutum Univerſitas revocare poteſt, niſi juraverit ſe non revocaturam. ib. n. 12. Juramentum miniſtrorum publicorum ſervandi taxationem ſtipendii violatur, ſi majus ſtipendium exigatur ob inſufficientiam illius, ſciente, & non conſentiente Republica. ib. p. 51. n. 2. Tale juramentum obligat, ſi taxatio juſta, & ſufficiens, etiamſi lex contrario uſu ſit abrogata. ib. p. 52. n. 3. Publici Miniſtri, Decuriones &c. jurantes, cum officium adminiſtrandum ſuſcipiunt, ſe bono publico proſpecturos, tenentur publica peccata corrigere. ib. n. 4. Juramentum ſervandi ſecretum eorum quæ in Capitulis, Conventibus & Congregationibus tractantur, ſemper obligat ſub mortali culpa. ib. n. 5.

Vi juramenti, quod emittunt, Medici ultra tertium diem viſitare nequeunt ægrotos, niſi per ſcriptam Confeſſarii atteſtationem conſtet hos confeſſos eſſe ſua peccata. IV. p. 52. n. 6. Hujuſmodi lex Pii V. ubi uſu recepta eſt, obligat ſub mortali. ib. p. 53. n. 7. Sic intelligenda eſt de ægrotis gravi detentis infirmitate, quæ præſentem timorem ingerit quod gravior evadat. ib. Ubi Pii V. decretum non viget, Medici ad ea circa ægrotos præſtanda tenentur quæ lex naturalis, & divina præſcribit. ib. n. 9. Explicatur. ib.

Juramentum, quod frequenter fieri ſolet, non ludendi, validum eſt. IV. p. 51. & ſeq. n. 1. Juramentum, ſive Votum emittentis non ludendi cum tali perſona, aut in tali domo, vel tali genere ludi, ſi habeat finem honeſtum, validum eſt. ib. p. 55. n. 6. Juramentum, & votum non mutuandi validum non eſt per ſe loquendo, ſecus per accidens. ib. p. 56. n. 7. & ſeq. Juramenta mercatorum non emendi aucto pretio, & non vendendi viliore, invalida ſunt. ib. n. 9.

Juramentum contra aliud juramentum quandoque illicitum, quandoque invalidum eſt. ib. n. 1. Secundum juramentum in re jurata priori contrarium, invalidum eſt; non tamen diſpoſitio civilis, quæ a libera poteſtate diſponentis pendet. ib. p. 57. n. 2. Juramentum, univerſim non accuſandi, non denunciandi invalidum eſt, ſicut etiam illud univerſim accuſandi. ib. n. 3. Juramenta accuſandi, vel denunciandi ſolo animo vindictæ non valent. ib. n. 4. Juramentum donandi aliquid meretrici, obligat peracto cum ea delicto. ibid. num. 5. Promiſſio jurata, quæ prodiga ſit ſecundum omnes ſui partes, eſt nulla. ib. p. 58. n. 6.

Juramentum metu gravi extortum abſolute validum eſt. IV. p. 58. n. 4. Solvuntur objecta. ib. p. 59. n. 5. & ſeq. Juramentum cuſtum ſpectato ſolo jure civili invalidum eſt. ibid. n. 8. Jurans ex gravi metu incuſſo ſe rediturum ad carcerem, tenetur redire, etiamſi carcer ſit ſolutus. ib. n. 9. Solvitur objectio. ib. p. 62. n. 10. Sicut captivus apud Turcas ad eos redire jurans, ſi ſit liberatus. ib. n. 11. Si carcer ſit injuſtus, juramentum ſolum cuſtodi ad illum redeundi, relaxari nequit ab Epiſcopo. ib. n. 12. Secus ſi juramentum extortum invalidum ſit, & carcer injurioſus. ib. Jurans latroni ſe illi daturum centum aureos ſervandæ vitæ cauſa, eos dare tenetur. ib. n. 13. Jurans latroni ſe illum non denunciaturum apud Judicem, tenetur ſervare juramentum, niſi ſuo bono communi infeſtus ſit, rejiciatque publicam tranquillitatem. ib. p. 62. n. 15. Juramentum ſolvendi uſurario uſuras implendum eſt. ib. n. 16. Sicut etiam illud non repetendi uſuras ſolutas. ib. & p. 63. n. 17. Jurans ſolutionem debiti probabilius non poteſt uti compenſatione, quando juramentum ſit, ſi [illegible] creditor cui juratur. ib. n. 19. & ſeqq. Falſa Tamburini doctrina rejicitur. ib. p. 63. n. 24. Juramentum (ſicut & contractus) redditur nullum, ſi fiat ex errore, aut dolo antecedente, & concomitante circa ſubſtantiam contractus. ib. p. 64 n. 3. Non tamen ſi fiat ex errore concomitante circa qualitatem contractus. ib. n. 4. Aut circa accidentia ejuſdem. ib. n. 5. Dummodo tamen error circa accidentia non det cauſam contractui. ib. n. 6. & ſeq. Solvitur objectio petita ex juramento Iſraelitarum non interficiendi Gabaonitas. ib. & p. 65. n. 8. & ſeq. Juramentum de re vetita lege naturali, divina, & canonica nullum eſt. ib. p. 66. n. 1. Juramentum contra leges civiles latas ſive in favorem privatorum, ſive in bonum commune, ſive illæ obligent ad culpam, ſive non, nullum eſt. ib. p. 67. num. 4. Secus ſi illæ leges ſint tantum permittentes. ib. Aut fundatæ in præſumptione. ib. n. 6. Juramentum non revocandi teſtamentum, non mutandi hæredem, validum eſt. ib. n. 7. Juramentum non propalandi aliquam artem, ſeu ſecretum, eſt contra caritatem. ib. p. 68. n. 1. Niſi per alia media æque poſſit ſuccurri proximo, ac per communicationem ſecreti. ib.

Juramentum non ſemper firmat contractus. IV. p. 68. n. 2. Si firmat, eo jus acquiritur promiſſario adverſus jurantem. ib. n. 3. Et eo in caſu nemo relaxationem illius impertire poteſt, niſi creditor in cujus gratiam juratur. ib. n. 5. Juramentum probabilius non confirmat contractum invalidum, ita ut ex juſtitia jurans non præſtare obligetur. ib. p. 70. & ſeq. n. 8. & ſeqq. Juramenti obligatio ut juramenti non tranſit ad heredes, ſed ſolum ut promiſſionis. ib. p. 71. & ſeq. n. 1. & ſeqq. Obtinens aliquem gradum, ob quem omnes jurare ſolent, non tenetur juramento, ſi ipſe non juraverit. ib. p. 72. n. 4. Heredes jurantis ſe daturum eleemoſynam pauperibus, eo mortuo ex juſtitia ad eam tenentur. ib. n. 5. Juramenti promiſſorii obligatio tranſit ad heredes illius, cui juratum eſt. ib. n. 6. Juramentum præſtari poteſt per procuratorem. ib. n. 7. Qui tamen debet habere ſpeciale mandatum ad jurandum in tali materia. ib. n. 8. Juramenti obligatio impediri poteſt a poteſtate eccleſiaſtica, antequam præſtetur. ib. p. 73. n. 9. Princeps reſpectu ſui ſubditi lata lege impedire poteſt, antequam præſtetur juramentum circa talem contractum ne fiat, ob finem boni communis. ib. n. 13. Explicatur. ib. Jurare etiam extra judicium licite etiam per procuratorem poſſunt omnes ratione prædicti. ib. p. 74. & ſeq. n. 1. & ſeqq. Spectato jure naturæ, qui extra judicium, jurare poſſunt etiam in judicio. ib. p. 75. n. 2. Ad illud in judicio non admittuntur pueri, & puellæ ante annos pubertatis. ib. n. 2. Eadem ætas quæ ſufficit in foro civili, ſatis non eſt in criminali. ib. n. 3. Excipiuntur aliqua cujuſdam generis. ib. Mulieres jure civili ad omnes cauſas ſive civiles, ſive criminales admittuntur, teſtamento excepto. ib. p. 76 n. 4. A jure canonico repelluntur in cauſis criminalibus. ib. A juramento judiciali excluditur inimicus illius contra quem ferendum eſt teſtimonium. ib. n. 5. Sicut etiam perjuri omnes. ib. n. 6. Et pariter criminum ſocii, notoriis exceptis criminibus, quæ excommunicantur. ib. n. 7. Itemque perſonæ viles, & inopes, niſi ſint honeſtæ, & ſpectatæ virtutis. ib. n. 8. Laici non admittuntur in criminalibus ad jurandum contra Clericos, niſi in exceptis criminibus. ib. n. 9. Sacerdotes in judicio jurare non debent, niſi ob gravem neceſſitatem. ib. n. 10. Quandoque admittuntur ad jurandum cum angelico, quandoque non. ib. p. 77. n. 11. Pagani, Judæi, omneſque fidei catholicæ hoſtes rejiciuntur a ferendo teſtimonio adverſus Catholicum, exceptis criminibus læſæ majeſtatis. ib. n. 12. Nonnulla tempora excipiuntur quibus juramenta judicialia vetantur. ib. n. 13.

Juramentum licite exigere nequit perſona privata ab eo quem certo ſcit perjuraturum, etiam gravi urgente cauſa. IV. p. 78. & ſeq. n. 4. & ſeqq. Probatur ex SS. Patribus. ib. Limitationes P. Suarez refelluntur. ib. p. 80. & ſeq. n. 10. & ſeq. Juramentum licite recipere non poteſt homo privatus a parato pejerare. ib. n. 15. Perſona publica, ut Judex, licite poteſt ſecundum ordinem juris exigere juramentum ab eo, quem novit, vel ſuſpicatur perjuraturum, plerique ſervatis conditionibus. ib. p. 81. n. 14. Secus in criminalibus, ſi accuſator deficiat in probationibus. ib. n. 15. Vel quando deprehenditur teſtes eſſe paratos ad ferendum teſtimonium falſum contra reum. ib. Juramentum ſive in civilibus, ſive in criminalibus ab utraque parte exigi nequit. ib. Juramentum licite petere poteſt Chriſtianus, juſta occurrente cauſa, ab eo quem ſcit juraturum per falſos deos. ib. n. 16. & ſeq. Solvuntur objecta. ib. & p. 82. n. 18. & ſeq. Male Vaſquez contendit licitam eſſe juramenti petitionem a privato, cum tutor tuetur cauſam pupilli ex officio, quam non niſi juramento cautione defendere valet. ib. & p. 83. n. 22. & ſeqq. Qui inducit alium ad jurandum falſum, quod jurans bona fide putat eſſe verum, ipſe vero qui inducit ſcit eſſe falſum, peccat. ib. p. 85. & ſeq. n. 28. & ſeqq. Profundas moleſtiarum P. Tamburini ſcriptis conſuetis oſtenditur, ib. n. 29. Jurandi frequentia a ſacra Scriptura, Patribus, & Conciliis execratur. ib. p. 88. & ſeq. n. 1. & ſeq. Caſuiſtarum plurium de jurandi conſuetudine doctrinæ Scripturæ, & Patribus adverſatur, ib. p. 33. n. 2. & ſeqq. Conſuetudo culpabiliter retenta jurandi falſum deliberate, ſive indifferenter verum, & falſum, eſt peccatum diſtinctum explicandum in confeſſione; nec ſufficit [illegible] ib. p. 39. n. 8. & ſeq. Impugnatur latè, & falſa Spoter & Tamburini doctrina, ib. n. 10. Doctrina recentiorum aliquorum conſuetudinem jurandi adverterunt verum, [illegible] conſuetudinem jurandi abſque juramento, non conſtituere hominem in ſtatu peccati mortalis, nec teneri hominem ſub gravi illam extirpare, dicitur contraria eſt Scripturæ, & Patribus. ib. p. 40. n. 12. & ſeqq. Conſuetudo jurandi deliberate, & indiſcriminatim ſive verum, ſive falſum, conſtituit hominem in ſtatu peccati mortalis; unde ſi tenetur ſub mortali illam extirpare, ib. p. 48. n. 17. Doctrina recentiorum aſſerentium conſuetudinem paſſim jurandi cum debita conſideratione [illegible] etiam, non conſtituere hominem in ſtatu peccati mortalis, nec eum teneri illam vitare ſub gravi culpa, Scripturæ, & Patribus adverſatur, ib. n. 18. & ſeqq. Juramenta [illegible] emittit jurator gravi conſuetudine devinctus jurandi ſive verum, ſive falſum, non modo in confeſſione ſed et ſe ipſis ſunt peccata mortalia in confeſſione [illegible] exprimenda, ib. p. 50. n. 36. & ſeqq. Impugnatur [illegible] Salmanticenſium [illegible], quæ male aſſertas eſſe mentem Salmanticenſium Auctorum Curſus theologici [illegible] ib. n. 38. & ſeq. Qui in prava conſuetudine verſatur [illegible], tenetur ejuſmodi conſuetudinem Confeſſario manifeſtare, ib. p. 58. n. 1. & ſeqq. Si [illegible] etiam qui [illegible] conſuetudine, licet cum debita vigilantia. ib. n. 8. Hic quoque conſuetudine, ſeu habitu jurandi tenentur. Confeſſarius debet quandoque negare, quando [illegible] imperitiæ abſolutionem. ib. n. 9. [illegible] ejuſmodi [illegible] peſſime agitur, ib. Traduntur aliæ regulæ, & monita pro Confeſſariis. ib. p. 92. n. 8. & n. 9. & ſeqq. Juramentum interpretari debet juxta plures regulas, quæ ſummatim recenſentur, & explicantur, ib. p. 102. & ſeqq. num. 1. & ſeq. Juramentum ceſſat quatuor modis, nempe abſolutione, ſuperiori commutatione, remiſſione creditoris, & relaxatione judicis. ib. p. 104. n. 2. Qui habet poteſtatem ordinariam diſpenſandi, vel commutandi vota, poteſt etiam juramenta, ib. n. 3. Delegatus tamen ad commutanda, vel diſpenſanda vota, non poteſt diſpenſare, aut commutare juramenta, ib. n. 4. Poteſt Pontifex ex rationabili cauſa irritare juramenta, in iiſque diſpenſare, ib. n. 5. Sicut Epiſcopus in ſua diœceſi in materia ſibi ſubjecta. ib. p. 105. n. 6. Niſi alteri, v. g. pauperi, ex juratam promiſſionem acceptante, ſit jus acquiſitum. ib. n. 7. Duplex eſt ſaltem cauſa in Pontifice relaxandi aut commutandi juramenta; quarum altera bonum commune, altera privatum [illegible] reſpicit. ib. n. 9. & ſeqq. Per votum commiſſum non tollit facultatem in diſpenſatione. ib. n. 10.

Juramenta oppoſita contractibus in quibus dolus intercidit, relaxari poſſunt ab Epiſcopo, IV. p. 105. n. 11. Juramenti relaxatio neceſſaria eſt, ut quis ad contractus reſciſſionem procedere valeat [illegible] læſionem, ib. p. 106. n. 13. Juramentum ut [illegible] valet, non [illegible] judex cognoſcit, [illegible] requiritur ſaltem probabilis notitia de [illegible] contractus, ib. n. 15. Juramenti relaxationem, propriè impartiri non poteſt judex ſecularis. ib. n. 24. Legitimi judices quoad hoc ſunt Epiſcopi, Capitulum Sede vacante, & quilibet Prælatus juriſdictionem quaſi epiſcopalem habens. ib. n. 25. Juramenti relaxatio pro foro externo committitur [illegible] eccleſiaſtico loci in quo contractus eſt, imo pro loco [illegible] a ſolo Prælato jurantis. ib. p. 107. n. 6. V. Perjurium.

Juramentum tamquam illicitum damnatum fuit a pluribus hæreticis. III. p. 222. num. 1. quæ Scripturæ, & rationi non eſt. ib. n. 2. Sed veritas [illegible] eſt non omne juramentum [illegible] licitum eſſe Chriſtianis. ib. p. 222. n. 3. & ſeqq. Reſponditur argumentis hæreticorum, ib. n. 5. & ſeqq. Juramentum eſt invocatio divini nominis ad fidem faciendam, aut promiſſionem firmandam. ib. p. 226. n. 1. Explicatur, ib. p. 227. n. 2. & ſeqq. Variæ jurandi formulæ ad tres claſſes reducuntur, ib. n. 3. Explicantur, & exemplis plurimis [illegible] ib. n. 4. & ſeqq. Varii modi jurandi idem [illegible] ſignificantes [illegible] & præcipue contra Spoter, & Tamburinum vera juramenta eſſe [illegible] ib. p. 231. [illegible] n. 1. & ſeq. Quandoque [illegible] nomen [illegible] in vanum, [illegible] gravius [illegible] ib. p. 231. n. 2. [illegible] Per [illegible] meam, [illegible] juramentum [illegible] non [illegible] Per meam conſcientiam, in mea conſcientia. ib. p. 232. n. 5. Jurat qui dicit: [illegible] ib. n. 6. Sicut & qui dicit: [illegible] aut per conſecrationem [illegible] ib. n. 7. Sic interrogatus: Juras mihi per Deum [illegible] reſpondet [illegible] ib. n. 8. Jurat qui [illegible] expreſſionibus [illegible] communiter [illegible] pro juramento accipere. ib. n. 9. In re [illegible] intentio proferentis attendenda eſt. ib. p. 233. n. 10. Jurare per falſos deos non licet; [illegible] obliget tale juramentum. ib. n. 11. [illegible] ib. n. 12. [illegible] communiter [illegible] ib. p. 234. n. 13. In juramento attendenda eſt [illegible] ib. n. 15. Sed [illegible] verborum [illegible] capiuntur, [illegible] etiam [illegible] ib. [illegible] non [illegible] expreſſit. ib. n. 16. Verba quæ [illegible] in uſu [illegible] interpretanda [illegible] ib. n. 17. [illegible] ex [illegible] ib. p. 235. n. 18. Explicatur [illegible] ib. n. 19. Juramentorum diviſio petenda eſt ex parte rei juratæ, & ex modo jurandi. ib. n. 1. Ex parte materiæ dividitur juramentum in aſſertorium, & promiſſorium. ib. n. 2. Aſſertorium eſt quo Deus in confirmationem veritatis vel præteritæ, vel præſentis invocatur. ib. Promiſſorium eſt quo quis rei futuræ promiſſionem firmat, ut alterum ſecuriorem reddat. ib. Explicatur utrumque. ib. Promiſſorium dividitur in abſolutum, & in comminatorium; quod etiam vocatur votum juratum. ib. Qui votum Deo juratum violat, peccat & contra votum, & contra juramentum. ib. Ex parte modi jurandi dividitur in [illegible] in conteſtatorium, & execratorium. ib. p. 236. n. 5. Explicatur exemplis, ib. Juramentorum aliud ſimplex eſt, aliud ſolemne. ib. n. 6. Referuntur plures ritus Judæorum pro juramentis. ib. Varii ritus pro juramentis ſolemnibus præſcribuntur in jure civili, & canonico. ib. p. 237. n. 7. Solemne juramentum aliud eſt verbale, quod fit ſolis verbis, aliud judiciale, quod in judiciis præſtatur. ib. n. 8. Judiciale aliud eſt calumniæ. ib. n. 7. Aliud malitiæ. ib. n. 8. Aliud ſuppletorium. ib. Aliud in litem, aliud neceſſarium, aliud voluntarium. ib. p. 238. n. 9. & ſeqq. Suppletorium [illegible] ib. n. 11. Et quidem nonniſi in graviſſima neceſſitate. ib. n. 12. Suppletorio juramento [illegible] in quibus pœna corporis [illegible] ib. p. 239. n. 14. Juramenta prædicta ſunt omnia ejuſdem ſpeciei. ib. n. 15. Non raro tamen etiam aliam malitiam continent, ut blaſphemiæ &c. ib. p. 240. n. 19. Ut licitum ſit juramentum, tres conditiones requiruntur, veritas nempe, juſtitia, & judicium. ib. n. 1. & ſeqq. Explicantur. ib. Sex caſus aſſignantur, in quibus juramentum non ſolum a culpa eſt immune, ſed etiam habet virtutis meritum. ib. p. 241. n. 4. Veritas in juramento aſſertorio requiſita non eſt [illegible] ut talis ſit in re, ſed ſufficit ut talis exiſtimetur. ib. n. 2. In [illegible] ſolum jurans peccat mortaliter. ib. n. 2. Oppoſita propoſitio P. Bauni damnatur ab Innocen. XI. ib. Qui jurat dubium ut certum, aut contra [illegible] peccat mortaliter. ib. p. 242. n. 3. Qui per hyperbolem aliquid jurat, quod, ut ſonat, verum non eſt, licite jurat. ib. n. 4. Non eſt licitum jurare rem quam probabiliter tantum judicat eſſe veram. ib. & ſeq. n. 5. Laxa Leandri, Sanchez, & aliorum ſententia improbatur. ib. Ut quis licite jurare poſſit, neceſſaria eſt certitudo moralis, quæ omnem prudentem dubitationem excludit. ib. p. 243. n. 7. Male a Caſuiſt. certitudo moralis explicatur. ib. p. 244. n. 8. Nemo ſive in judicio, ſive extra poteſt jurare rem ut abſolute veram, quam novit ſolum ex aliorum fide, ib. n. 9. Norma diligentiæ requiſitæ in inquirenda veritate neceſſaria ad juramentum, eſſe non debet [illegible] natura, ſed ſumitur gravitas, & dignitas juramenti. ib. p. 245. n. 10. Qui notabiliter negligens eſt in inquirenda veritate rei quam jurat, peccat mortaliter, etſi contingat eam eſſe veram. ib. n. 11. Ut Scholaſtici licite jurare poſſint aliquem ſocium ad ſcholas acceſſiſſe tempore requiſito ab univerſitate, ſatis eſt illos ſcire eum communiter audiviſſe lectiones. ib. n. 14. Implexa Tamburini [illegible] improbatur. ib. Non licet perſuadere alicui, ut juret veritatem, quam ipſe ignorat. ib. p. 246. n. 15. Defectus juſtitiæ in juramento aſſertorio probabilius eſt peccatum mortale, quando jurata aſſertio peccatum mortale eſt: ſecus vero. ib. n. 1. Defectus vero judicii levis, ſi ſit ſolum in expendenda neceſſitate jurandi. ib. p. 247. n. 5. Si vero ſit in inquirenda veritate, gravis erit, vel levis, prout gravis, vel levis fuerit negligentia. ib. Juramentum promiſſorium licitum non eſſe niſi concurrant [illegible]. ib. p. 248. n. 1. Exigit in eo requiſitæ veritas, judicium, & juſtitia. ib. In juramento promiſſorio defectus veritatis [illegible] ſemper eſt peccatum mortale. ib. n. 2. Qui rem promittit juramento honeſtam in materia gravi non implet, peccat mortaliter, ib. n. 3. Idem etiam eſt, quamvis materia ſit levis. ib. p. 249. & ſeq. n. 5. & ſeqq. [illegible] juramentum inducit falſitatem non materialem, ſed formalem. ib. p. 250. n. 5. Reſpondetur [illegible] objectis. ib. p. 251. & ſeq. n. 22. & ſeqq. Qui ſub juramento rem promittit animo dubio illam implendi, peccat mortaliter. ib. p. 252. n. 16. Juramenta quibus communiter homines jurant aliquid ſe facturos, vel non, interpretanda ſunt juxta communem ſenſum, in quo accipiuntur. ib. p. 253. n. 17. Qui jurat ſe fornicaturum, vel aliquid grave delictum patraturum, peccat mortaliter contra religionem. ib. n. 4. Probabilius quoque ſic peccat [illegible] ib. n. 4. & ſeq. Qui jurat aliquid ſe facturum contra conſilia evangelica, ſaltem peccat venialiter. ib. p. 254. n. 6. Materia juramenti debet eſſe licita, poſſibilis, & bona. ib. n. 2. Explicatur, ib. n. 3. & ſeq. Si materia jurata indifferens juretur propter finem honeſtum, vel proximi utilitatem, juramentum obligat. ib. p. 255. n. 6. In promiſſione liberali, & jurata contrahendi matrimonium, ſemper includitur conditio, [illegible] ib. n. 8. Juramentum de re illicita relaxatione non indiget. ib. p. 256. n. 9. Reſpondetur duplici objectioni ex jure canonico petitæ. ib. Abſolute loquendo major eſt obligatio voti quam juramenti. ib. n. 10. Non eſt licitum jurare ſine animo jurandi. ib. p. 257. & ſeq. n. 1. & ſeqq. Improbatur doctrina P. Tamburini [illegible], & eumdem explicationem exhibet P. Viva. ib. & ſeq. Qui jurat falſum in materia gravi ſine animo jurandi, peccat mortaliter. ib. p. 258. n. 11. Sicut & in materia levi. ib. n. 12. & ſeq. Male oppoſitum [illegible] probabile oſtendere videtur P. Viva. ib. Qui jurat verum ſine animo jurandi, peccat mortaliter, etſi juret in materia levi. ib. p. 259. n. 16. Qui deliberate jurat ex. gr. Per Deum [illegible], verum profert juramentum, etiamſi animum habeat non jurandi. ib. p. 260. n. 27. Diluitur objectio. ib. n. 28. Qui falſum jurat ex ipſa lingua, non eſt reus perjurii, nec peccat mortaliter: ſecus ſi ex pravo habitu. ib. n. 29. Qui jurat ſine animo ſe ſe obligandi probabiliter ſe ipſis obligantur. ib. p. 261. n. 25. & ſeq.

Iuramentum quo fœdera, pacta, & conventiones etiam cum Turcis firmantur, ſervandum eſt, I. p. 120. n. 25.

Iuramentum ſine animo iurandi quomodo ſit verum periurium. VIII. p. 45. n. 16.

Iuriſpubliciſtæ. V. Boeklerus. Boehmerus. Buddeus. Cumberlandus. Heinneccius. Hobbes. Grotius. Leibnitius. Puffendorfius. Seckendorfius. Seldenus. Vitriarius.

Iuriſdictio quid importet. IX. p. 312. n. 2. requiritur in miniſtro Sacramenti pœnitentiæ præter poteſtatem Ordinis. ib. n. 3. Quomodo in conſecratione Sacerdotum eis conferatur iuriſdictio. ib. n. 5. & ſeq. Nullus Sacerdos ſive ſæcularis, ſive regularis audire poteſt confeſſiones, niſi ſit ab Ordinario approbatus. ib. p. 322. n. 1. & ſeq. Regularis Epiſcopo præſentatus, & ab eo iniuſte repulſus iuriſdictionem non acquirit. ib. n. 2. Oppoſita opinio damnata. ib. Approbatus ab uno Epiſcopo pro una diœceſi, non eſt approbatus pro aliis diœceſibus. ib. p. 323. n. 3. Oppoſita opinio ut falſa & ſaluti animarum perniciosa traducitur ab Alexandro VII. ib. Approbati ad confeſſiones ſæcularium audiendas, non cenſentur approbati pro Monialibus. ib. n. 4. Oppoſita opinio antiquata. ib. Regulares exemtos Epiſcoporum examini ſubiici. ib. n. 5. An valide poſſint confeſſiones audire approbati ab Epiſcopo, ſed ſine præſentatione ſuperioris, immo ipſo inſcio, vel repugnante. ib. n. 7. & ſeq. Num etiam licite. ib. p. 324. n. 9. Approbati in una diœceſi audire poſſunt confeſſiones ſæcularium ex alia diœceſi venientium. ib. n. 12. Prælati Regularium indigent Epiſcopi approbatione ad ſæcularium confeſſiones excipiendas. ib. n. 14. An Regulares ſine Epiſcopi approbatione audire poſſint confeſſiones ſæcularium in eorum domibus commorantium. ib. n. 15. Regulares iter agentes nequeunt ſibi eligere in Confeſſarium ſimplicem Sacerdotem, ne quidem ſi deſit copia Confeſſarii proprii Ordinis. ib. n. 14. Quid circa FF. Prædicatores ſtatutum ſit, ib. p. 325.

Iuriſdictio alia ordinaria, alia delegata. IX. p. 317. n. 1. Delegata quænam ſit. ib. n. 2. An qui ordinariam habet iuriſdictionem, eam poſſit delegare. ib. n. 3. Sacerdos non approbatus ad confeſſiones iuriſdictionem non habet abſolvendi a ſolis venialibus, vel a mortalibus alias rite confeſſis. ib. n. 4. & p. 325. n. 12. Oppoſita opinio reprobata ab Innoc. XI. p. 314. n. 5. Quid de Religioſis Societatis Ieſu ſentiat La Croix. ib. n. 6. Quilibet Sacerdos iuriſdictionem habet abſolvendi quoſcumque in articulo mortis ab omnibus peccatis, & cenſuris. ib. p. 318. n. 15. An etiam ſi ſit hæreticus, degradatus, ſuſpenſus. ib. p. 317. n. 16. & p. 326. n. 22. Si adſit in mortis articulo Sacerdos approbatus, nequit non approbatus abſolutionem impertiri. ib. p. 319. n. 17. Regulares vi privilegiorum quam habeant iuriſdictionem. ib. n. 18. Epiſcopi poſſunt ſibi eligere Confeſſarium ſimplicem Sacerdotem. ib. Extra ſuam diœceſim tamen nonniſi ſuum ſubditum. ib. p. 332. n. 3. Parochi nequeunt ſibi Confeſſorem eligere. ib. p. 333. num. 18. Oppoſita opinio damnata ab Alex. VII. ib. Num qui iuriſdictionem ſive ordinariam, ſive delegatam habent, ea uti poſſint in aliena diœceſi cum ſuis ſubditis. ib. n. 19. Quis ſit vagorum, & peregrinorum proprius Parochus. ib. n. 20. An iuriſdictio acquiratur ſola conſuetudine. ib. p. 318. n. 21. Quando amittatur, vel impediatur. ib. n. 22. An Epiſcopi limitare poſſint iuriſdictionem ad tempus, ad loca, ad perſonas. ib. n. 24. An expiret iuriſdictio morte concedentis ib. n. 25. & ſeq. An delegatus poſſit ſubdelegare. ib. p. 329. n. 30. An error communis, deficiente titulo colorato iuriſdictionem conferat. ib. n. 28. & ſeq. Non licet uti iuriſdictione probabili. ib. p. 340. n. 1. & ſeq. & p. 343. n. 2. & ſeq. Oppoſita opinio videtur proſcripta ab Innoc. XI. in propoſit. prima. ib. p. 340. n. 1. & ſeq. Num Eccleſia ſuppleat in hoc caſu defectum iuriſdictionis. ib. p. 343. n. 12. & ſeq. Refellitur argumentum deſumptum ex benignitate ſanctæ matris Eccleſiæ. ib. p. 349. n. 2. & ſeq. V. *Reſervatio caſuum.*

Ius accipitur, atque uſurpatur varie. VI. p. 239. & ſeq. n. 1. & ſeq. Eius variæ acceptiones recenſentur. ib. Uſurpatur communiter pro lege. V. *Lex. Ius naturæ, & gentium.*

Ius Canonicum ſeu Eccleſiaſticum quid ſit, explicatur, hiſtoriaque de eiuſdem collectionibus, & illarum auctoritate diſſeritur. VI. p. 245. & ſeq. n. 1. & ſeq. V. *Lex.*

Ius Civile priſtinum deſcribitur, eiuſdemque mutatio, & partitio traditur. VI. p. 283. & ſeq. n. 2. & ſeq.

Ius naturæ & gentium male ſibi examinandum ſumpſit Puffendorfius a ſolo lumine naturali. VI. p. 4. n. 3. Illud ut explicent, perperam Itali ad Transalpinorum hæreticorum libros recurrunt. ib. & p. 8. n. 6. & ſeq. Iuris naturalis diviſio ex Ulpiano refertur, & explicatur. ib. p. 9. & ſeq. n. 1. & ſeq. Iuris eiuſdem hiſtorica ſynopſis. ib. p. 4. & ſeq. n. 1. & ſeq. De eo plura præclara etiam Gentiles ſcripſiſſe oſtenditur contra Budeum. ib. Et maxime Hobbeſii. ib. p. 3. & ſeq. num. 4. Iuris naturalis peritiam non laboraſſe SS. Patres oſtenditur contra Barbeyracium, Thomaſium, aliiſque hæreticos. ib. p. 4. & ſeq. n. 1. & ſeq. Illud Scholaſtici etiam tertia claſſis ſcriptores cauſis explicarunt. ib. p. 17. & ſeq. n. 1. & ſeqq. In hoc ceteris Novatoribus Grotius præſtat. ib. p. 38. & ſeqq. num. 4.

Ius naturale explicari nequit ſola naturali ratione, abſtrahendo a doctrina revelata. VI. p. 44. & ſeq. n. 1. & ſeq. Heterodoxi oppoſitam contendentes cæciores ſunt Ethnicis. ib. Eorum ſophiſmata profligantur. ib. p. 18. & ſeq. n. 1. & ſeq. Ius naturæ traditum ab heterodoxis abſque Scripturarum uſu, erroribus graviſſimis implicatur. ib. p. 41. & ſeqq. n. 1. & ſeqq. Recenſentur errores iſti. ib. Arguitur ad hominem adverſus eoſdem Heterodoxos, eorumque ſequaces. ib. p. 52. & ſeqq. n. 6. Ius naturæ ex illis addiſcentes Itali, longe a recta via aberrant. ib. p. 54. & ſeq. num. 10. Iuris naturæ principia ſunt Deus ut primum, homo ut ſecundum. ibid. p. 55. n. 1. Exacta hominis idea ex S. Thomæ doctrina refertur. ib. n. 2 & ſeq. Iuris naturæ fundamentum, velut alter Epicurus, perperam Thomaſius ponit in iis faciendis quæ vitam reddunt diuturnam, & feliciſſimam, & evitandis huic oppoſitis. ib. p. 114. n. 2. Iuris naturæ principia non innata, ſed hauſta a nobis ſtatuit Puffendorfius ex populari informatione, ex uſu, & aſſuetudine. ib. p. 152. n. 1. Refellitur. ib. Itemque iuris naturalis fundamentum potiſſimum in amore collocat propriæ utilitatis, & commodi. ib. n. 4. Refellitur. ib. Iuris naturalis ſolida delineatur doctrina D. Thomæ. ib. p. 160. n. 1. Vera illius notio ex doctrina eiuſdem S. Thomæ traditur, & explicatur, ib. p. 161. & ſeq. n. 4. & ſeq. Ius naturale dividitur in præcepta prima per ſe nota, & in alia, quæ ſunt concluſiones ex iiſdem deductæ. ib. p. 166. n. 4. Item in præceptivum, approbativum, conceſſivum, ſeu permiſſivum. ib. Ius naturæ quoad principia primaria abſolute immutabile eſt, ſemperque obligat. ib. p. 180. n. 7. Quoad vero ad iura ſecundaria, quædamque mutabile eſt ſolum materialiter, non vero formaliter. ib. p. 188. n. 10. Explicatur id.

Ius gentium medium quodammodo eſt inter ius naturale, & poſitivum. VI. p. 132. n. 2. Reipſa diſtinguitur a naturali. ib. n. 3. & ſeq. Ius gentium propter acceptum plura continet, quæ recenſentur. ib. p. 134. n. 7. Iura gentium utcumque propter talis exempla afferuntur. ib. Ius iſtud obligat in conſcientia. ib. n. 8. Eo iure complures mutationi obnoxia ſunt. ib. p. 173. n. 6. V. *Lex.*

Ius unde dicatur. VII. p. 1. n. 3. Dividitur tripliciter in legem, facultatem, & æqualitatem ſeu iuſtum, & debitum. ib. n. 2. Lex eſt norma iuſtitiæ, facultas conditio, æqualitas obiectum. ib. n. 3. Facultas eſt poteſtas legitima ad aliquid aſſequendum, vel ad aliquam functionem, vel quaſi functionem, cuius violatio iniuriam conſtituit, quæ vel eſt activa, vel paſſiva, vel repugnans. ib. n. 4. Facultas, vel ius poteſtativum dividitur in ius ad rem, vel ius in re, triplexque actionum ratio ſive in perſonam, ſive in rem. ibid. n. 5. Hoc iterum dividitur in ius iuriſdictionis, & in ius proprietatis. Primum eſt præſtans, non eius cui ineſt, ſed eius qui illi ſubditur, utilitati, ac felicitati promovendæ devotum. Alterum eſt ius, quo quis petitur in rem ſuam. ib. p. 2. n. 6. Ius, quod æqualitas eſt inter rem, & rem, aliud eſt legale, aliud morale. Primum eſt, ad quod reddendum lex adſtringit alterum, ad quod movet honeſtas virtutis. Legale vel eſt politicum, & ſimpliciter, vel ſolum ſecundum quid tale. Primum tres exigit conditiones, ut ſimpliciter debeatur ſecundum legem, ut ſervet omnino æquale, ut ſit ſimpliciter ad alterum, ſeu ad perſonam adæquate diſtinctam. Secundum, cui una ex his deeſt conditio. ib. n. 7.

Ius petendi debitum non amittunt parentes filios ſuos baptizantes in caſu neceſſitatis. VIII. p. 92. n. 14.

Iuſculum carnis baptiſmi materia. VIII. p. 73. n. 9.

Iuſpatronatus quid ſit. X. p. 93. n. 2. Duplex eſt, civile, & canonicum. ib. p. 69. n. 6. quot modis acquiratur. ib. & p. 94. n. 1. Num & laicis competere poſſit. ib. n. 4. Quomodo iuſpatronatus laicus fieri poſſit eccleſiaſticus. ib. Iuſpatronatum habens intra quot menſes præſentare teneatur. ib. n. 3. Iuſpatronatus præſentandi ad aliquod beneficium vendi nequit ſine ſimonia. ib. p. 70. n. 9. Fundus cui ſit annexum iuſpatronatus, vendi poteſt. ib. n. 4. Si iuſpatronatus adhæreat non rei, ſed perſonæ, nullo modo ad alios tranſire valet. ib. Patronus hæreticus, & ſic publice denuntiatus, iuſpatronatum amittit. ib. n. 6. Sed manet in hæreticis toleratis. ib. Num liceat patrono hæretico præſentare pro beneficio. ib. Num ſaltem ne eligat hæreticum, vel Catholicum indignum. ib. Quot modis acquiratur iuſpatronatus. ib. p. 93. n. 1. Quænam commoda afferat. ib. Nemo poteſt præſentare ſeipſum. ib. p. 94. n. 4. A quo facienda ſit inſtitutio præſentati. ib. n. 5.

Iuſſio. Qui iubet ſive tacite, ſive expreſſe, reſtituere debet. VII. p. 77. n. 29. Si mandatum ante executionem revocetur, evaneſcit reſtitutionis debitum. Si mandatarius limites iuſſionis excedat, mandans ordinarie totum reſtituere. ib. p. 78. n. 30. Mandans ſubdito tenetur reſtituere damna mandatario provenientia; non vero ſi mandatarius ſit ſtipendio conductus. ib. p. 79. n. 34. Si ſine tuo iuſſu, ſed nomine tantum tuo quis occidat alterum, & tu poſtea ratum habeas, liber es a reſtitutione, niſi alter propterea reſtituere negligat. ib. n. 35.

Iuſtitia quid ſit. X. p. 535. n. 1. Duplex eſt, generalis, & particularis. ib. Iuſtitiæ generalis officia. ib. Iuſtitiæ particularis munia. ib. Virtutes iuſtitiæ adnexæ enumerantur. ib. n. 2. Singulæ ſigillatim explicantur. ib. n. 3. & ſeq.

Iuſtitia, ut virtus generalis dicitur, eſt omnium virtutum collectio. VII. p. 2. n. 4. Legalis eſt perpetua & conſtans voluntas ius ſuum unicuique tribuendi. ib. n. 2. Non eſt in parte ad partem eiuſdem hominis niſi metaphorice; ſed exigit diverſitatem ſuppoſitorum. ib. p. 3. n. 3. Iuſtitia reſidet in voluntate. Aliæ virtutes morales in appetitu ſenſitivo. ib. n. 4. Iuſtitia conſiderat æqualitatem inter rem, & rem; cæteræ virtutes morales reliquæ æqualitatem inter rem & rationem. Unde aliud eſt medium rei, aliud rationis. ib. n. 5. Eadem actio ſpectare poteſt ad diverſas virtutes ſub diverſa tamen ratione. ib. n. 6. Hæc iuſtitia dividitur in commutativam, diſtributivam, & legalem. Prima eſt inter partem, & partem. Altera eſt totius Communitatis ad partem ſeu ſubditum. Tertia partis ad totum. ib. n. 7.

Iuſtitia commutativa eſt, quæ reddit unicuique rem ſuam ſecundum ius quod habet illam exigendi. VII. p. 5. n. 5. Diſtinguitur a diſtributiva ſpecie. ib. p. 6. n. 8.

Iuſtitia diſtributiva eſt quæ bona communia diſtribuit inter partes Communitatis iuxta meritorum proportionem. VII. p. 5. n. 4. Reſpicit æqualitatem inter merita & præmium, non Arithmeticam, ſed geometricam ſeu proportionalem, [illegible] n. 2. Est vera justitiæ species. ib. p. 7. n. 12.

Justitia legalis est justitia qua partes Communitatis perfectæ ordinantur ad conservationem boni communis. Justitia ordinat homines ad commune bonum, ut sunt membra, & partes componentes Communitatem: [illegible] alia ratione. Dicitur generalis, quia ejusdem officium est in omnium legum observantiam incumbere. VII. p. 4. n. 4. Homines secundum unam rationem justitiæ possunt ratione partis, & secundum aliam rationem totius Communitatis [illegible] homo privatus [illegible] cum alio inire potest. ib. n. 5. [illegible] justitia. ib. n. 5. Non differt tamen justitia legalis, quæ in principe est, a justitia legali subditi, specie, in Principe tamen dicitur residere architectonice, in subditis ministerialiter. ib. p. 5. n. 6.

Justitia vindicativa, quæ est in judice, non distinguitur a commutativa: in persona tamen vindicativam petente non est vera justitia, sed pura potentialis ejusdem. VII. p. 6. n. 4. Distinguitur tamen a distributiva vindicativa, ut est in Principe. ib. n. 7. Justitiæ oppositum vitium. V. Injustitia.

Justi [illegible] operibus merentur, non de congruo. I. p. 200. & seq. n. 1. & seq. Solvitur objectio de operibus infidelium. ib. p. 219. n. 1. & seq. & p. 221. n. 6.

Justificationis imago genuina a Patribus Tridentinis traditur. IX. p. 83. n. 11. Justificatio nec inamissibilis est, nec impossibilis. ib. p. 135. n. 1. Est opus omnium perfectissimum. ib. n. 4. Stabilis, firma, & perpetua esse debet justificatio christiana. ib. p. 141. n. 2. & seq. Hæc firmitas & constantia christianæ justificationis plurimis argumentis confirmatur. ib. p. 144. n. 1. & seq. Difficile est justificationem semel amissam recuperare. ib. p. 149. n. 4. & seq. [illegible] & reparentur [illegible]. ib. p. 153. n. 1. & seq. An ad justificationem requiratur actus expressi fidei, & spei. ib. p. 158. n. 29.

Juveninus (Gaspar) [illegible] immerito traducitur a Francolino. IX. p. 36. n. 1. & seq.

L

LA-CROIX (P. Claudius) exhibet opinionem laxam de [illegible] matrimonialibus in Germania. I. p. 151. n. 26. & seq. Laxam docet propositionem de voto. III. p. 49. n. 5. Et aliam laxam eadem. ib. p. 101. n. 49. & seq. Laxe docet, [illegible] integrum Rosarium voto promissum solum leviter peccare. ib. p. 105. n. 51. Laxe docet voventem abstinentiam a vino ad vitandam ebrietatem posse sumere alia quæcumque potus genera ad inebriandum. ib. p. 134. n. 3. Ejus, & P. [illegible] doctrina comparans mendacium [illegible] necessitatis commissum, adversatur doctrinæ Ecclesiæ. ib. p. 301. n. 3. & seq. Ejus doctrina de restrictionibus mentalibus [illegible] quæ docet periculum perdendi vitam esse causam quæ valet restrictionem pure mentalem reddere non pure mentalem, ib. p. 297. n. 14. Et in casu quo docet mendacium in gravi necessitate non esse mendacium, adeoque licere, ib. p. 298. n. 15. Ejus sententia de damnata amphibologia refertur, & improbatur. ib. p. 303. n. 7. & seq. Ejus scribendi methodus etiam aperit nimiam laxitatem. ib. p. 306. n. 10.

Laxas de homicidio sententias docet. IV. p. 125. n. 15. Et laxam opinionem de tactibus impudicis habitis super mulieris vestes in ejus partibus verendis. ib. p. 277. n. 16. Ejus methodus proponendi opiniones periculosa est. ib. p. 285. n. 38. Laxam proponit sententiam de puella negative se habente dum stupratur. ib. p. 279. n. 2. Et aliam de pollutione proveniente a causa voluntaria [illegible]. ib. p. 298. n. 3. Probabilioristarum methodum passim [illegible], & de Lege docet quod [illegible] relinquatur in medio, [illegible]. ib. p. 330. n. 18. Laxas de occulta compensatione sententias docet. ib. p. 351. & seq. n. 4. 5. 6. & 9.

Laxas item sententias docet de præcepto audiendi Missam. V. p. 5. n. 14. & seq.

Docet omnino laxe non teneri [illegible] e loco ubi [illegible] est, [illegible] sit etiam in loco ad quem accedit. VI. p. 207. n. 4. & seq. Laxas opiniones plurimas congerit in variis [illegible] circa leges, [illegible] arbitrio legislatoris [illegible]. ib. p. 252. n. 4. & seq. Ejus methodus in [illegible] improbatur. ib. p. 253. n. 14.

Lactantius. V. [illegible]. Distinguit colendi Deum [illegible]. II. p. 283. Item necessitatem religionis. ib.

[illegible] culpam [illegible] mercatoribus etiam [illegible]. VI. p. 25. n. 17. [illegible] damnat. ib. n. 18. Respondetur [illegible]. ib.

Liamas (Hieronymus) laxe [illegible]. V. p. 155. n. 8. [illegible] hoc S. Th. V. [illegible] claudicat. ib. Rejicitur. ib.

Laxe docet, Sacerdotem qui [illegible] Sacramentum [illegible] Eucharistiam ministrat [illegible] in peccato lethali, non teneri ad actum contritionis eliciendum. VIII. p. 3. n. 4. Rejicitur hæc opinio. ib. p. 32. n. 17.

Lambertinus (Card. Prosper, nunc Benedictus XIV.) [illegible]. IV. p. 312. n. 1. & seq.

Lamindus Pritanius. V. [illegible].

Lapides pretiosi & margaritæ sunt primi occupantis: possunt tamen Principes circa eorum inventionem leges condere, & tributa imponere. VII. p. 18. n. 1.

Laudemium est [illegible] datum domino directo, ab eo qui bona emphyteutica acquirit ab emphyteuta. VII. p. 96. n. 3.

Launoius (Joannes) male [illegible] pro [illegible] Ecclesiarum [illegible] etiam quod attinet ad carnium esum. V. p. 73. n. 4. & seq. [illegible]. ib.

Layman (P. Paulus) laxe, & erronee de duello [illegible]. II. p. 107. n. 11. Ejusdem laxa de cooperatione ad peccatum sententia. ib. p. 172. n. 11.

Laxam [illegible] sententiam docet. IV. p. 216. n. 26. Et aliam laxam de furto. p. 312. n. 4. & p. 313. n. 8.

Æque laxe docet, [illegible] (puta octo vel decem diebus) [illegible] communicaverit, [illegible] communicare. VIII. p. 9. n. 12. Refellitur. p. 154. n. 14.

Leander (a SS. Sacramento) laxam [illegible] de præcepto fidei sententiam docet. I. p. 83. n. 16. & seq. Alia ejusdem laxa opinio, [illegible]. ib. p. 105. n. 5. & seq.

[illegible] de horis canonicis propositionem docet. II. p. 125. Et aliam. ib. p. 148. n. 18. Et [illegible] & seq. Et aliam. ib. p. 188. n. 1. Et aliam. ib. p. 190. n. 6. Ejus Theologia laxitatibus [illegible]. ib. Alia ejusdem [illegible] & seq. Aliæ ejusdem laxitates. ib. p. 197. n. 2. & seq. & p. 200. n. 3. & n. 7. & seq. [illegible] ejusdem propositio damnata. ib. p. 204. n. [illegible] Alia laxa. ib. p. 219. n. 8.

Docet laxe blasphemantem ex inveterata consuetudine non peccare. III. p. 60. n. 6. [illegible] ejusdem de hoc horrenda laxitas. ib. [illegible] Male in hac laxitate [illegible] S. Augustinum. ib. n. 3. Alia ejusdem laxitas, [illegible] & D. Thomæ [illegible]. ib. p. 63. n. 14. [illegible] laxitatibus, [illegible]. ib. p. 65. n. 1. Alia ejusdem, [illegible] Probabilium laxitas de [illegible] blasphemus [illegible]. ib. p. 61. n. 8. & seq. Aliæ ejusdem laxæ propositiones de voto, ib. p. 89. n. 3. & 5. & p. 81. [illegible] & de juramento, ib. p. 229. n. 3. & seq. [illegible] n. 5.

Idem [illegible] circa quartum Decalogi præceptum [illegible] docet. IV. p. 28. n. 5. Impugnatur. ib. n. 6. Laxam docet [illegible]. ib. p. 116. n. 4. Et aliam laxam de [illegible] uxorem [illegible]. ib. p. 143. n. 2. [illegible]. ib. Malam nimis de homicidio sententiam docet. ib. p. 157. n. 15. [illegible] non admittendas [illegible]. ib. p. 218. & seq. n. 26. & seq. Aliaque [illegible] de mendacio. ib. p. 347.

Laxas pariter opiniones habet de præcepto audiendi Missam. V. p. 4. n. 4. & seq. Et de [illegible]. ib. [illegible] Laxe docet eum qui [illegible] Missam [illegible] non debere audire alteram [illegible]. ib. p. 43. n. 2. Laxe docet audientem unius Missæ partes simul a pluribus Sacerdotibus, satisfacere præcepto. ib. p. 45. n. 3. Ejus [illegible] probabilitatis speculativæ & practicæ. ib. Aliæ laxæ propositiones [illegible]. ib. p. 85. n. 1. & seq. & p. 90. & p. 92. n. 4. & 22. & 28. & seq. [illegible] docet [illegible] in collatione sibi relinqui [illegible]. ib. p. 118. n. 7. Laxe ait [illegible] posse [illegible] in pane, [illegible] & aliis condimentis. ib. p. 120. n. 20. Refellitur hæc opinio. ib. [illegible] aliquid butyri, casei, & ovorum. ib. n. 12. Refellitur [illegible] Casuistarum. ib. Laxe viris nobilibus, [illegible] majorum collationem [illegible] concedit. ib. p. 185. n. 16. Laxe a [illegible] plures, qui [illegible]. ib. p. 209. [illegible] Laxe ab [illegible] absolute eximit. ib. p. 255. n. 9. Male [illegible] & Cornelio a Lapide Scripturæ textum emendat. ib. p. 257. [illegible]

Æque laxe docet, licere Sacerdoti simulare [illegible] ad [illegible] mortem vitandam. VIII. p. 4. n. 18. Refellitur. ib. p. 185. [illegible] & seq. Sacerdotem non adstringi præcepto Tridentino confitendi [illegible] si in ipsa Missæ celebratione [illegible] peccati recordatur, vel novum peccatum committat. ib. p. 51. n. 69. Refellitur. ib. p. 104. [illegible] Non esse peccatum lethale [illegible] periculum [illegible] in consecratione Eucharistiæ, si [illegible] materiali. ib. [illegible] Refellitur. ib. p. 83. [illegible] & seq. Sacerdotem pauperem [illegible] eleemosyna [illegible] celebrare posse in peccato lethali absque prævia confessione. ib. p. 94. n. 14. Refellitur. ib. p. 205. n. 27. Falsa [illegible] de valore baptismi collati infanti in utero matris. ib. p. 98. n. 5. Laxe docet [illegible] Ecclesiæ, non [illegible] materiam, sed [illegible]. ib. [illegible] n. 8. Falso asserit, nulla lege probari posse [illegible] extra necessitatis [illegible] privari jure [illegible]. ib. p. 91. n. 19. Falso docet [illegible] sacramentum confirmationis [illegible]. ib. p. 128. n. 2. Laxe docet, confirmandum [illegible] gravis culpæ nec [illegible]. ib. p. 129. n. 4.

Non aliter laxe docet [illegible] nec divinum, nec ecclesiasticum [illegible] confirmationis, [illegible]. ib. p. 132. n. 2. Rejicitur. ib. n. 6. & seq. Laxe docet, Sacerdotes sive Græcos sive Latinos [illegible] posse in azymo, vel fermentato celebrare. ib. p. 147. n. 12. Sacerdotem posse Missam prosequi, si post [illegible] alicujus peccati mortalis, [illegible]. ib. [illegible] Laxe docet posse [illegible] etiam Missam inchoare, & prosequi, si [illegible] peccati mortalis [illegible] Missæ [illegible]. ib. n. 21. Laxe docet [illegible] celebrare posse sine confessione, [illegible] Confessarii [illegible]. ib. [illegible] n. 29. Posse Regularem [illegible] vel celebrare non præmissa confessione [illegible] & in sua communitate [illegible] vel communicandi [illegible]. ib. n. 30. [illegible] post [illegible] ad Eucharistiam ſumendam abſque ullo peccato veniali, vel irreverentia, immo nec ipſis conſulendum ut abſtineant a communione. ib. p. 188. n. 15. Laxe defendit ut probabiliorem opinionem de ſimplici ſtipendio pro bulla ſpeciali, & ſpecialiſſimo Miſſæ. ib. p. 210. n. 7. Laxe docet poſſe Sacerdotem Miſſam offerre pro eo a quo ſtipendium accepit, & ſimul pro alio ex caritate, vel libere ab [illegible]. ib. n. 8. Poſſe Religioſum ſui Ordinis, qui ex regulæ tenetur certis diebus celebrare pro defunctis, vel benefactoribus Ordinis, accepto ſtipendio idem ſacrificium alteri applicare. ib. n. 9.

Laxe pariter docet volentes recipere alia ſacramenta præter Euchariſtiam certiſſime non teneri ad confeſſionem, etſi lethali culpa inquinatos, cum nullum extet præceptum hoc imponens. IX. p. 6. num. 19. Refellitur, ibid. p. 183. n. 32. & ſeq. nec illum qui peccat mortaliter eo die quo Euchariſtiam ſumpſit, teneri aperire in confeſſione hanc temporis circumſtantiam. ib. p. 6. n. 3. Refellitur. ib. p. 190. n. 28. Laxe docet non eſſe neceſſario explicandum in confeſſione effectum peccati, puta mortem ex veneno propinato. ibid. p. 8. n. 37. Refellitur. ib. p. 191. n. 30. & ſeq. Falſo affirmat, Religioſum Sacerdotem poſſe valide abſolvere pœnitentem bona fide illi confitentem peccata venialia, & mortalia. ib. p. 22. n. 51. Refellitur. ib. p. 318. n. 81. Laxe docet, quando adeſt periculum obliviſcendi omnium, vel multorum peccatorum, non urgere præceptum confeſſionis etiam ante annum. ibid. p. 163. n. 31. Refellitur. ib. n. 32. Regularem ſacris Ordinibus initiatum, non teneri aperire in confeſſione circumſtantiam ſacri Ordinis. ib. p. 170. n. 4. pœnitentem differre poſſe pœnitentiam ſibi a Confeſſario injunctam per integrum annum. ib. p. 239. n. 13. refellitur. ib. n. 14. opera pro indulgentiis lucrandis præſcripta prodeſſe ad indulgentiam, etſi in peccato, vel cum peccato fiant. ib. p. 263. n. 36. ſufficere minimam eleemoſynam etiam in divite ad lucrandam indulgentiam, quando indeterminate præſcribitur. ib. n. 37. Idem aſſ. firmat etiam de brevi & minima precatiuncula. ib. n. 38. concubinarium ſemel ac iterum abſolvi poſſe etiam antequam concubinam expellat. ib. p. 385. n. 2. Refellitur. ib. Laxiſſime docet poſſe abſolvi toties quoties, etiam quando nullus apparet profectus, ſi concubinam ejicere nequeat ſine magno detrimento vitæ, honoris, vel pecuniæ. ib. n. 3. refellitur. ib. poſſe abſolvi concubinarium, & concubinam ſimul commorantes, ſi prior ſecundam dimittere credat ſe amiſſurum centum aureos huic commodatos. ib. n. 5. poſſe abſolvi concubinarium non ejecta domo concubina, eo quod famam amitteret, ſi expelleret. ib. n. 4. Refellitur. ib. abſolvi poſſe toties quoties pœnitentem qui poſt ſpecificam machinationem modo cum una, modo cum altera fornicatur. ib. p. 389. n. 6. refellitur. ib. poſſe abſolvi Confeſſarium qui ex devotione audit confeſſiones, in quibus audiendis crebro voluntarie polluitur. ib. n. 7. refellitur. ib. abſolvendos medicos, & chirurgos qui occaſione medendi feminas ſæpe peccant, etſi propoſitum non habeant ceſſandi ab exercitio artis. ib. n. 8. refellitur. ib. poſſe abſolvi hoſpitem pluries cum ſuo hoſpite peccantem etiam ſine propoſito eam non amplius recipiendi, quando abſque ſcandalo, & detrimento nequit prohibere. ib. n. 9. refellitur. ib.

Laxius docet Clericos, & Religioſos abſolute, & nullo modo teneri fugere ut evitent coronam injuſti invaſoris, ſed poſſe ſe defendendo illum occidere, quia ſine irregularitate; quia regularibus loquendo fuga ſemper eſt illis aut indecora, aut damnoſa, aut periculoſa. X. p. 5. n. 42. refellitur. p. 295. n. 16. Nobiles, & milites licet abſque nota fugere poſſent, tamen non teneri, ſed poſſe licite reſiſtere invadenti: quia fuga de ſe ſemper eſt ignominioſa nobilibus, & per accidens eſt quod in tali caſu non ſit. ib. Addit æque laxe, etiam homines ignobiles & mechanicos qui abſque periculo fugere valent, licite poſſe invaſori reſiſtere, nec fieri irregulares occidendo: quia omni generi perſonarum fugere eſt infamia. ib. Refelluntur hæ doctrinæ. ib. n. 17.

Leochius falſo in ſenſu S. Auguſtini textum obtrudit, ut probet ignorantiam invincibilem. VI. p. 8. n. 6.

Lectoratus Ordo quid ſit, & quænam ejus officia. X. p. 66. n. 4.

Legatarius. V. *Hæres*. *Legatum*.

Legatum eſt donatio aliqua, quam teſtator præſtandam relinquit ab herede de eo quod foret heredis. Aliud eſt purum, nulli determinato tempori, vel conditioni alligatum: aliud in diem, quando dies, vel tempus definitur, quo reddendum eſt: aliud conditionatum. VII. p. 396. n. 1. Si heres repudiavit hereditatem, an legata ceſſent, inſpiciendæ leges particulares. Si moriatur legatarius ante teſtatorem, vel ante acceptationem, tempus, & conditionem, evaneſcit legatum. ib. p. 397. n. 2. Legati fructus percepti ante mortem teſtatoris ſunt heredis, non legatarii; ſed fructus inſiti rei legatæ fiunt legatarii. ib. n. 3. Legato fundo cenſentur legata ea quæ illum conſtituunt, & legato inſtructo fundo, legantur etiam omnia inſtrumenta ad fundum colendum. ib. n. 4. Legatum ad pias cauſas, ſi teſtator eligat certum pauperem, aut certum locum pium, mortuo paupere, aut loco pio ſublato, adhuc conſiſtit, & impleri debet. ib. n. 5. Conditio impoſſibilis, aut turpis pro non adjecta legato habetur. ib. n. 6. Conditio non nubendi invalida eſt, niſi in viduis. ib. n. 7. Legatum relictum determinatæ puellæ, ut nubere valeat, reddendum ei eſt, etſi Religionem ingrediatur. ib. p. 398. n. 9. Si legatum relictum eſt puellis orphanis nubere volentibus, tradi nequit volentibus ingredi Religionem. ib. n. 10. Niſi in illo loco puellæ orphanæ non darentur. ib. p. 399. n. 11. Legatum relictum puellis nubendis tradi nequit puellis pauperibus nuptis. ib. n. 12. Legatum relictum puellæ [illegible] natæ nubendæ dari nequit alteri: ſi relictum ſit puellis in genere, & hæ deficiant, tradendum videtur viduis. ib. n. 13. Legatum deſtinatum pro naturalibus alicujus loci, tradi nequit extraneis, niſi in hunc locum venerint, cum animo ibidem perpetuo permanendi. ibid. n. 14. Legatum relictum pro nubendis orphanis tradi nequit puellis habentibus parentes inutiles, & pauperes; bene tamen, ſi illæ deficiant. ib. n. 15. Legatum relictum virginibus tradi poteſt ſecreto corruptis, ſed in concurſu aliarum vere virginum exigere illud legatum nequeunt, niſi ſecretum violandum eſſet. ib. n. 16. In legatis, quæ pro omnibus non ſufficiunt, ſolvendis, præcedendi ſunt privilegiati, ſecus ſolvi pro rata debent. ib. p. 400. n. 17. Quando clara quidem ſunt, ſed impleri nequeunt, ſuntque ad cauſas pias, commutari debent ad aliam piam cauſam ab Epiſcopo, accedente conſenſu heredis. Si vero teſtamenta ſint ad profanas cauſas, fit caducum, & devolvitur ad heredem. ib. n. 19. Quando lex Falcidia locum habeat. ib. n. 20.

Legitima. V. *Heredes neceſſarii*.

Leibnitius (Guillelmus) laudatur. VI. p. 25. n. 6. & ſeq. Ejus religionis diſcrimen adducitur. ib.

Leſſius (P. Leonardus) de ſcandalo laxæ propoſitiones. II. p. 102. n. 5. & ſeq. Aliæ ejuſdem itidem laxæ de ornatu mulierum. ib. p. 125. n. 4.

Æque laxas de homicidio ſententias docet. IV. p. 194. n. 31. & ſeq. Ejuſdem futilis diſtinctio probabilitatis ſpeculativæ & practicæ rejicitur. ib. n. 33. Alia ejuſdem de homicidio laxa ſententia. ib. p. 195. n. 14. Alia pariter laxa de famæ compenſatione. ib. p. 223. n. 26.

Lex varias habet acceptiones. VI. p. 138. n. 1. Referuntur. ib. Proprie ſumpta, eſt ordinatio rationis ob bonum commune, ab eo qui curam Communitatis habet, promulgata. ib. p. 139. n. 2. Explicatur. ib. Eam D. Thomas conſtituit in ratione, ſive intellectu. ib. n. 3. Solvitur objectio ex S. Scriptura. ib. p. 140. n. 4. Dividitur in æternam, & temporalem, & hæc in naturalem, & poſitivam; quæ aut divina eſt, aut humana. ib. n. 5. Quatuor ex D. Thoma rationes aſſignantur cur ſint præter legem naturalem, & humanam, condendæ poſitivam, quæ divina appellatur. ib. n. 6.

Lex proprie communitatem ſpectat. ib. p. 141. n. 1. Et a præcepto diſtinguitur. ib. n. 3. & ſeq. Nec ſolum communitatem ſpectat, ſed etiam ejus bonum. ib. n. 5. Lex neceſſaria fuit, poſita hominis creatione. ib. p. 142. n. 6. Juſta eſſe debet tum ex parte materiæ illi ſubjectæ, tum ex forma qua rogatur. ib. n. 7. & ſeq. Laborare injuſtitia poteſt triplici ex capite. ib. n. 9. & ſeq. Debet eſſe perpetua, ib. n. 10. Explicatur, & ſolvitur objectio. ib. p. 143. n. 12. Lex ut obliget, promulgari debet. ib. n. 1. & ſeq. Idque aliquo ſigno exteriori. ib. n. 3. Ejus promulgatio eſt conditio neceſſaria, ut illa obliget in actu ſecundo. ib. n. 4.

Lex civilis imperialis non obligat niſi poſt illius promulgationem factam in ſingulis provinciis. ib. n. 5. Praxis habet quod etiam leges Conciliorum, & Pontificum promulgentur in ſingulis diœceſibus. ib. p. 144. n. 11.

Lex eccleſiaſtica ſolemni promulgatione Romæ facta, etſi ob aliquod impedimentum nequeat in ſingulis provinciis promulgari, obligat fideles ſtatim ac ſciunt latam eſſe, & Romæ promulgatam. ib. p. 145. n. 13. & ſeq. Lex eccleſiaſtica, ſive civilis ſtatim ac promulgata eſt, obligat. ib. p. 145. n. 22.

Lege ſua juſta, & legitime promulgata valet Princeps invitos ſubditos cogere ad eam ſervandam. ib. p. 147. n. 2. & ſeq. Solvitur objectio Caramuelis. ib. n. 4. Leges peculiari ratione ſummus Pontifex, & Epiſcopi ferre poſſunt, non expectato ſubditorum conſenſu. ib. p. 148. n. 5. Solvuntur objecta. ib. n. 6. & ſeq.

Legem juſtam non acceptando ſubditi peccant. ib. n. 10. Lex rejecta a populo, non fit invalida. ib. n. 11. Ad legiſlatorem ſuperiorem ſubditi appellare non poſſunt, ut legem ab ipſo [illegible] latam abroget. ib. p. 149. n. 12. Legem tenentur ſervare ſubditi tempore interpoſitæ ſupplicationis. ib. n. 13.

Lex æterna admittenda eſt in Deo. ib. n. 3. Legis æternæ notio traditur ex D. Thoma. ib. p. 150. n. 4. Lex naturalis promiſcua admitti debet. ib. n. 2. & ſeq. Illa hominis, animantibus, cæteriſque omnibus naturis communis eſt. ib. n. 3. Oſtenditur ex doctrina D. Thomæ. ib. p. 151. n. 4. Simulque aberrationes Grotii, Pufendorfii, & aliorum indicantur. ib. n. 5.

Legis naturalis rationis, homini propriæ fundamenta perperam ſtatuuntur a Thomaſio, & Pufendorfio. ib. p. 151. & ſeq. n. 1. & ſeq. Impugnantur. ib. Homo extra naturam ſui repugnat. ib. p. 153. n. 1. Antecedentem legem bonitas, & turpitudo inſunt actionibus. ib. Contrarii errores Hobbeſii, Ofiandri, Seldeni, Pufendorfii, aliorumque Proteſtantium aſſeruntur, & auctoritate Ciceronis refelluntur. ib. p. 154. n. 2. & ſeq. legis naturalis pictura exhibetur ex doctrina S. Thomæ. ib. p. 160. n. 1. Vera illius notio ex doctrina ejuſdem S. Thomæ traditur, & explicatur. ib. p. 161. n. 3. & ſeq. Lex naturalis plura præcepta includit, quæ ab uno tamquam primo radice proficiſcuntur. ibid. p. 163. num. 1. & ſeq. Declaratur. ib.

Ex lege ipſius naturæ promanare oſtenditur decem Decalogi præcepta. ib. p. 163. n. 5. & ſeq. Itemque omnia humana officia, quæcumque exercenda ſunt juxta rationis regulas. ib. n. 7. & ſeq. Reſpondetur objecto. ib. n. 10. & ſeq. Legis naturæ præcepta aliqua ſunt immutabilia, ut ſemper, & in quocumque eventu obligent. ib. p. 167. n. 7. Secundaria illius præcepta ſolum mutabilia dici poſſunt quatenus ſub hac, vel illa circumſtantia non obligant. ib. n. 8. Lex naturalis quantum ad principia naturalia eſt in ſe ipſa immutabilis tam in communi, quam in particulari. ib. num. 9. Quantum vero ad principia ſecundaria quandoque mutabilis eſt ſolum materialiter, ſecus formaliter. ib. n. 10. Solvuntur difficultates de facta diviſione bonorum, hominum ſervitute, & præſcriptione. ib. p. 168. n. 11. & ſeq.

Legis naturæ quæ ſunt, nulla poteſtate humana proprie diſpenſari poſſunt. ib. p. 169. n. 14. Solvitur objectio de nonnullis Pontificum diſpenſationibus. ib. n. 15. Nulla legis naturæ præcepta diſpenſari poſſunt a Deo. ib. n. 16. & ſeq. Solvuntur objecta ex ratione, & ſacra Scriptura petita. ib. p. 170. n. 19. & ſeq.

Lex Moſaica bona, utilisque fuit. ib. p. 176. n. 3. & a Deo lata. ib. n. 4. Et quidem univerſa. ibid. num. 5. Refertur modus quo lata fuit. ib. n. 6. Soli Judæorum populo fuit intimata. ib. n. 7. Solvitur objectio. ib. p. 179. n. 9. Legis Moſaicæ præcepta alia moralia, alia cæremonialia, alia judicialia fuerant. ib. n. 11. Explicantur ſingillatim. ibid. p. 178. num. 12. & ſeq. Lex Moſaica abrogata fuit. ibid. p. 181. num. 23. Non tamen ceſſavit ante Chriſti mortem. ib. n. 25. Nec illico poſt Chriſti mortem noxia fuit illius obſervatio. ib. n. 26. & ſeq. Legalia præcepta mortifera facta ſunt, templo deſtructo. ib. p. 183. n. 31. & ſeq. Judicialia tamen licet vim amiſerint obligandi, non cenſentur mortifera, niſi quis ea ſervaret ex affectu ad legem Moſaicam. ib. p. 184. n. 33.

Lex nova a Chriſto inſtituta eſt. ib. n. 185. n. 1. Impudenter id negant Lutherus, Calvinus, & Hobbes. ib. Refelluntur. ib. n. 185. n. 2. & ſeq. Lex nova a veteri differt pluribus rationibus, quæ recenſentur. ib. p. 187. n. 8. Adverſus illius durationem hæretici indicantur. ib. n. 9.

Legum humanarum fundamentum eſt hominum ſocietas, quæ in conjugalem, paternam, herilem, domeſticam, & civilem dividitur. ib. p. 188. n. 1. & ſeq. Legum neceſſitatem inſtitutio civitatum infert. ib. p. 189. num. 8. Male docent Pufendorfius, & Thomaſius eas naturali libertati repugnare. ib. p. 190. n. 9. & ſeq.

Legum condendarum facultate pollent ſupremæ poteſtates. ib. p. 219. n. 2. Solvuntur objecta. ib. n. 3. & ſeq. Illas etiam Regina poteſt condere. ib. n. 6. Et ſummus Pontifex pro univerſali Eccleſia. ib. n. 7. & ſeq. Et Epiſcopi pro ſua diœceſi. ib. p. 220. n. 9. Sicut etiam pro tota Eccleſia Concilia generalia. ib. p. 221. n. 12. Et nationalia pro tota natione; ſicut & provincialia pro univerſa provincia. ib. n. 13. Legis vim habent Declarationes Sacræ Congregationis Cardinalium, ſi ſint a Pontifice approbatæ. ib. n. 15. & ſeq. Leges, mortuo Epiſcopo, condere poteſt Capitulum Eccleſiæ Cathedralis. ib. n. 16. Et Ordines Regulares. ib. n. 17. Eæ tamen a Pontifice approbari debent, ut legum vim habeant. ib.

Principes ſupremi vi directiva, non coactiva tenentur ſervare leges a ſe latas. ib. p. 222. n. 2. Hujuſmodi obligatio a recta ratione dimanat. ib. n. 3. Pueri ſeptennes legibus obligantur, & etiam ante ſeptennium, ſi habeant uſum rationis. ib. p. 223. n. 7. Infideles legibus eccleſiaſticis non ſubjiciuntur; ſecus amentes, ebrii, & infirmi, licet ab illis excuſentur. ib. n. 8.

Clerici ſalvo privilegio exemptionis ſubjecti ſunt legibus civilibus. ib. p. 224. n. 10. Peregrini, vagi, & forenſes tenentur ſervare leges loci per quem tranſeunt ſine animo ibidem commorandi, ſi maneant unum, aut alterum diem. ib. n. 11. Solvitur Salmanticenſium objectio. ib. n. 13. Non tamen tenentur ſervare leges proprii territorii, a quo abſque fraude abiunt. ib. p. 225. n. 17. Peccant, ſi deliberato animo ab eo diſcedant, ne legibus pareant. ib. n. 19. Refellitur laxa opinio oppoſita P. Viva. ib. n. 20. Qui diſcedit die feſto a proprio loco, tenetur ante diſceſſum audire ſacrum. ib. p. 226. n. 21. Laxa Salmanticenſium doctrina refellitur. ib. & n. 22. Qui diſcedit e proprio loco, ubi jejunium eſt, iturus ad locum ubi non eſt, non poteſt jentaculum ſumere. ib. n. 24. Effugium Salmanticenſium ad circumveniendas, eludendaſque leges detegitur, & improbatur. ib. Si ſit ſpeciale jejunium, & in loco unde diſcedit, & in alio ad quem accedit, tenetur jejunio. ib. p. 227. n. 25. & ſeq. Omnino laxe oppoſitum docet P. La-Croix. ib. Qui animo declinandi reſervationem caſuum in ſua diœceſi, in aliam peregrinatur, ubi non eſt reſervatio, abſolvi non poteſt. ib. n. 25. Laxe oppoſitum docet P. Viva. ib. & n. 29. Superior non poteſt punire ſubditum extra territorium, niſi ratione delicti in territorio patrati. ib. p. 228. n. 30.

Legis humanæ materia ſunt actus humani. ib. p. 232. n. 3. Explicatur. ib. & n. 4. Lege humana vetari, aut præcipi nequeunt actus indifferentes. ib. p. 233. n. 7. Neque directe, & per ſe actus mere interni lege coactiva, coactive ac externa. ib. n. 8. & ſeq. Lege eccleſiaſtica directiva præcipi poſſunt actus mere interni, quando id opportunum judicetur ad ſalutem æternam. ib. p. 235. n. 14. & ſeq. Solvuntur objecta. ib. p. 234. n. 20. Poteſt Eccleſia actus internos præcipere connexos cum externis. ib. p. 235. n. 21. Itemque actus externos occultos. ib. n. 22.

Lex humana, dummodo juſta ſit, obligat, & quidem in conſcientia. ib. p. 236. n. 1. Immo dari nequit vera lex, quæ non obliget in conſcientia. ib. p. 238. n. 2. Conſtitutiones plurium Regularium non obligant natura ſua ad culpam. ib. n. 3. Leges injuſtæ nullam pariunt obligationem. ib. n. 4. & ſeq. Quandoque tamen ſunt obſervandæ ad vitandum ſcandalum. ib. n. 4. Leges illius, qui regimine tyrannus eſt, ſervandæ ſunt; non vero qui uſurpator, antequam pacifice regnum poſſideat. ibid. n. 6.

Traduntur regulæ, ex quibus colligenda eſt gravis legis obligatio. ib. n. 7. 8. Legiſlator materiam levem ſub gravi culpa præcipere nequit per ſe loquendo. ib. p. 238. n. 9. Explicatur. ib. Legis obligationem pro arbitrio legiſlator augere nequit, aut minuere. ib. n. 10. & 11. Aſſignantur regulæ, unde materiæ gravitas colligi debeat. ib. p. 239. n. 12. Et unde materia levis per continuationem fiat gravis. ib. n. 13. Et quando interruptæ reputari debeant materiæ parvitates. ib. p. 240. n. 14. Salmanticenſium doctrina refellitur. ib. n. 15. Violatio legis in materia parva, quandoque ex contemptu mortalis evadit. ib. p. 241. n. 16. & ſeq.

Lex alia eſt pure pœnalis, alia pœnalis mixta. ib. p. 241. n. 1. Aſſignatur regula, unde argui poteſt legem pœnalem mixtam obligare ſub gravi. ib. p. 242. n. 3. & ſeq. Legis pœnalis obligatio ſumenda eſt ex verbis legiſlatoris, ex materiæ gravitate, & pœnarum atrocitate. ib. p. 243. n. 7. & ſeq. Vix Principes condunt leges, quæ ſint pure pœnales. ib. n. 9. Declaratur quandonam violatores legum pœnalium teneantur tantas pœnas luere ante judicis ſententiam. ib. p. 244. n. 10. & ſeq. Reus, quæ culpa ſua a contractu lapſo recedit, probabilius conſtitutam pœnam luere debet ante judicis ſententiam. ib. p. 245. n. 15. Legum pœnalium violatores quandoque ſtipſis pœnam exequi tenentur prolata judicis ſententia, non expectata judicis executione. ib. p. 245. n. 18.

Princeps ſupremus ob rationale motivum pœnam a lege taxatam minuere, aut augere poteſt; non vero judex inferior. ib. n. 19. Si judex pœnam a lege taxatam cum præjudicio partis læſæ, aut pauperum, remittat, tenetur ad reſtitutionem. ib. n. 20. Lex in præſumptione fundata, contra legem divinam, veritate deficiente non obligat. ib. n. 21. & ſeq.

Lex quæ tributum imponit, obligat in conſcientia. ibid. p. 246. num. 3. & ſeq. Satisfit fundamentis oppoſitis. ibid. p. 249. num. 7. & ſeq.

Lex irritans, non ſolum actus prohibet, ſed etiam nullos efficit. ibid. p. 250. n. 1. Leges plures definiunt nullos actus, ſed non ante ſententiam judicis. ibid. num. 2. Lex irritans obligat in conſcientia. ib. n. 3. Aſſignantur regulæ, ex quibus colligendum eſt conditiones a lege præſcriptas pertinere ad ipſam contractus ſubſtantiam, vel ad accidentia. ib. p. 251. n. 6.

Lex dubia quæ ſit, explicatur. ib. p. 251. n. 1. Qui dubitat an ſtatuta lex, an ſecus, non eſt liber a lege. ib. n. 2. Principium illud: *Melior eſt conditio poſſidentis* in Probabiliſtas, & Salmanticenſium doctrinam retorquetur. ibid. n. 3. Qui certus de lege dubitat an in hoc caſu particulari ſubjectus ſit legis obſervantiæ, probabilius non eſt exemptus a lege. ibid. p. 252. n. 5. Varia de hoc dubio ex P. La Croix decerpta, & perperam ipſorum arbitrio ac eo de more permiſſa, recenſentur. ib. n. 6. & ſeq.

Lex humana, ſeu eccleſiaſtica, ſeu civilis, abſolute non obligat cum vitæ, aut infamiæ, aut bonorum amiſſionis periculo. ib. p. 254. n. 3. Excipiuntur circumſtantiæ nonnullæ. ib. Solvuntur duo objecta. ib. p. 255. n. 6. & ſeq. Non requiritur intentio expreſſa adimplendæ legis. ib. p. 256. n. 4. Immo probabilius requiritur ſaltem adſit intentio oppoſita. ib. n. 5. Diluitur id explicatur per praxi. ib. n. 6. Legi ut quis ſatisfaciat, intendat oportet ſtatim meritorium præceptum. ib. n. 7. Legem audiendi Miſſæ non implet, qui eam audit animo videndi mulierem. ib. p. 257. n. 8. Doctrina notabilis traditur adverſus Salmanticenſes. ib. n. 9. Satisfieri poteſt eodem tempore pluribus præceptis, quando illa eodem recidunt. ib. n. 3. Si Confeſſarius pro pœnitentia unam Miſſam præſcriberet, non ſatisfacit audiens eam ſimul. ib. Nec ſatisfacit præcepto qui plures Miſſæ partes ſimul audit a diverſis Sacerdotibus. ib. n. 4. Oppoſita opinio Bauny, Eſcobarii, Bonacinæ, & Leandri damnata eſt. ibid.

Qui impedimentum apponit, ut a lege implenda ſit liber, peccat. ib. p. 258. n. 5. & ſeq. Oppoſita nonnullorum Caſuiſtarum opinio tradit ſenſum communem. ib. Peccat item contra præceptum, qui impedimenta non removet, ſi poſſit ſine gravi damno. ib. n. 7. Qui non poteſt totum opus præceptum implere, adſtringitur ad partem. ib. n. 8. Si duo occurrant præcepta, quæ ſimul ſervari nequeant, quod gravius eſt, & præſtantius, impleri debet. ib. p. 259. n. 9.

Ceſſante negative fine adæquato legis in particulari, non ceſſat legis obligatio. ib. p. 261. n. 7. & ſeq. Abſurda, quæ oppoſitam opinionem conſequuntur, eam improbabilem reddunt. ib. p. 263. n. 12. Eamdem tamen falſam per ridiculus inſinuat P. Viva. ib. n. 13. & ſeq.

Legis abrogatio alia eſt negativa, alia poſitiva. ib. n. 1. Leges etiam juſtæ abſolute revocari queunt. ib. p. 263. n. 2. Explicatur. ib. n. 3. Lex antiqua abrogata cenſetur nova ſuperveniente, quæ ſimul cum ea obſervari nequeat. ib. n. 4. Superior ſuam, & inferioris legem abrogare poteſt, non contra. ib. 264. n. 5. Inferior legem a ſe latam, etiam a ſuperiore confirmatam, abrogare poteſt, modo id ſuperior eam confirmando non prohibuerit. ib. num. 6. Quando legiſlator prohibet legis interpretationem, non eſt licitum Doctoribus eam interpretari. ib. n. 7. Diſtinctiuncula P. Caſtropalai refellitur. ib. Plures regulæ in interpretatione legis ſervandæ aſſignantur. ib. p. 265. n. 4. & ſeq. Lex non extenditur ad caſus non comprehenſos ob rationum ſimilitudinem. ib. n. 5. Si eadem tamen ſit adæquata ratio, extendenda eſt ad caſum non comprehenſum, niſi oppoſitum urgeat. ib. p. 266. n. 10. Quando legiſlator decidit aliquem caſum, deciſio ad alium ſimilem caſum extenditur. ib. n. 11. Explicatur. ib. Lex pœnalis non extenditur ad caſus non comprehenſos ob rationis ſimilitudinem, præſertim quantum ad pœnam. ib. p. 267. n. 14. V. *Conſuetudo. Diſpenſatio a lege. Jus naturæ & gentium.*

Lex Falcidia. V. *Legatum* in fine.
Lex Trebelliana. VII. p. 348. n. 6.

Libellatici duplicis generis fuerunt; alii cum idololatriæ merito improbati a Patribus, alii ſine crimine. I. p. 100. n. 40.

Libellus *Difeſa della Diſſertazione de' Signori Cappellani, e Caſoli*, antievangelicam doctrinam continet. IV. p. 171. & ſeq. n. 25.

Libellus famoſus *Rivelazione di Fra Daniello Concina &c.*, ob confutatam ab eo rem manifeſtam in lucem editus, ſolemni decreto S. Officii proſcriptus fuit. IV. p. 264. n. 9. Hujuſmodi Decretum per extenſum refertur. ib. V. *Daniello*.

Pro Libello famoſo quæ pœnæ. VII. p. 184. n. 7.

Libelli pœnitentiales nonnulli abrogati a Concilio Cabilonenſi. IX. p. 224. n. 9.

Libri hæreticorum etiam priſcis temporibus ab Eccleſia flammis tradebantur. I. p. 130. n. 1. Graviſſimum afferunt accedi in fide periculum. ib. p. 231. Non ob hoc ſolum, ſed etiam in pœnam communem hæreticorum prohibentur. ib. n. 2. Vetantur in Bulla Cœnæ ſub pœna excommunicationis, ſi hæreſim doceant, aut de religione tractent, & ſcienter legantur, imprimantur, aut retineantur abſque Summi

Pontificis auctoritate. *ib.* Si liber contineret errores alicujus hæretici, ſed ſit Catholicorum, eum legens licet pravo animo, non ſubjacet pœnæ Bullæ. *ib. n.* 3. Etiamſi contineat ſcholia ſine hæreticorum. *ib.* Si tamen hi libri alias prohibiti ſint, ſubjacet excommunicationi non reſervatæ contentæ in Catalogo librorum prohibitorum. *ib.* Etiamſi liber ſit calamo ſcriptus. *ibid.* Legens concionem, orationem, hæreticique diſputationem hæretici hæreſim continentem excommunicationem incurrit. *ib. n.* 3. Lata Thomæ Sanchez & Suarez doctrina rejicitur. *ib.* Datur parvitas materiæ legentem hæreticorum libros excuſans ab excommunicatione. *ib. p.* 231. *n.* 4. In ea determinanda vix regula aſſignari poteſt. *ib.* Pendere id videtur ex circumſtantiis & perſonæ legentis, & materiæ quæ legitur, & finis legentis. *ib.* Librum hæretici legens nec hæreſim continentem, nec de religione tractantem, non incurrit excommunicationem. *ib. n.* 4. Quæcumque ignorantia etiam craſſa eximit ab excommunicatione legentem hæreticorum libros, ſed non a peccato. *ib. n.* 7. Eam incurrit, qui alium eos legentem audit, *ib. n.* 8. Licite quandoque ob urgentem neceſſitatem legi illi poſſunt abſque expreſſa licentia. *ib. p.* 233. *n.* 9. Obtenta licentia eos legens abſque neceſſitate, ſed ex ſola curioſitate tantum venialiter peccat. *ib. n.* 10. Eos retinens tantum ad pompam, & ornatum excommunicationem incurrit. *ib. n.* 11. Datur in hac retentione materiæ parvitas pendens a circumſtantiis. *ib.* Eorum impreſſores, & proxime cooperantes impreſſioni excommunicationem incurrunt. *ib. n.* 12. Libri prohibiti in Indice Tridentino, ſeu Romano ſunt duplicis claſſis. *ib. p.* 233. *n.* 15. Primæ claſſis ſub excommunicatione Papæ reſervata prohibentur. *ib.* Alia librorum prohibitorum genera recenſentur. *ib. n.* 17. Certa lingua ſoluto edici, & deinceps prohibiti, damnari cenſentur in quacumque linguam poſtea vertantur. *ib. n.* 17.

Librorum impreſſio ex Tridentino fieri debet cum approbatione in ſcriptis ordinarii loci, & quo ad Regulares, horum Superioribus, appoſito nomine Auctoris ſub pœna excommunicationis. *ib. p.* 133. *n.* 2. Quoad hoc tamen Tridentini decretum non videtur uſu receptum. *ib. n.* 4. Qui ſint quoad hoc ſuperiores. *ibid. p.* 126. *n.* 5. Regulares edentes libros cum approbatione Ordinarii, aut Inquiſitoris non ſubjiciuntur pœnis Tridentini, ſi omittant ſuorum Prælatorum approbationem. *ib. n.* 6. Conſtitutiones hac de re Ordinis Prædicatorum. *ib. n.* 8. Variæ ſunt hac ipſa de re Ordinum Conſtitutiones. *ib. p.* 127. *n.* 9. Regularis ſcripta ſua ſæculari tradens imprimenda cum licentia Ordinariorum, ſub ejuſdem ſæcularis nomine, ordinarie non peccat, ſaltem mortaliter. *ib. n.* 10. Addens aliquid manu, ſcripto ſuo edendo jam approbato, non tamen in fraudem, ſed bona fide, & æquitate, non peccat. *ib. p.* 128. *n.* 14. Tridentini prædicta cenſura, ſicut & Regulæ Indicis, nulli reſervatur. *ib. n.* 14. Superiores in conceſſione facultatis pro libris edendis non aliis quam juſtitiæ legibus dirigi debent. *ib. n.* 15. Si evidens ſit injuſte eam negare, facultatemque Ordinarii loci conceſſerint, poterit Regularis ſaltem ſub alieno nomine librum edere, *ib. n.* 24. Librorum Cenſores morum integritate, prudentia, & ſcientiarum peritia præditi eſſe debent. *ib. p.* 135. *n.* 25.

Liberalitas virtus juſtitiæ affinis quid ſit. X. p. 338. n. 3. Quodnam ſit ejus objectum. *ib.* Quinam ſint veri liberales. *ib.* Signa veræ liberalitatis. *ib.*

Libertas indifferentiæ alia contrarietatis eſt, alia contradictionis. VI. p. 78. n. 2. Illius principium eſt intellectus proponens voluntati bonum amandum cum indifferentia judicii. *ibid. n.* 3. Gratia ſufficiens Thomiſtica conſtituit liberam potentiam, hoc eſt proxime expeditam ad operandum. *ib. n.* 5. Ad libertatis intelligentiam præ oculis habenda ſenſus compoſiti, & diviſi diſtinctio. *ib. n.* 6. Explicatur. *ibid.*

Libertatem negarunt Stoici & Manichæi. *ib. p.* 79. *n.* 1. Contra Pelagiani eam extollebant. *ib.* Lutherus, & Calvinus nolle non dicant gratia nata a ſua efficaci, ſed extinctam eſſe docent ad operandum in genere morum per peccatum originale. *ib. n.* 2. & *ſeq.* Propterea docent gratiam neceſſitate hominem applicare ad operandum. *ib.*

Eraſmus ut liberum propugnaret arbitrium, in Semipelagianiſmum declinavit, *ib. p.* 80. *n.* 4. Ab eo producta pro libertate teſtimonia fruſtra defendit Lutherus. *ib. p.* 81. *n.* 5. Adverſus libertatem reſonantia teſtimonia Calvini. *ib. n.* 8. & *ſeq.* Libertatem evincunt plurima S. Auguſtini teſtimonia, quæ referuntur. *ib. p.* 83. *n.* 10. & *ſeq.* Male, & infideli fraude reſpondet Calvinus allatis ab Auguſtino teſtimoniis. *ib. p.* 84. *n.* 11. Sibi ipſis patrocinari eumdem S. Auguſtinum temere prædicant Lutherus, & Calvinus. *ib. p.* 85. *n.* 13. Calvini dementiæ aliud argumentum exhibetur. *ib. n.* 14. Liberum arbitrium negantes Lutherus, & Calvinus urgentur ad hominem. *ib. n.* 15. Lutheri, & Calvini de libertate ſyſtema a Concilio Tridentino proſcribitur. *ib. p.* 86. *n.* 16. Ejus inſania in Patres Tridentinos. *ib. n.* 17. Ejuſdem, non ſecus ac Lutheri doctrinæ horror, & ſcripta oſtenduntur. *ib. p.* 87. *n.* 18. Aliorum Lutheranorum de libertate opiniones recenſentur. *ib. p.* 88. *n.* 2.

Syſtema Janſenii, ſolam requirentis ad merendum, & demerendum libertatem a coactione, exponitur, & expenditur. *ib. p.* 89. *n.* 1. & *ſeq.* Libertas indifferentiæ ad merendum, & demerendum, oppoſita neceſſitati, ſeu determinationi ad unum, evincitur ex ſacra Scriptura. *ib. p.* 100. *n.* 2. & *ſeq.* Et ex auctoritate S. Auguſtini. *ib. p.* 111. *n.* 7. & *ſeq.* Libertatis vera idea aſſeritur ex S. Thoma. *ib. p.* 112. *n.* 1. & *ſeq.* Similique Calvini, & Janſenii ſophiſmata in antecedum prævocata fuiſſe a D. Thoma oſtenditur. *ib.*

Ad libertatis eſſentiam pertinet ſola indifferentia contradictionis. *ib. p.* 114. *n.* 1. Libertatem amittere nequit voluntas, niſi auferatur indifferentia judicii. *ib. p.* 115. *n.* 2. & *ſeq.* Explicatur hujuſmodi indifferentia. *ib.* Libertatem præ-

præ-

præjudicium non inferre Divinum auxilium, quo Deus efficaciter voluntatem determinat, oſtenditur ex D. Thoma. *ib. p.* 116. *num.* 3. & *ſeq.* V. *Janſenius.*

Lignatio, Ligna cædere licet in ſilvis vicinis, niſi adſit prohibitio. VII. p. 17. num. 1. Quæ Principes, & Communitates circa lignationem prohibere poſſint. *ib. n.* 2. Horum edictis contraire mortale non eſt, niſi ingens damnum inferatur. *ib. n.* 3. In ſilvicidio damni ſæpe fit quaſi compenſatio, dum & alii in ſuis lignantur ſilvis. *ib.*

Lingua a S. Iacobo recte aſſimilatur clavo navis, equi freno, & flammæ ignis. IV. p. 385. n. 5. Explicatur. *ib.*

Linteamina, ſive mappæ quænam requirantur ad Miſſæ ſacrificium. VIII. p. 297. num. 18. Quodnam peccatum ſit ſine ulla mappa Miſſam celebrare. *ib.*

Lixivium inepta baptiſmi materia. VIII. p. 72. num. 5.

Locatio eſt contractus onoroſus, quo uſus vel fructus rei vel perſonæ traditur ad certum tempus pro pretio. Conductio vero eſt contractus quo uſus rei vel perſonæ emitur pro pretio. Idem contractus ex parte locantis dicitur locatio, ex parte locatarii conductio. VII. p. 365. n. 1. & 2. Ad locatorem attinet ſe locaturi vitium manifeſtare. Si ignorantur vitia, & ſine tradita fuit, locator non tenetur quidem ad damnum, ſed penſionem exigere nequit. *ib. n.* 3. Locator rem locatam conſervare tenetur. *ib. n.* 4. Ordinarie locator ante præfixum tempus rem locatam nequit repetere. *ib. n.* 5. Conductor uti re conducta poteſt in eum uſum ad quem accepit: eam ut ſuam ſervet, & tempore ſtatuto reddat. *ib. n.* 6. Locator, & conductor mutuo ſeſe adſtringunt ex culpa lata, & levi. In hoc contractu non transfertur dominium. Poteſt locatarius rem locatam alteri locare. *ib. n.* 7. Etiam perſonæ uſus locari poteſt: & quæcumque res, exceptis quibuſdam a jure. *ib. p.* 369. *n.* 8. Non licet locare rem, qua alter prævidetur abuſurus ad mala officia exercenda. *ib. n.* 9. Meretricibus domum locare non licet. *ib.* & *n.* 10. Nec etiam in ea civitatis parte in qua a Republica tolerantur. *ib. n.* 12. Pauper nequit non pauperi jus quæſtuandi locare. *ib. p.* 370. *n.* 13. In ſolvenda penſione dum conductor impeditur ab uſu, vel fructu rei conductæ, ſervanda eſt conſuetudo regionis. *ib. n.* 15. Liber tamen eſt a penſione, ſi impedimentum uſus, vel fructus eveniat ex parte locatoris, vel ex re conducta. *ib. n.* 16. Si vero ipſe conductor in cauſa ſit cur non utatur, aut fruatur re conducta, ſolvere penſionem debet. *ib. n.* 17. Si ſterilitas fundi frugiferi caſibus fortuitis accidat, ſolvi nihilominus integra penſio debet; ſi ita fert loci conſuetudo. *ib. n.* 8. Locatio duobus modis deſinit, nempe confecto pacto, & elapſo termino conſtituto. *ib. p.* 371. *n.* 19. Si locator patrimonium, hæres univerſalis ſtare debet locationi. *ib. n.* 20. Nauclerus conductus a Caio ut Romam peragat, poteſt, re diſſimulata, ſinere ſe conduci a Titio ad eamdem civitatem, ab utroque integra mercede accepta: totius tamen eſt a ſecundo conductore pretium minus integro exigere. *ib. n.* 21. Fructus rei locatæ, ſi ſint pendentes, attinent ad dominum fundi locati: ſi ſeparati, & collecti ad conductorem. *ib. n.* 22. V. *Famulus.*

Lopez (Ludovicus) non raro laxiores opiniones amplectitur. II. p. 251. n. 6.

Lucrum ceſſans eſt, quod mutuatori intercipitur ratione mutui. VII. p. 248. n. 1. Lucrum ceſſans propter culpabilem debitoris moram mutuator licite ſibi compenſari poſtulat. *ib. p.* 249. *n.* 2. Non tamen ob lucrum ceſſans ante moram, ſeu elapſum tempus præfinitum, vel tempore moræ, ut probabilius docet D. Thomas. *ib. n.* 3. Multo minus ob tale damnum exigere aliquid poteſt, qui ſponte ſua obtulit pecuniam mutuam. *ib. p.* 250. *n.* 1. Nec qui paratus ad mutuandum cuicumque petenti eſt. *ib. p.* 251. *n.* 2. Nec qui precibus rogatur. *ib. p.* 253. *n.* 2. Sed ob lucrum certum tam in genere, quam in quantitate, quodque moraliter impedire nequit. *ib. p.* 255. *n.* 2. Qui tamen non ſui commodi, ſed debitoris juvandi cauſa dat mutuum, idem eſt ac ſi invitus daret: unde pro lucro ceſſante forte aliquid exigere poteſt. *ib. n.* 5. 6. Conditiones ad hoc requiſitæ. *ib. p.* 256. *n.* 1. Prima eſt, lucrum ceſſans debet eſſe moraliter certum ſaltem in genere, licet incertum in quantitate. *ib. n.* 1. 2. Non vero probabiliter futurum, & probabiliter non futurum. *ib. n.* 3. Licet mutuatarius ſit mercator, & leges talem ad pœnam ſolvendam damnare ſoleant, ſi tamen mutuator revera damnum non patiatur, nihil ab eo exigere poteſt. *ib. p.* 257. *n.* 4. Secunda conditio eſt, quod pecunia ſit deſtinata negotiationi, & ſint præſentes occaſiones eam expendendi: & nihilominus illa actu mutuo tradatur. *ib. n.* 2. Unde non ſufficit eam habere in emporiis. *ib. n.* 4. Nec ſi non adſint occaſiones actu negotiandi. *ib. p.* 258. *n.* 5. Nec, dum mercator dubitat ſe pecuniam negotiationi applicaturum. *ib. n.* 6. Nec, dum probabiliter eſſet applicaturus. *ib. n.* 7. Nec, ſi mercator dicat, vellem negotiari, niſi multi peterent mutuum. *ib. p.* 259. *n.* 8. Mutuator, ut aliquid præter ſortem ob lucrum ceſſans exigere poſſit, non debet habere aliam pecuniam otioſam præter mutuo traditam. *ib. p.* 260. *n.* 1. Quare qui expoſitus eſt ad mutuandam pecuniam magis probabiliter peritneris, & alio pecuniam non exponit negotiationi, non poteſt propterea aliquid exigere. *ib. p.* 263. *n.* 4. Mercatus mutuatarius refundere lucrum ceſſans debet, ubi nullum præceſſerit pactum, non tamen ad reſarciendum damnum illatum tempore mutui. *ib. p.* 262. *n.* 1. Hoc pactum iniri debet, cum mutuo accipiatur a mercatore. *ib. n.* 3. Non eſt licita exactio lucri ceſſantis in pecunia initio traditi mutui. *ib. n.* 4. Nec in alia re, *ib. n.* 5 & *p.* 263. *n.* 16. Neque titulo venditionis ſperati lucri, aut incommoditatis lucri ceſſantis. *ib. n.* 20. 21. Nec ſi incerto ſiat mutuandi fine intereſſe aliquam pecuniæ partem. *ib. p.* 264. *n.* 22. Tertia conditio ut debitor pro lucro ceſſante aliquid exigatur, debet mutuator velle potius ex negotiatione,

quam

quam nocto lucrum quærere. ib. p. 265. n. 1. In determinanda compensatione lucri cessantis diversæ opiniones. ib. n. 3. Hæ conditiones in praxi vix aliquando concurrunt: ideo in praxi non exigendam lucri cessantis compensationem, concluditur. ib. p. 268. n. 7.

Ludus est nonnumquam licitus. VII. p. 351. n. 2. Ludus verbis seriis, ludus factis peragitur: lusus quodammodo utrumque comprehendit. ib. p. 352. n. 3. Circa ludum, tollerari datur virtus eutrapeliæ. ib. n. 4. Conditiones in ludo licite servandæ. ib. n. 5. Peccant saltem venialiter qui principaliter propter lucrum ludunt. ib. p. 353. n. 3. An liceat sacras preces ludere. ib. n. 4. Ludus lucrativus est contractus in quo victori certa, mutua ab utroque exposita pecunia tribuitur. Tres conditiones, ut sit licitus, requirit. ib. p. 354. n. 7. Si principaliter ob lucrum fiat, est vitiosus; si præter consuetudinem fiat, est vitiosus venialiter: mortaliter vero, si in consuetudinem deducatur. ib. n. 6. Item p. 356. n. 3. Peccant mortaliter qui ingentem summam pecuniæ ludunt. ib. p. 361. n. 15.

Lusus aleæ, seu fortunæ est prohibitus legibus civilibus. VII. p. 355. n. 7. Item canonicis. ib. n. 10. Præsertim Clericis. ib. n. 14. Prædictis ludis operam dantes peccant mortaliter. ib. n. 12. Immo omne qui his ludis vicit, absolvendus est. ib. n. 13. & p. 359. n. 1. Vitia e sortis oriri solita. ib. p. 357. n. 17. Peccant mortaliter exponentes publicas mensas ad ludendum, & qui in propriam domum volentes ludere recipiunt, qui eos adjuvant, aut non corrigunt. ib. p. 357. n. 18. Dehonestandi sunt artifices a conficiendis aleis, chartis, taxillis. ib. n. 19.

Ludus alearum, & Larvæ Clericis interdicuntur. V. Clericus.

S. Ludovicus Gallorum Rex ex universo regno publicas meretrices ejecit. II. p. 269. n. 9.

Lugo (Cardinalis) laxe docet, in articulo mortis sufficere attritionem cum sacramento. IX. p. 4. num. 8. Refellitur. ib. p. 36. n. 28. & seqq. Falso asserit, sententiam docentem non sufficere attritionem cum sacramento, non esse probabilem, immo ab aliquibus censura notatam. ib. p. 4. n. 5. Opinionem probabilem esse totam universaliter, atque adeo in articulo mortis. ib. refellitur. ib. p. 36. n. 26. & seq. Laxe docet, pœnitentem non teneri aperire in confessione consuetudinem peccandi. ib. p. 7. n. 21. refellitur. ib. p. 195. n. 22. & seq. peccata ob pravam consuetudinem patrata non esse peccata in se, sed solum in causa. ib. p. 7. n. 14. refellitur. ib. p. 196. n. 20. & seq. Circumstantiam scandali, quod quis alteri præbet, inducendo ad peccandum, probabiliter non esse circumstantiam in confessione explicandam. ib. p. 8. n. 31. refellitur. ib. p. 188. n. 9. Caute legendus hic Auctor. ib. Laxe docet, Confessarium obligare non posse pœnitentem lucrari plenariam indulgentiam ad satisfactionem aliquam, neque ad medicinalem. ib. p. 240. n. 7. Laudat si distinctum pœnam imponendi leves pœnitentias pro gravissimis peccatis. ib. p. 244. n. refellitur. ib. n. 4. & seq. Quam bene intellexit doctrinam Clementis VIII. de confessione epistolari. ib. p. 359. n. 7. Laxam doctrinam tradit de occasione proxima retinenda etiam cum periculo formalis ruinæ. ib. p. 392. n. 21. & seq. refellitur. ib. n. 27. & seq. aliam non minus laxam de illo qui in occasione proxima constitutus semper relabitur, & in quo nulla emendatio reperitur. ib. p. 395. n. 24. refellitur. ib. Laxe docet, non excusandam per Confessarium a pœnitente ignorantiam invincibilem, qua bona fide possidet hereditatem alterius, vel exercet contractum usurarium, quando non speratur profectus. ib. p. 400. n. 7. Immo etsi profectus speretur, sed remedium appareat difficillimum. ib. n. 8. Laxius docet, hujusmodi pœnitenti interroganti posse Confessarium, fingendo se non audivisse, nullum dare responsum. ib. n. 10. Hæ laxiores opiniones refelluntur. ib. p. 408. n. 15. usque ad 20.

Lumina quæ requiruntur in celebratione Missæ. VIII. p. 298. n. 23. Quid in casu necessitatis. ib. esse debent cerea. ib. His deficientibus sebum oleo præferri debet. ib.

Lupanaria. V. Meretrices.

Lupus (P. Christianus) improbat Opus in Decalogum P. Thomæ Tamburini. IV. p. 410. n. 1. Ejusdem doctissimi viri integrum judicium in illud exhibetur. ib.

Lusus. V. Ludus.

Lutherus impudenter negat Christum fuisse legislatorem. VI. p. 184. n. 1. Refellitur. ib. p. 185. n. 2. & seq. V. Libertas indifferentiæ.

Lutherani passim damnant usuras. VIII. p. 273. num. 2.

Luxuria qualiter, scilicetque tum ejus actio tam interna, tum externa Decalogi præcepto *Non mœchaberis* prohibetur. IV. 215. n. 1. & seq. Ejus natura explicatur. ib. p. 216. n. 1. Est vitium genere suo mortale, & capitale. ib. n. 2. Ejus octo filiæ, quarum quatuor mentem, aliæ quatuor voluntatem inquinant, recensentur, & explicantur. ib. p. 223. n. 2. & seq. Aliæ quatuor hujus filiæ monstra ex D. Thoma. ib. p. 226. n. 5. Septem luxuriæ species assignantur, ib. p. 217. n. 6. & seq. Quidquid sit, utrum hæ intra propriam genus essentialiter, vel solum accidentaliter distinguantur, diversitas tamen inest maxima in confessione exprimenda. ib. n. 8. Luxuria in suo genere non admittit parvitatem materiæ. ib. p. 267. n. 13. & seq. Ostenditur, refelluntur objecta. ib.

Mulier vi compressa adhuc ægre potius resistere, nec licite potest permittere se habere, ut vitæ, vel honoris periculum declinet. ib. p. 270. n. 2. & seqq. Oppositam P. Cornelii a Lapide laxam opinionem de Susanna, Scripturis, & rationibus adversari evidenter ostenditur. ib. p. 271. n. 3. & seqq. Primum illius remedium est seria suæ gravitatis meditatio. ib. p. 308. n. 2. Secundum est fuga mulierum, chorearum, theatrorum, & comœdiarum. ib. p. 309. n. 7. Opposita plurium Probabilistarum benignitas refellitur. ib. n. 4. Tertium remedium est victus sobrietas, vestitus modestia, & otii exilium. ib. n. 5. Quartum remedium est vigilans oculorum, sensuumque omnium custodia. ib. n. 6. Quintum remedium est aversio ab obscœnis tabellis, seu imaginibus, librisque impudicis, vulgo dictis *Romanzi*. ib. p. 310. n. 7. & seqq. Alia duo remedia sunt victus abstinentia, & legis [illegible] meditatio juncta. ib. n. 12 & p. 312. n. 14.

Luxuriæ incendia nec inter rigidos sui corporis castigatores D. Hieronymum in eremo constitutum adhuc plene restincta. ib. V. *Adulterium. Affectus venereus. Bestialitas. Concubinatus. Fornicatio. Incestus. Oscula. Pollutio. Raptus. Sacrilegium. Sodomia. Stuprum. Verba obscœna.*

M

MArcelli Marchi oratio pro Ethnico damnato fabulosa. VIII. p. 294. n. 5.

Magia naturalis quæ mira quædam, & insolita facit, licita est. III. p. 41. n. 2. & seq. Naturalis a superstitiosa tribus signis secerni potest. ib. n. 3. Recensentur. ib. In dubio an effectus procedat a causa naturali, vel a superstitiosa, abstinendum est ab eo procurando. ib. n. 5. & seq. Æquivocatio Salmanticensium D. Thomæ doctrinam quamdam male aptantium detegitur. ib. Salutatores, sic nuncupati, qui non virtute naturali, sed gratia gratis a Deo data morbos sanant, probabilius est non dari. ib. p. 42. n. 6. & seqq. Plurimis signis eorum superstitio dignosci potest. ib. p. 43. n. 10. Recensentur. ib. [illegible] licitus est, non autem [illegible]. ib. n. 11. Explicatur utrumque. ib. Palmeria alia est vulgaris, alia physica seu naturalis. ib. p. 41. n. 12. Dari naturalem probabilius est. ib. n. 14. Vulgaris superstitiosa est. ib. p. 43. n. 15.

Magnanimitas virtus fortitudini affinis quid sit. X. p. 357. n. 5. Ejus objectum quale. ib. Vitia magnanimitati opposita per excessum. ib. alia per defectum. ib.

Magnificentia virtus fortitudini adnexa quid sit. X. p. 357. n. 6. Quotuplex ejus objectum. ib. Quotuplex sit. ib. Vitia eidem opposita per excessum, & defectum. ib.

Mahumetismus nullis gaudet credibilitatis notis. I. p. 92. n. 3.

Majestas, seu summa potestas civilis. V. *Potestas summa civilis.*

Malabaricæ superstitionis idea adumbratur. III. p. 338. n. 2. [illegible] commemorantur. ib. Horum Numinum Sacerdotes Brachmanes dicti. ib. n. 3.

Maldonatus contra Matth. v. abutitur. I. p. 276. n. 4. Ejusdem textus ex Patribus haustam D. Thomæ interpretationem ex hæreticorum officina depromptam esse audacter scribit. ib. p. 273. n. 7. Augustini interpretatione refellitur. ib. Inimicitias Judæis veritas inter contrarios, iisdem cum catholicis [illegible] communicari. ib. n. 9. Perperam Hebræos Codices, seu non authenticos, pro se allegat. n. Adeo D. Augustini explicatione convincitur. ib.

Maledictio est malum alicui dicere. IV. p. 560. n. 7. Committitur vel imprecando, vel imperando, vel optando alicui malum. ib. p. 561. n. 8. Maledicentium excusationes haud facile admittendæ. ib. n. 9. Maledictio, ut sit grave peccatum, requiritur ut ex animo fiat, & ut malum optatum deliberate sit grave. ib. n. 10. Si ex consuetudine gravi maledictio procedat, etiamsi actu ad eam non advertas, grave peccatum est. ib. p. 564. n. 12. Opposita Salmanticensium doctrina, ceu laxa refellitur. ib. Maledicere creaturis irrationabilibus vel ut sunt creaturæ Dei, vel secundum se, illicitum est. ib. n. 15. Nec ipsi diabolo maledicendum est. ib. p. 565. n. 25.

Maleficium aliud veneficum est, aliud amatorium. III. p. 45. n. 1. Ad hæc expellenda Ecclesia remedia proponit. ib. n. 2. Remedia proposita a Philosophis adversus amatoria vana sunt, & superstitionis plena. ib. Utilis tamen est naturalium remediorum usus. ib. Dissolutionem maleficii petere non licet a malefico, licet parato ad id præstandum. ib. p. 46. n. 3. Satisfit objectis. ib. n. 4. Licitum est petere a malefico ut maleficium auferat, si constat id illum posse mediis licitis. ib. p. 47. n. 5. & seqq. Maleficii signa deferenda licet. ib. n. 7. Opposita Hesselii sententia improbatur. ib. p. 48. n. 8. Maleficus qui dæmoni chirographum proprio sanguine subscriptum tradidit, non tenetur illud repetere, ut veram pœnitentiam peragat. ib. n. 10. Feminæ sive veræ, sive adulteratæ sint, erga dæmonis conquisitæ, omnino sunt [illegible]. ib. Maleficæ mulieres, aliæ lamiæ, aliæ sagæ, aliæ striges vocantur. ib. p. 49. n. 1. Explicantur. ib. Feminæ præ viris pluribus de caussis maleficiis sunt deditæ. ib. n. 2. Recensentur hæ caussæ. ib. Duæ rationes assignantur, cur senes præ junioribus feminis [illegible], maleficiisque dent operam. ib. n. 3. Solida ratio, cur Deus permittat ut lamiæ, seu striges infantibus, & lactentibus potius quam adultis noceant. ib. n. 4. Striges reipsa de loco ad locum ope dæmonis transferri possunt. ib. p. 50. n. 5. Raro id accidit. ib. Raro quoque mulieribus in his fides est adhibenda. ib. n. 6. Lutherus, & sequaces male [illegible] arguunt, quod nonnullis hujusmodi translationibus fidem adhibeant. ib. n. 7. His non favet Concilium Ancyranum. ib. Maleficæ sagæ, seu viri nequaquam a dæmone in felem, mustelam, leporem aliasque bestias mutari possunt. ib. p. 50. n. 8. & seq. Ab eo solum immutari possunt sensus videntium, & sagarum. ib. n. 10. Non possunt dæmones januis clausis introducere sagas in domos, & cubicula dormientium. ib. n. 11. Assignatur locus, in quo conventus sagarum cum dæmonibus celebratur, quæque in hujusmodi conventiculis peragunt. ib. p. 51. n. 12. Commixtio dæmonum cum mulieribus reipsa accidit. ib. n. 13. Opposita solita ab adversariis diluuntur. ib. n. 14. Humanæ, & divinæ leges puniendos maleficos statuunt. ib. p. 52. n. 1. Reipsa excommunicantur a jure. ib. n. 2. Inquisitoribus sunt denuntiandi. ib.

Manipulus, ornamentum sacerdotale, quid significet. VIII. p. 296. n. 9.

Mantepazzi (D. Alexander) integram dissertationem vulgavit, qua elegantissimo stylo & omni argumentorum genere recte probat dispensatum a carne teneri ad jejunium. V. p. 200. n. 2. Illam impugnavit D. Corsellotti suis scriptis, ineptis ratiunculis, tricis, & sophismatibus refertis. V. [illegible].

Manuum impositione Apostoli non solum gratias

gratis

gratis datas, ſed & ſanctificantem gratiam conferebant. VIII. p. 138. n. 2. Manuum impoſitio materia ſacramenti confirmationis. ib. p. 139. n. 2. & ſeq. Non quæ præcedit, ſed quæ comitatur ſacri chriſmatis unctionem. ib. p. 141. n. 3. Aliquando etiam unctioni poſtpoſita manuum impoſitio. ib.

Marcus Antonius de Dominis ſtulte ſomniavit quemque in ſua Religione ſalvari poſſe. I. p. 139. n. 1.

Margarita. V. Joannes Romanus.

Maria Virgo. Eam perpetuo manſiſſe virginem probabilius vi præcepti fideles etiam explicite, credere tenentur. I. p. 70. n. 8.

Marin (P. Joannes) laxam docet propoſitionem de voto. III. p. 65. n. 7. Æque laxe docet voventem virginitatem non teneri ad caſtitatem. ib. p. 130. n. 18.

Maritus uxorem amore ſpeciali diligere debet. IV. p. 147. n. 1. Tenetur eam alere. ib. n. 2. Si tamen ipſi debita dos perſolvatur. ib. n. 3. Aut niſi uxor ab eo recedat abſque juſta cauſa. ib. n. 4. Aut niſi probetur adultera. ib. n. 5. Tenetur cum ea cohabitare. ib. p. 148. n. 6. Niſi aliter exigant cauſæ legitimæ, quæ recenſentur. ib. n. 7. Curare debet ut illa impleat præcepta divina, & eccleſiaſtica. ib. n. 8. Eam in adulterio deprehenſam licite occidere nequit. ib. p. 179. n. 21. & ſeq. V. Uxor.

Martinez de Prado (Joannes) laxam docet propoſitionem de voto. III. p. 69. n. 4. & aliam. ib. p. 92. n. 11. & ſeq.

Martyrii notio. VII. p. 87. n. 2. Ejus cauſæ tres. ib. n. 3. Martyres non fore qui pro illibatæ Virginis conceptione ſanguinem funderent, docuit Benedictus XIV. ib. p. 88. n. 5. Martyrium in adultis vicem ſupplet baptiſmi. ib. n. 7. Et etiam in infantibus. ib. n. 8. Et quidem ex opere operato. ib. p. 89. n. 10. Quænam in adultis diſpoſitiones requirantur ad ſuſcipiendum baptiſmum ſanguinis. ib. p. 90. n. 12. & ſeq.

Maſſoulie (P. Antonius) vindicatur ab impacta labis Janſenianæ, injurioſe illi impacta ab Honorato Tournely. VI. p. 99. n. 1. & ſeq. Ejus laudes. ib. n. 2. Delectationem victricem, quam admittit, toto cælo diſtare ab errore Janſenii evidenter oſtenditur adverſus eumdem Tournely. ib. Gratiam etiam relative ſufficientem admittit. ib. p. 100. n. 4. & ſeq. Refelluntur Tournely in eumdem ea de re falſæ inuſtæque criminationes. ib. Maſſoulie ad merum figmentum & phantaſma revocare Janſenianum ſyſtema, apertum figmentum eſt D. Honorati Tournely. ib. p. 103. n. 1. & ſeq. Oſtenditur ad hominem contra eum. ib. p. 104. n. 4. & ſeq.

Materia remota ſacramenti pœnitentiæ ſunt peccata poſt baptiſmum commiſſa. IX. p. 25. n. 1. Proxima ſunt actus pœnitentis. ib. p. 27. n. 1. V. Contritio. Confeſſio. Satisfactio. Materia ſigilli ſacramentalis quænam. ib. p. 430. n. 3. V. Sigillum.

Materia extremæ unctionis quænam, & quotuplex. V. Extrema Unctio, Oleum. Materia ſacræ Ordinationis tum proxima, tum remota quænam. X. p. 19. n. 1. & p. 22. n. 9. Num collocanda in manuum impoſitione, vel in porrectione inſtrumentorum p. 23. n. 2. & ſeq. Materia matrimonii ſita eſt in actibus contrahentium. p. 123. n. 2.

Materiæ nomen in ſacramentis analogice adhibitum. VIII. p. 12. n. 2. Non res ſolum ſignificat, ſed etiam actiones. ib. n. 3. Materiam omnium ſacramentorum a Chriſto in ſpecie determinatam, probabilius eſt. ib. n. 6. & ſeq. Materiæ mutatio quotuplex. ib. p. 16. n. 5. Si ſubſtantialis ſit, nullum reddit ſacramentum. ib. p. 17. n. 6. Quot modis mutatio materiæ contingat. ib. n. 7. Materia baptiſmi duplex. ib. p. 72. n. 1. Aqua naturalis ſola materia baptiſmi. V. Aqua. Quænam ſit inepta baptiſmi materia. ib. n. 11. Quænam confirmationis materia. ib. p. 119. n. 2. & ſeq. V. Chriſma. Quænam Euchariſtiæ. ib. p. 141. n. 1. V. Panis. Vinum. Quænam materiæ quantitas apta ſit conſecrationi in Euchariſtia. ib. n. 4. Quænam vero quantitas licite poſſit conſecrari. ib. n. 5. Materia debet eſſe præſens conſecranti. ib. n. 6. Quænam præſentia requiratur. ib. p. 142. n. 7. Materia debet deſignari a Sacerdote. ib. n. 8.

Matres propriis uberibus lactare debent filios ſuos. IV. p. 143. n. 9. & ſeq. Sed nobilitas eas non eximit ab hoc onere. ib. p. 145. n. 12. Conſuetudo contraria eſt omnino prava. ib. n. 13. & ſeq. Recenſentur juſtæ cauſæ eas eximentes ab hoc onere. ib. p. 146. n. 14. Si adſint hæ cauſæ, tenentur ſub gravi quærere bonam nutricem. ib. n. 15. Idque impenſis patris. ib. n. 16.

Matrimonium Catholicorum cum hæreticis validum, ſed illicitum. I. p. 127. n. 8.

Matrimonium ſine juris ſolemnitate tam in foro externo, quam interno non ſubſiſtit. VII. p. 134. n. 10. Matrimonium contractum ex levi metu eſt validum. ib. p. 143. n. 4.

Matrimonium contrahentes ex metu gravi injuſte incuſſo, a peccato letali excuſant Auctores. VIII. p. 61. n. 16.

Matrimonium unde nomen deſumpſerit. X. p. 106. n. 1. Varia ejus nomina recenſentur. ib. n. 2. & ſeq. Cur connubium dicatur. ib. n. 3. Matrimonii definitio quænam ſit. ib. n. 5. Spectari poteſt ut contractus, & ut ſacramentum. ib. p. 107. n. 6. Ut ſacramentum quomodo definiatur. ib. n. 7. Triplex eſt matrimonium, legitimum, ratum, & conſummatum. ib. n. 8. Matrimonium ex quibus coaleſcat. ib. n. 1. Ejus eſſentia ſita non eſt in carnali copula. ib. n. 2. & ſeq. Mutuus conſenſus eſt cauſa efficiens Matrimonii. ib. p. 108. n. 6. Quænam ſit cauſa formalis. ib. num. 7. Quomodo uſus matrimonii ejus eſſentiam ingrediatur. ib. n. 8. Quomodo ſignificet unionem Chriſti cum Eccleſia. ib. n. 9. Matrimonium bonum eſt, & honeſtum. ib. p. 109. n. 1. & ſeq. Quomodo dicatur ab Apoſtolo conceſſum ſecundum indulgentiam. ib. n. 3. Eſt inſtitutum a jure naturali & divino. ib. n. 4. An detur præceptum de matrimonio contrahendo. ib. p. 110. n. 7. Num ante Chriſti adventum fuerit vere, & proprie ſacramentum. ib. n. 2. & ſeq. In lege evangelica eſt veri nominis ſacramentum. ib. p. 112. n. 4. & ſeq. Id teſtantur Patres antiquiores. ib. p. 124. n. 7. & ſeq. Quomodo matrimonium non adverſetur ſacramento Ordinis. ibid. pag. 123. num. 20. Num aliqui Theologi matrimonio ſacramenti prærogativam denegaverint. ib. num. 22. Quando Chriſtus hoc ſacramentum inſtituerit. ibid. num. 23. An in quolibet fideli matrimonium ſit ſacramentum. ib. num. 24. Quomodo celebrari poſſit per procuratorem. ibid. pag. 124. num. 25. An ſic celebratum ſit vere ſacramentum. ib. num. 26. Quid ſi mandans poſt traditam procuratori facultatem in amentiam incidat. ib. num. 27. Inter infideles celebratum non eſt ſacramentum. ib. n. 28. Immo probabilius nec celebratum inter fidelem & infidelem. ib. n. 29. Si conjuges infideles ad fidem convertantur, matrimonium in infidelitate contractum non evadit ſacramentum. ib. num. 30. Matrimonium inter fidelem & infidelem merito irritum declaravit Eccleſia. p. 125. num. 32. Inter hæreticum, & Catholicum initum eſt, non irritum. ib. n. 33. Materia matrimonii quænam ſit. ibid. n. 1. Forma reponenda videtur in verbis quæ actus contrahentium determinant. ib. num. 3. Quiſnam ſit miniſter. ib. n. 4. V. Miniſter.

Matrimonium ad ſui valorem utriuſque conſenſum requirit. ib. pag. 121. num. 1. Num Deus poſſit abſoluta poteſtate contrahentium conſenſum ſupplere. ib. num. 2. Quænam requirantur conditiones ad validum conſenſum. ibid. num. 3. Non valet conſenſus mere internus nullo exteriori ſigno manifeſtatus. ibid. num. 4. Regulariter verba adhibenda ſunt ad conſenſum manifeſtandum. ib. num. 5. Excipiendi ſunt muti & ſurdi. ib. Peccant qui loqui valentes per verba internum conſenſum non manifeſtant. ibid. pag. 122. num. 7. Conſenſus internus fictus, & ſimulatus, ſi exterius per verba de præſenti ſignificetur, validum non efficit matrimonium. ibid. num. 8. Peccat letaliter qui ſimulate matrimonium contrahit. ib. num. 9. Allegantis fictum, & ſimulatum conſenſum fides non eſt adhibenda. ib. num. 10. Tenetur ſub gravi verum & ſincerum conſenſum præſtare. ibid. num. 11. Num in aliquo caſu ſimulator feminam, cum qua ficte contraxit, ducere non teneatur. ib. num. 12. Nonnulli enumerantur caſus. ib. pag. 123. num. 13. Quid dicendum de prole ex matrimonio ficte contracto ſuſcepta. ibid. num. 14. Quid agendum a conjuge, ſi certo ſciat matrimonium per judicem diſſolutum tamquam irritum, eſſe validum in foro conſcientiæ. ibid. num. 15. Quid ſi dubitet de validitate matrimonii. ib.

Matrimonium celebratum ex metu gravi injuſte incuſſo, nullum, & irritum eſt. ib. pag. 124. num. 20. An metus irritum faciat matrimonium jure naturæ, vel jure eccleſiaſtico. ibid. num. 21. Validum eſt contractum ex metu gravi juſte incuſſo. ib. n. 22. ſicut & celebratum ex metu levi. ib. num. 23. Nonnulli peculiares caſus reſolvuntur. ibid. num. 24. & ſeq. Quomodo matrimonium ex metu injuſto initum convaleſcat. ib. p. 125. n. 26. An conſenſus conditionatus per verba de præſenti ſufficiat ad valorem matrimonii. ib. n. 28. Quænam conditiones adjici poſſint matrimonio. ibid. pag. 126. num. 29. Conditiones generales, vel neceſſariæ non ſuſpendunt matrimonium. ibid. num. 30. Conditiones impoſſibiles, & turpes quæ matrimonii ſubſtantiæ non adverſantur, habentur pro non adjectis. ibid. num. 31. Quænam ſint conditiones adverſæ ſubſtantiæ matrimonii. ibid. num. 32. Si matrimonio apponantur conditiones de præterito, vel de præſenti, poſita conditione validum eſt matrimonium, ſecus ea deficiente. ib. pag. 127. num. 33. Nonnulli caſus reſolvuntur. ibid. num. 34. Conditio honeſta contraria bonis Matrimonii quomodo illud irritet. ibid. num. 35. Num conditio indeficiens, aut impertinens matrimonium ſuſpendat. ibid. num. 36. An conditio, ſi Papa diſpenſaverit, afficiat matrimonium, quando adeſt impedimentum dirimens, conjugium efficiat conditionatum. ib. pag. 128. num. 38. Quibus verborum formulis ſit conſenſus matrimonialis exprimendus. ib. num. 39. Quid de hac formula, Non ducam aliam niſi te. ib. n. 40.

Matrimonii proprietates tres recenſentur, fides, proles, & ſacramentum. ibid. pag. 128. num. 1. Matrimonii unitati opponitur polygamia. ib. V. Polygamia. Matrimonium eſt jure naturæ indiſſolubile. ib. pag. 128. num. 2. Unde S. Thomas hanc indiſſolubilitatem deſumit. ib. num. 3. Matrimonii perpetuitatem jure divino Deus confirmavit. ibid. num. 4. Quomodo Deus aliquando matrimonii diſſolutionem permiſerit. ibid. pag. 130. num. 8. Quando ambo conjuges infideles ad fidem convertuntur, non diſſolvitur eorum matrimonium. ibid. num. 2. Maritus fidelis quando poſſit habitare cum uxore infideli. ibid. num. 3. Proles quem parentem ſequi debeat, ſi alter fidelis ſit, alter infidelis. ibid. pag. 135. n. 4. Num ſi conjux infidelis conſentiat habitare pacifice cum conjuge fideli, nihilominus hic aliud poſſit inire matrimonium. ibid. num. 5. Quid ſi nequeant ſimul habitare ſine injuria Creatoris. ib. num. 6. Per baptiſmi ſuſceptionem non diſſolvitur Matrimonium. ib. pag. 134. num. 1. Num per repudium Judæi licite diſſolverint matrimonium. ibid. num. 2. & ſeq. V. Repudium. Matrimonium diſſolvi propter adulterium, docuere hæretici. ibid. pag. 137. num. 1. V. Adulterium. Diſſolvi matrimonium ratum, & non conſummatum per ſolemnem profeſſionem in aliqua Religione, definivit Tridentina Synodus. ibid. pag. 138. n. 1. Quam ſenſit hunc canonem vellicat Petrus Suavius. ibid. num. 2. Egregie illum defendit Petrus Gibert. ibid. num. 3. Ejus æquitatem oſtendunt perpetuæ traditionis documenta. ibid. num. 4. & ſeq. Confirmant Patrum teſtimonia. ibid. num. 5. & ſeq. Summorum Pontificum decreta corroborant. ibid. pag. 144. num. 7. Et D. Thomæ rationes, & argumenta ſuadent. ibid. num. 9. Quomodo intelligenda illa verba, *Quod Deus conjunxit, homo non ſeparet*. ibid. pag. 143. num. 11. Quomodo diſſolvatur matrimonium ratum a conſummato. ibid. num. 13. Cur votorum ſolemnitas, licet juris tantum eccleſiaſtici, vinculum conjugale ſcindere valeat. ibid. num. 14. Quomodo ſe gerere debeat conjux deliberans ingredi Religionem

nem ante matrimonii consummationem. ibid. num. 15. Bimestre concessum sit deliberanti. ibid. Quamvis coniux in saeculo manens alium expectare teneatur. ibid. Bimestre a iudice nec extendi, nec coarctari potest. ibid. num. 16. Copula per vim extorta intra bimestre admittit violato ius ingrediendi Religionem. ib. n. 17. Iuramento testantibus sponsis matrimonium non consummasse quando sit fides adhibenda. ib. n. 18. Num si quis post solemnem professionem, & matrimonii rati dissolutionem, dispensationem a votis obtineat, possit secundas nuptias celebrare. ib. n. 19.

Matrimonium ratum posse dispensatione Pontificia dissolvi, docet Sanchez. ib. p. 145. num. 1. Probabilius negant alii Theologi. ib. num. 3. Et evincunt satis firma argumenta. ib. n. 4. & seqq. Quid dicendum de dispensationibus concessis ab aliquibus Pontificibus. ib. p. 147. num. 7. Nec non de multitudine Canonistarum oppositam sententiam tuentium. ib. n. 8. Quid senserit Dominicus Soto. ib. p. 148. num. 9. Quaenam caussae assignentur a P. Sanchez pro iusta dispensatione matrimonii rati. ibid. num. 10. Quaenam assignata fuerit ab illis qui primo hanc pontificiam matrimonii rati dispensationem invexere. ib. n. 11. Non sufficit notabilis in qualitate disparitas. ib. p. 149. num. 13. & seqq. Nec gravis timor magni scandali futuri. ib. n. 15. & seq. Nec lepra alteri superveniens. ib. n. 17. Nec sterilitas. ibid. Num quando alter coniugum asserit se non habuisse animum contrahendi. ib. n. 18. Nec sufficit, si vir fiat Episcopus. ib. n. 19. Nec mutuus coniugum consensus. ib. n. 20. Num probabile sit quod Papa dispensare possit a matrimonii rati vinculo nulla occurrente caussa. ibid. p. 150. num. 21. Probabilissima opinio affirmans conciliari nequit cum Ecclesiae doctrina. ib. n. 22. Quid Alexander III. concesserit in ordine ad dissolutionem sponsalium, & matrimonii. ib. n. 23. Quid declaraverit Gregorius II. in epist. ad Bonifacium. ib. n. 24. Num Coelestinus III. vel Clemens III. declaraverit, matrimonium dissolvi propter alterius coniugis haeresim. ib. Cur Pontifices, cum dispensare valeant in voto simplici, & solemni, nequeant tamen matrimonii rati vinculum dissolvere. ib. n. 25.

Matrimonium consummatum non dirimitur per professionem religiosam. ib. p. 151. n. 2. Si unus coniugum in adulterii crimen labatur, potest alter eo invito continentiam vovere, vel ingredi Religionem. ib. Hac sublata divortii caussa, si unus altero invito in Religione aliqua profiteatur, professio nulla est. ib. Licet post professionem coniux consensum praestaret. ib. Licentia profitendi per metum cadentem in virum constantem extorta non sufficit ad validam professionem alterius coniugis. ib. Consensus alterius coniugis necessario requiritur, ut post consummatum matrimonium alter possit Religionem ingredi. ib. n. 3. Immo ex iustitia alter, si senex sit, votum continentiae emittere debet, si iuvenis ingrediatur Religionem. ib. Valet tamen professio, si nihil horum impleat. ib. Num, & a quo casu sit revocationi locus. ib. Potest vir consentiente uxore etiam post consummatum matrimonium sacros Ordines suscipere. ib. n. 5. Quid si uxore invita ad sacros Ordines promoveatur. ib. Quid requiritur ut matrimonium consummatum dicatur. ib. n. 4. Num aliquando locum habeat divortium. V. Divortium. Num quando matrimonium contractum nullum est, valeat saltem sub ratione sponsalium. ib. p. 157. n. 24. Ad matrimonium celebrandum requiruntur quatuordecim anni in viris, & duodecim in feminis. ib. p. 159. n. 13. Contrahentes ante praefinitum tempus peccant mortaliter. ib. n. 14. Mortaliter peccant filii matrimonium contrahentes insciis invitisque parentibus. ib. p. 165. n. 4. & seq. Minime tamen possunt parentes filios suos cogere, ut hanc potius quam illam ducant. ib. n. 6. An iure ecclesiastico irrita sint matrimonia celebrata insciis & invitis parentibus. ib. n. 7. Quid actum, & decretum sit in Tridentino Concilio. ib. n. 8. Num antiqui Ecclesiae Canones irrita declaraverint matrimonia filiorumfamilias defectu consensus parentum. ib. p. 170. n. 10. Num iure civili, & Principum legibus praefata matrimonia nulla sint. ib. n. 11. Quomodo se gerere debeant Confessarii in hac re. ib. n. 12.

Matrimonium clandestinum quale sit. ib. p. 172. n. 1. Post Tridentinum solus defectus praesentiae Parochi, & testium reddit matrimonium clandestinum. ib. n. 2. Num ante Tridentini decreta validum fuerit. ib. n. 3. Quas ob caussas clandestina matrimonia irrita declaraverit sancta Synodus. ib. n. 4. Matrimonium clandestinum tribus praecipuis matrimonii bonis adversatur. ib. 6. Cur Ecclesia, quae sacramentorum essentias nequit mutare, potuit tamen matrimonia clandestina irrita declarare. ib. n. 7. An clandestinum matrimonium saltem vim sponsalium habeat. ib. n. 8. An in aliquo casu post Tridentinum validum esse possit matrimonium clandestinum. ib. n. 9. & seq. Num matrimonium bona fide contractum publice coram multis testibus, sed sine Parochi praesentia validum sit. ib. p. 172. num. 11. Num matrimonia in Belgii provinciis celebrata coram Magistratu, sed sine Parochi praesentia valida sint. ib. n. 12. Quid senserint Theologi ad hanc controversiam discutiendam deputati a Benedicto XIV. ib. n. 13. Quid ipse Pontifex statuerit. ib. n. 14. Peregrini tenentur celebrare matrimonium iuxta leges, quae vigent in locis ubi perficiendum est. ib. p. 173. n. 15. Nequeunt Catholici in fraudem ire ad ea loca ubi Tridentinum promulgatum non est, ut sine Parocho, & testibus contrahant. ib. n. 16. An fideles captivi sub infidelium tyrannide valide contrahere possint sine Parocho & testibus. ib. n. 18. An Catholici Principi haeretico subiecti possint post celebratum matrimonium iuxta Tridentini leges se sistere ministro haeretico. ib. p. 174. n. 19. Quid declaraverit de hac re sanctissimus Benedictus XIV. ib. n. 20. Quinam sit Parochus a Tridentino designatus ut matrimonio assistat. ib. n. 25. V. Parochus. An denunciationes matrimonio sint praemittendae. ib. p. 179. n. 2. V. Denunciationes.

Matrimonium consummare ante benedictionem nuptialem peccatum est. ib. p. 185. n. 13. Quomodo se gerere debeant contrahentes, si cognito impedimento dirimente nequeant absque scandalo a matrimonio desistere. ib. p. 188. n. 17. V. Impedimentum. Matrimonium ficte contrahentes peccant letaliter. ib. p. 218. num. 2. Similiter si contrahant cum aliquo impedimento dirimente. ib. n. 3. Et aliquando etiam excommunicationem incurrant. ib. n. 4. Qui dubitat num aliquo impedimento dirimente adstringatur, peccat letaliter, si matrimonium celebret. ib. n. 5. Sicut si conscii peccati letalis ad hoc sacramentum accedant. ib. p. 219. n. 6. Peccant plus, minusve qui luxu immodico nuptias celebrant. ib. n. 7. Tenentur coniuges sibi mutuo debitum reddere. V. Debitum coniugale. Num Confessarius certo sciens matrimonium esse nullum, teneatur monere coniugem poenitentem ignorantia invincibili putantem esse validum. ib. p. 224. num. 4. Quae absurda sequantur ex silentio a Casuistis in simili casu permisso. ib. p. 227. n. 2. Quando licite prudenterque silere possit Confessarius. ib. p. 228. n. 2. Num coniugi affirmanti matrimonium esse nullum ob sui consensus defectum sit fides adhibenda. ib. p. 232. n. 2. Num qui sic ficte contraxit, teneatur ex aequitate consensum novum apponere. ib. n. 3. Si matrimonium fuerit irritum ob aliquod impedimentum dirimens, tunc requiritur ut uterque coniux certior fiat. ib. n. 6. Num satis sit [illegible] nullitatem generent, & in confessionali. ib. p. 233. n. 8. Quid agendum, si spes non adsit impetrandi novum consensum. ib. n. 9. & p. 234. n. 14. Num matrimonium in facie Ecclesiae celebratum, sed irritum propter occultum impedimentum, sanandum sit coram Parocho & testibus. ib. n. 15. & seq. Matrimonii finis quinam sit. ib. p. 235. n. 1. Peccant coniuges contra matrimonii finem, si ob solam voluptatem commisceantur. ib. p. 235. n. 2. Opposita opinio damnata. ib. Peccant, si actum coniugalem impudentius, & intemperantius exerceant. ib. p. 236. n. 4. Peccant et venialiter, si matrimonio utantur in remedium contra propriam incontinentiam. ib. n. 6. & seq. Peccant, si actibus coniugalibus diebus festis, ieiuniorum, & die susceptae Eucharistiae dent operam. ib. p. 237. n. 9. & seq. Officium coniugale si publice exerceatur, peccatum est letale. ib. p. 238. n. 13. Similiter si in loco sacro, nisi necessitas excuset. ib. n. 17. Quando habeatur haec necessitas. ib. Lites Sanchezii, & Salmanticensium opiniones. ib. Num tempore fluxus menstrui sit illicitum officium coniugale. ib. p. 239. num. 20. Accedere ad uxorem gravidam veniale peccatum fatentur sancti Patres. ib. n. 22. & seq. Excusant recentiores Theologi Casuistae. ib. p. 240. n. 26. & seq. Difficultatem abstinendi obtrudunt. ib. p. 241. n. 28. refelluntur. ib. & n. 30. Num licitus sit congressus matrimonialis inter coniuges ebrios, & amentes. ib. n. 31. Quomodo peccent coniuges contra modum exercendi matrimoniale officium. ib. p. 260. n. 1. Quomodo peccent mortaliter. ib. n. 4. Peccat uxor reddendo debitum coniugi aliaque se retrahere, ut generationem impediat. ib. p. 243. n. 5. An peccet uxor animum ad alia convertendo in usu matrimonii, ut sic impediatur prolis generatio. ib. p. 245. n. 12. & seq. Quinam amplexus, tactus, & oscula licita sint in usu matrimonii. ib. n. 14. Num licita sint etiam cum periculo pollutionis. ibid. num. 15. Tactus libidinosi cum semetipsis illiciti sunt coniugibus ab usu matrimonii ob absentiam, vel alio modo impeditis. ib. p. 245. n. 18. Illicita est delectatio morosa de cogitatione copulae habitae, vel habendi ab altero coniuge, quando copula de praesenti nequit haberi. ib. n. 19. Non licet impedire fetus conceptionem. ib. n. 22. Cur matrimonia aerumnis, & miseriis abundent. ibid. n. 1. & seq. Matrimonii dignitas ex S. Paulo. ibid. p. 247. n. 5. & seq. Quam perniciosa matrimonio corruptela promiscuarum conversationum. ib. n. 6.

Mazotta (P. Nicolaus) sane docet licitum esse dare temporale intercessum rei spiritualis, si non pro intercessione detur, sed pro labore, lucro cessante, dispendio temporis. X. p. 3. n. 9. refellitur. ib. p. 68. n. 3. Falso docet licitum esse aliquid accipere pro obligatione exercendi spiritualia. ib. p. 61. n. 10. Refellitur. ib.

Medici Hebraei quando vocandi ad aegrum Christianum. I. p. 111. n. 2.

Medici in caussa sunt cur ieiunia passim violentur. V. p. 200. n. 9.

Medium aliud rei, aliud rationis. V. Iustitia.

Mendacium licitum esse urgente gravissima caussa docuerunt Plato, & nonnulli Ecclesiae Patres. III. p. 263. n. 1. & seq. Referuntur eorum testimonia. ib. Chrysostomus ab hac sententia discors non fuit. ib. p. 130. n. 3. Haec opinio tempore S. Augustini communis fuit. ib. p. 265. num. 6. Male hinc probatur ab haereticis Patres nullius esse auctoritatis. ibid. n. 9. Ante, vel circa tempora Augustini plures Auctores mendacio bellum indixerunt. ib. n. 3. & seq. Recensentur. ibid. Quae de mendacio S. Augustinus scribit, omnia compendiose narrantur. ib. p. 266. num. 1. & seq. Compendiose item narrantur omnia, quae idem S. Doctor scripsit ad Consentium contra mendacium. ib. p. 270. n. 1. & seq. In eo libro mendacia omnia ex professo profligantur. ib. Augustiniana doctrina opponenda firma est ad controversiam de iuramento doloso dirimendam adversus plurium recentiorum doctrinam in materia aequivocationum, & restrictionum mentalium. ib. p. 274. n. 12. & seq. Illorum doctrina aut eadem est, aut peior ea quam improbavit D. Augustinus. ib. Historice narratur doctrina plurium recentiorum ad occultandam veritatem excogitata. ib. n. 2. Exhibetur synopsis huius doctrinae variis Thomae Sanchez, & Tamburini laxis propositionibus contenta. ib. n. 2. & seq. Praecipuas praefatarum propositionum damnavit Innocentius XI. damnatis restrictionibus mentalibus. ib. p. 279. n. 1. Eam Pontificem damnasse solum propositiones ut iacent, non ut sunt in Auctoribus, unde excerptae sunt, libris, male asserit P. Gabriel Daniel. ib. Post damnatas restrictiones mentales plures recentiores ad distinctionem confugerunt restrictionum pure, & non pure mentalium, sicut & ad verba amphibologica, & aequivoca. ib. n. 3. & seq. Explicatur. ib.

Alii non pauci ad ſcientiam communicabilem, & incommunicabilem. ib. n. 5. Alii tandem ad locutiones materialiter adhibitas, cum intentione nequaquam nihil ſignificandi, ib. n. 6. Explicatur doctrina P. Tanneri, & P. Sanc. ib. p. 283. n. 1. Et doctrina P. La Croix, præſertim reſpectu Confeſſarii interrogati de eo quod habet ſub ſigillo. ib. p. 285. num. 8. Hanc doctrinam P. Ambroſius Cattaneus extendit ad caſus non ſolum graves, ſed ad quodcumque notabile incommodum declinandum. ib. n. 9. & ſeq. Doctrina tamen eorum recentiorum eadem eſt, ac doctrina Caſſianiſtarum in extrema neceſſitate licita eſſe mendacia. ib. n. 11. & ſeq. Adverſaturque doctrinæ D. Auguſtini in omni eventu mendacia damnantis. ib. Oſtenditur facta collatione caſuum ab eodem Auguſtino, & recentioribus propoſitorum, & contraria doctrina reſolutorum. ib. Doctrina recentiorum de reſtrictionibus pure mentalibus falſa eſt, & jure ab Eccleſia damnata. ib. p. 284. n. 1. & ſeq. Reſpondetur objectis. ib. p. 288. n. 6. & ſeq. Improbabile, & falſum eſt verba ex communi Reipublicæ lege nihil ſignificare, ſi adhibeantur ad occultandam veritatem, quæ ſine gravi damno manifeſtari nequit. ib. n. 1. Lex iſta fuit incognita omnibus antiquis. ib. p. 289. n. 2. & ſeq. Opinio Tamburini aſſerentis hominem ad obitum poſſe proferre verba materialiter, laxior eſt ipſa propoſitione damnata de reſtrictionibus mentalibus. ib. p. 289. n. 3. & ſeq. Opinio P. Cattanei, & P. La Croix, aliorumque comparantium mendacium facto in extrema neceſſitate commiſſo adverſatur doctrinæ Eccleſiæ. ib. p. 290. n. 1. & ſeq. Communis plurium recentiorum opinio, quæ reſtrictiones non pure mentales defendit beneficio notitiæ communicabilis, & incommunicabilis, utilis & non utilis ad dicendum, ſub examen inducitur. ib. p. 294. n. 1. & ſeq. Oſtenditur eam non differre a ſententia propugnantium reſtrictiones pure mentales. ib. Impugnantur quæ de ea cenſuit P. Viva. ib. Ejuſdem doctrina recidit in propoſitionem damnatam. ib. p. 296. n. 9. & ſeq. Afferuntur cauſæ, cur recentiores plurimi ſeipſis defendere reſtrictiones pure mentales proſcriptas, ib. p. 298. n. 1. & ſeq. Referuntur doctrina P. Sanchez, & improbantur non cum vindiciis, quas de eo exhibet P. Viva ib. p. 299. n. 3. & ſeq. Recentiores plurimi reipſa docent reſtrictiones mentales, quia male vitam veritati anteponunt, ib. p. 301. n. 1. Recto et illicito uſu reſtrictionis mentalis, male inferunt aliquos Dei præcepta eſſe impoſſibilia. ib. n. 2. Oſtenditur S. Auguſtini doctrina. ib. n. 3. & ſeq. Male unicus, & peculiaris Confeſſarii caſus cum aliis caſibus confunditur. ib. n. 3. & ſeq. Falſum eſt damnatas propoſitiones damnatas non eſſe ut ſunt in Auctoribus, ib. n. 7. Prædictis propoſitionibus reperiam ſenſus extraneoſſimi aſſignantur, in quibus contenditur illas damnatas fuiſſe. ib. p. 306. n. 8. & ſeq. Referuntur, & improbantur ſenſus iidem attributi a P. La-Croix, & Anonimo defenſore P. Cattanei. ib. P. Moya, P. Cardenas, aliique Socii, plurimi recentiores ob id [illegible]. ib. p. 308. n. 12. Reſtrictiones pure mentales neque ex cauſa honeſta licitæ fuere; ſed ſunt pura mendacia. ib. p. 309. n. 1. & ſeq. Illas poſt damnatas ab Innoc. XI. propoſitiones propugnat P. Didacus de la Fuente Hurtado, & P. Caſnedi docet non eſſe damnatas. ib. Referuntur horum doctrinæ, & improbantur. ib. Amphibologia quæ aut vi verborum, aut circumſtantiarum duplicem patitur ſenſum, eſtque ab auditore intelligibilem, non eſt mendacium, ſed licita eſt. ib. p. 310. n. 1. & ſeq. Non ſemper hæc amphibologia occurrit, nec ſufficit ad occultandam veritatem, potiſſimum interrogante urgenter, ut ſi æquivocatione loquamur. ib. p. 312. n. 4. & ſeq. Ideo quando via occultanda ſunt ſecreta, quæ abſque peccato revelari nequeunt. ib. Aſſignantur novem regulæ obſervandæ. ib. p. 313. n. 10. & ſeq. Exponuntur Scripturæ textus quos antiqui pro tuendis mendaciis & recentiores pro defendendis mentis reſtrictionibus opponunt. ib. p. 314. n. 1. & ſeq. Perperam ad favorem reſtrictionum mentalium afferuntur aliqui textus evangelici. ib. p. 316. n. 1. & ſeq. Oſtenditur illorum omnium explicatione. ib. Itemque ſolutione objectionum tum a ratione, tum ab exemplis, & doctrina Sanctorum petitarum. ib. p. 320. n. 1. & ſeq.

Mendacium eſt enuntiatio falſi cum voluntate ad fallendum prolata. IV. p. 351. n. 1. Dividitur in materiale, & formale. ib. n. 2. Item in jocoſum, officioſum, & perniciosum. ib. n. 3. Itemque ex D. Thoma in jactantiam, & ironiam. ib. n. 4. Explicantur. ib. Nonnulli antiqui celebriores Philoſophi, & nonnulli antiqui Patres aliquando licitum mendacium aſſerunt. ib. p. 352. n. 1. & ſeq. In oppoſitam veramque D. Auguſtini ſententiam tandem conceſſit D. Hieronymus. ib. p. 354. n. 4. Mendacium malum eſt, & ſuapte natura peccatum. ib. n. 5. Jocoſum, & officioſum non eſt mortale, ib. n. 2. Solvitur objectio. ib. p. 355. n. 1. Perniciosum genere ſuo mortale eſt, ſed ob materiæ parvitatem veniale. ib. n. 4. & ſeq. Si tamen pœnitens venialium conſuetudine inquinatus hanc negaret Confeſſario, graviter peccat. ib. p. 356. n. 9.

Merbeſius (P. Bonus) ut Rigoriſta a Franceſco Antonio traducitur. IX. p. 14. n. 1. & ſeq. Laudatur a Cardinali Aguirre. ibid. pag. 15. num. 19.

Mercium defectus. V. Defectus mercium, Locatio.

Meretrices publice permitti non expedit. II. p. 161. n. 1. Earum publica permiſſio contraria eſt ſacris litteris. ib. n. 2. & ſeq. Ex ea augeri, non minui mala, rationibus evincitur. ib. p. 162. n. 4. & ſeq. Itemque auctoritate Chryſoſtomi. ib. p. 164. n. 6. Optime confutatur ab Adamo Contzen. ib. num. 7. Et a Cornelio a Lapide. ib. n. 8. Objectio ab Auguſtino petita ejuſdem Cornelii reſponſo refellitur. ib. p. 165. n. 10. Satisfit objectioni a D. Thoma deſumptæ, aliiſque objectis. ib. n. 11. & ſeq. Saltem curandum ut meretrices in civitatis angulos detrudantur. ib. p. 166. n. 15. Lupanaria, & cauſa ea fovendi a Principibus, & Magiſtratibus tolli debet. ibid. & n. 16. Meretricibus domos locare non licet. ib. n. 17. Alias locator proxime ad peccatum concurrit. ib. p. 167. num. 18. Sicut etiam qui

locat

locat eiſdem pulchras veſtes, & cubiculi ornamenta ad infamem artem exercendam deſervientia. ib. Ex quo Principes meretrices permittant, male infertur eſſe licite poſſe eiſdem locare domos. ib. n. 19. Graviter peccant, qui indiſcriminatim meretricibus civitatem inhabitantibus domos locant. ib. p. 168. n. 20.

Meretrices publice permitti poſſe probant nonnulli auctoritate SS. Auguſtini, & Thomæ. IV. p. 238. n. 1. Item ex eo quod earum permiſſio, ne impediantur majora mala. ib. n. 4. Sed vera ſententia id negat auctoritate ſacræ Scripturæ, & Patrum. ib. p. 239. n. 5. & ſeq. Et ex pluribus rationibus quæ afferuntur. ib. n. 10. & ſeq. Reſpondetur auctoritati deſumptæ a SS. Auguſtino, & Thoma. ib. p. 240. n. 16. Non licet a meretricibus libatam ob meretricium ſolvendam exigere. ib. n. 19. V. Locatio, Promiſſio ob rem turpem.

Merita per peccatum ſequens mortificata num per pœnitentiam reviviſcant, & quo gradu. I. p. 201. n. 19.

Merula de cooperatione ad peccatum laxe opinatur. II. p. 172. n. 22. & ſeq.

Metus a conſtantia differt. X. p. 149. n. 16. Multiplex eſt, levis, & gravis. ib. n. 17. Alius a cauſa extrinſeca, alius ab intrinſeca incuſſus, ib. n. 18. Alius juſte, alius injuſte incuſſus. ib. p. 150. n. 19. Quomodo matrimonium irritum reddat, ib. n. 20. V. Matrimonium. Metum graviter incutientes, ut cogant ad matrimonium, ipſo facto excommunicationem incurrunt a Tridentino latam. ib. p. 151. n. 27. Licentia emittendi profeſſionem in aliqua Religione conceſſa ex metu gravi cadente in virum conſtantem non ſufficit ad validam profeſſionem. ib. p. 152. n. 1. Cenſura gravi metu extorta valida eſt. ib. p. 152. n. 9. Metus gravis cadens in virum conſtantem excuſat a cenſura. ib. p. 161. n. 7. V. Contractus ex metu.

Milante (P. Magiſter) doctrinam tradit de obligatione præcepti caritatis proximi ad laxitatem declinantem. I. p. 295. n. 19.

Ejus doctrina ad propoſitionem 51. ab Innocentio XI. damnatam improbatur. II. p. 83. num. 5.

Idem lariſſime extendit quantitatem collationis licentia in die jejunii ad octo uncias. V. p. 112. n. 3. Laxe in ea concedit piſciculos recentes, immo etiam magnos piſces. ib. p. 113. n. 14. Laxe, & falſo interpretatur privilegium pontificium non abſtinendi a carnibus, & non jejunandi die veneris in quam incidat Nativitas Chriſti Domini. ib. p. 120. num. 2.

Miles. V. Teſtamentum ſolemne. Quæ peccata aliquibus committuntur, ſunt emptores, [illegible] peccatis militum. VII. p. 161. n. 4. V. Profeſſio.

Miniſtri ſenſualium. V. Uſurarius.

Miniſter ſacramentorum eſt homo viator. VIII. p. 51. n. 4. Angeli boni in corpore aſſumpto ſi ſacramentum aliquod miniſtrent, eſt ratum habendum. ib. n. 3. Non omnis homo eſt ſacramentorum miniſter. ib. n. 4. Sed qui in Eccleſia legitime ordinati ſunt. ib. n. 5. & ſeq. Quam intentionem habere debeant. V. Intentio. In miniſtro ad valorem ſacramentorum non eſt neceſſaria probitas. ib. p. 52. n. 10. & ſeq. Peccat mortaliter, ſi ex officio gravis culpæ conſcius ſacramenta conficiat. ib. n. 13. Non peccant letaliter qui non ex officio, ſed ex neceſſitate actum conſcientiæ non præmittentes, ſacramenta miniſtrant. ib. p. 55. n. 20. Peccat letaliter Sacerdos Euchariſtiam miniſtrans inquinatus culpa lethali, ib. p. 55. n. 27. Similiter & Diaconus, V. Diaconus.

Miniſter, ſi eſt conſcius peccati mortalis, tenetur ſacramentaliter confiteri, antequam ſacramentum miniſtret, ſi adſit copia Confeſſarii, & nulla urgeat neceſſitas ſacrificandi periclitanti. ib. p. 56. n. 26. & ſeq. Quando liceat ſacramenta petere a miniſtro indigno. ib. p. 63. n. 4. & ſeq. & p. 69. n. 9. Ab hæreticis, & ſchiſmaticis extra caſum neceſſitatis non licet ſacramenta petere. ib. n. 6. & p. 245. n. 9. Sacramenta baptiſmi, & pœnitentiæ licet ab eis petere in caſu neceſſitatis. ib. p. 62. n. 7. & ſeq. Miniſter baptiſmi triplex. ib. p. 90. num. 1. In caſu neceſſitatis quilibet baptiſma miniſtrare poteſt. ib. num. 3. Peccant mortaliter qui Sacerdotes non ſunt, ſi extra caſum neceſſitatis baptizant. ib. p. 91. n. 5. Et etiamſi neceſſitate urgente præſente Sacerdote baptizent. ib. n. 6. Et probabilius etiam præſente Diacono. ib. n. 7. Unus miniſter poteſt unica aſperſione plures baptizare. ibid. pag. 92. num. 9. Peccaret tamen mortaliter ſi extra caſum neceſſitatis id faceret. ib. Duo miniſtri alter manibus carens, alter lingua ſimul nequeunt validum conferre baptiſma. ib. n. 10. Obſtetrix præſente Sacerdote excommunicato in adminiſtratione baptiſmi præferri in caſu neceſſitatis. ib. n. 12. Nullus ſeipſum valide baptizare poteſt. ib. num. 15.

Miniſter confirmationis Epiſcopus. ib. p. 124. n. 3. Quomodo S. Hieronymus Epiſcopos miniſtros confirmationis a dicit ex conſuetudine, non ex neceſſitate. ib. n. 7. Quid ſtatuerit circa Diaconos, & Presbyteros Concilium Illiberitanum. ib. p. 125. n. 9. [illegible] poteſt ſimplici Sacerdoti confirmandi poteſtas. ib. num. 10. Conceſſa fuit a S. Gregorio M. Presbyteris Sardiniæ. ib. num. 11. Et ab aliis Pontificibus nonnullis Regularibus. ib. n. 13. Cur Diaconis nequeat concedi facultas conſecrandi, & abſolvendi a peccatis, & Presbyteris poſſit concedi facultas confirmandi. ib. p. 127. n. 15. Solus Papa poteſt facultatem impertiri ſimplici Sacerdoti conferendi confirmationem. ib. n. 16. Epiſcopus hæreticus valide ſacramentum confirmationis miniſtrat. ib. p. 128. n. 17. Peccat mortaliter Epiſcopus non confirmans ſuos ſubditos opportunis temporibus in ſua diœceſi. ib. n. 18. Miniſter diſpenſandæ Euchariſtiæ ordinarius eſt ſolus Sacerdos. ib. p. 180. n. 1. & ſeq. Diaconi eſſe queunt extraordinarii diſpenſatores. ib. n. 4. Poſſunt abſente Sacerdote Euchariſtiam infirmis miniſtrare. ib. p. 183. n. 5. Subdiaconi, aliique inferiores Clerici, ſicut & laici nequeunt ſibi, vel aliis Euchariſtiam miniſtrare, nec in caſu neceſſitatis extremæ. ib. n. 7. Nonnulli Theologi oppoſitam ſententiam tuentur. ib. n. 8. & 9. Nam Sacerdotes, & Diaconi poſſunt ſibi ipſis Euchariſtiam miniſtrare, & in quo

caſu.

casu. ib. n. 12. Peccat Sacerdos si absque suspensione, & sola Eucharistiam ministret. ib. p. 280. n. 15. Solus Sacerdos minister est sacrificii Missæ. ib. p. 258. n. 2. Christus tamen est principalis offerens. ib. n. 4. Omnes fideles quoque aliquo modo sacrificium offerunt. ib. n. 5. Plures Sacerdotes unam eamdemque hostiam possunt consecrare. ib. p. 259. n. 6. Sacrilegi Sacerdotes valide consecrant. ib. n. 7. Etiam hæretici, schismatici, degradati valide Eucharistiam conficiunt. ib. n. 8.

Minister sacramenti pœnitentiæ non est omnis homo. IX. p. 309. n. 1. & seq. Sed soli Sacerdotes, & Episcopi. ib. p. 310. n. 4. An aliquando diaconis hoc concessum ministerium. ib. n. 8. Laici an aliquando a censura queant absolvere. ib. p. 311. n. 10. Præter Ordinis potestatem requiritur in ministro etiam potestas jurisdictionis. ib. n. 5. & seq. V. Confessarius, Jurisdictio.

Minister extremæ unctionis est solus Sacerdos. X. p. 101. n. 1. Plures non requiruntur Sacerdotes, sed unus sufficit. ib. n. 2. Ordinarius minister est Parochus. ib. n. 3. V. Parochus. Minister sacramenti Ordinis est solus Episcopus. ib. p. 260. n. 1. An simplex Sacerdos esse possit minister extraordinarius. ib. n. 2. Num aliquando concessa fuerit Abbatibus facultas Subdiaconatus, & Diaconatus Ordines conferendi. ib. p. 21. n. 3. V. Episcopus. Minister sacramenti matrimonii probabilius est Sacerdos. ib. p. 115. n. 4. & seq. Id confirmatur ex pluribus Ritualibus. ib. p. 116. n. 7. Oppositæ opinionis fundamenta expenduntur. ib. n. 8. & seq. Sententia statuens Sacerdotem esse sacramenti matrimonii ministrum valde probabilis dicitur a Summo Pontifice Benedicto XIV. ib. p. 58. n. 14. Et est opposita tutior. ib. Quomodo intelligendum decretum Eugenii IV. pro Armenorum instructione circa ministrum sacramenti matrimonii. ib. n. 1. Quomodo Concilium Tridentinum dixerit matrimonia clandestina, etsi celebrata sine Sacerdote ministro, olim rata, & valida fuisse. ib. n. 2.

Minores. Quæ pecuniis alienis emuntur, sunt emptoris, exceptis quæ emuntur pecuniis minorum, & pupillorum. VII. p. 182. n. 4. V. Contractus onerosi capaces. Præsumptio.

Misericordia quid sit. II. p. 2. n. 1. & seq. Duplex est, alia corporalis, alia spiritualis. ib. n. 4. Utriusque munera recensentur. ib. p. 3. num. 5.

Missa audienda est ex præcepto ab omnibus fidelibus diebus dominicis, & aliis festivis. V. p. 43. n. 1. Non tamen ab amentibus, parvulis, ebriis, & catechumenis, & infidelibus. ib. n. 2. Bene vero a pueris completo septennio. ib. Integra audiri debet. ib. p. 44. n. 1. Hujusmodi præceptum impletur, quocumque idiomate, & ritu ab Ecclesia approbato Missa dicatur. ib. Et ab omittente levem Missæ partem, non vero notabilem. ib. n. 2.

Referuntur variæ opiniones de notabili, & levi parte Missæ. ib. Laxa Bonacinæ, Leandri, & Joannis Sancii de hoc sententia improbatur. ib. Eum qui incipit lectam integram epistolam audire Missam, probabilius videtur non satisfacere præcepto. ib. p. 45. n. 3. Missæ quamcumque levem partem sine rationabili caussa omittere veniale est. ib. p. 45. n. 4. Si pars quæ omittitur, sit ex principalioribus, letale est. ib. Missæ præcepto non satisfacit, qui duas medietates eadem simul, eodemque tempore audit. ib. p. 46. n. 5. Improbatur laxa plurium Casuistarum sententia, & præcipue Leandri, id perperam extendentis ad plures simul medietates. ib. Neque satisfacit qui dimidiam partem audit ab uno Sacerdote, & aliam dimidiam successive audit ab altero. ib. p. 47. n. 6. Satisfacit qui solum unam audit in die Nativitatis Domini. ib. p. 48. n. 8. Si extra grave periculum omittendi Missam, peccat, licet deinde eam audiat. ib.

In audienda Missa necessaria est moralis præsentia. ib. p. 48. n. 1. Explicatur. ib. Locus tam audiendi Ecclesia publica. ib. p. 49. n. 2. Aut oratoria, & sacella etiam in palatiis Episcoporum, Conventibus Regularium, aut privata illa Ecclesia, quæ ostium habent publico ingressui, & communi viæ expositum. ib. Aut etiam oratoria privata in domibus Clericorum sæcularium, aut laicorum, exceptis iis tantum illorum, qui sunt de familia domus in qua est oratorium. ib. p. 49. n. 3. Non vero respectu illorum, qui non sunt de familia, nisi id permittat Breve apostolicum. ib. n. 4. Satisfit præcepto quacumque hora audiatur Missa a media usque ad alteram mediam noctem. ib. p. 50. n. 5. Et etiam in nocte Nativitatis Christi ante mediam noctem, ubi ex privilegio ante eam celebrari potest. ib. n. 6. Ad satisfaciendum præcepto requiritur intentio audiendi Missam. ib. p. 50. n. 1. Pravam intentionem habens circa mulierem dum Missam audit, non satisfacit præcepto. ib. n. 2. & seq. Si te non advertente in aliquo alteri Missæ lecta fuerit usque ad Sanctus; & deinde advertas, & reliquam Missæ audias, non satisfacis præcepto. ib. p. 52. n. 4. Si dubitas an satisfeceris nec ne præcepto Missæ, securiorem partem eligere debes. ib. p. 52. n. 5. Ad satisfaciendum necessaria est attentio externa, & interna. ib. n. 6.

Christiani actuali affectu peccatum amantes dum Missam audiunt, peccant quod eam non audiunt sicut oportet. ib. p. 53. n. 2. & seq. Hujusmodi tamen peccatum adversus præceptum audiendi Missam videtur esse infra mortale. ib. p. 55. num. 6. Solvuntur objecta. ib. num. 7. & seq.

Impotentia excusat ab audienda Missa. ib. p. 64. n. 1. Triplex ea est, spiritualis, physica, & moralis. ib. Explicatur. ib. n. 2. & seq. Etiam ignorantia, & consuetudo sunt duæ caussæ, quæ excusare possunt ab auditione Missæ. ib. p. 66. n. 6. Quando jugiter præceptum caritatis, & misericordiæ erga proximum, impleri debet, etiamsi Missa sit omittenda. ib. n. 7.

Christiani tenentur non ponere impedimentum audiendi sacrum. ib. n. 8. Declaratur, rejectis laxioribus P. Sporer, & P. Gobat. ib. & n. 9. Spes acquirendi lucrum temporale non est sufficiens caussa negligendi auditionem Missæ in die festo. ib. p. 67. n. 10. Laxa P. Gobat opposita sententia improbatur, & rejicitur. ib.

Missam omittens ob legitimam caussam, tenetur, si possit, alias preces offerre Deo. ib. p. 68.
num.

n. 11. Evincitur clara D. Augustini testimonio. ib. Missæ auditio an sufficiat ad sanctificationem festorum, an aliud, & quid aliud requiratur. V. Festa.

Missa quo fine pro Defunctis celebretur. VIII. p. 297. n. 13. An magis illis prosit Missa de Requiem, quam alicujus Sancti. ib. n. 15. Majoris suffragii est illis Missa solemnis quam privata. ib. n. 17. Non satisfacit obligationi celebrandi Missam solemnem celebratione Missæ privatæ. ib. Missas privatas celebrare licitum est. ib. p. 299. n. 24. Missæ bifaciatæ, & trifaciatæ quales. ib. p. 301. n. 5. Missas siccas, & Gregorianas an legere liceat. ib. p. 279. n. 33. Missarum reductio per quos facienda. ib. p. 282. n. 41. & seqq. Missa legenda est conformis Officio illius diei. ib. p. 298. n. 25. Quot in partes dividatur. ib. p. 299. n. 29. Missæ Rubricas negligere quale peccatum. ib. p. 300. n. 1. Missæ partem omittere quale peccatum. ib. n. 2. In Missa nihil licet addere, vel immutare. ib. p. 302. n. 5. In Missa celebranda quænam temporis intermedia. Ibid. pag. 303. num. 5. V. Sacrificium.

Missale est in celebratione Missæ adhibendum. p. 297. num. 22. Quisque uti debet Missali ritus sui. ib.

Mohatra est contractus, cum quis indigens pecuniæ numeratæ, emit a mercatore merces, quibus non eget, pretio summo, adjecto pacto a vendente, ut illi retrovendantur ab emptore pretio infimo. Est damnatus. VII. p. 172. n. 1. Non est licitus, etsi tale pactum manifestetur emptori, & consentiat. ib. n. 5. Contractus iste in praxi scandalo, periculo infamiæ, & pacto saltem implicito vix carebit. ib. p. 173. n. 11.

Molinæus (Michaelis de) hypocrisis, & errores adversus spem theologicam. I. p. 153. num. 1. & seq. Damnati fuerunt ab Innoc. XI. ib. Eorum falsitas detegitur, & rejicitur. ib. p. 157. n. 5. & seq.

Duos de voto errores docuit, damnatos subinde ab Innoc. XI. p. 58. n.

Molina (P. Ludovicus) falsam & perniciosam de homicidio sententiam docet. IV. p. 151. n. 5. Lucretiæ Romanæ suicidium perperam excusat ob ignorantiam invincibilem. ib. p. 102. n. 3. Expresse improbatur hæc opinio a D. Augustino. ib. Laxam sententiam docet de compensatione. ib. p. 317. n. 17. Absurde docet posse aliquem occulte pecuniam accipere ubi compensare famam, infamatore eam restituere nolente. ib. p. 418. n. 1. Perniciosa hæc opinio refellitur. ib. n. 3. & seq.

Notam temeritatis in iis, quæ adversus S. Augustinum scripsit, effugere non posse, clare ostenditur. VI. p. 109. n. 1. & seqq. Infelici propterea omnino eiusdem Molinæ caussam orasse D. Honoratum Tournely adversus Gonet demonstratur. ib.

Monachis quibus venatio prohibita: canes venatici intra Monasteria retinere prohibentur. VII. p. 16. n. 4. V. Religiosus.

Monitio censuram præcedere debet. X. p. 252. n. 4. Duplex est monitio. ib. Canonica monitio necessaria est ad valorem censuræ. ib. Nonnulli putant peccare quidem ferentem censuram sine monitione, sed illam valere. ib. Num præmittenda etiam quando delictum notorium est. ib. Non una, sed triplex monitio est censuræ præmittenda. ib. n. 4. & seq. Fieri debet in scriptis, vel voce coram testibus idoneis. ib. Ubi fieri debeat. ib. Peccaret judex, qui sine urgente caussa trinam monitionem omitteret. ib. Immo, ut nonnullis placet, nulla esset censura. ib. Quod certe verum est, quando delegatus facultatem accepit ferendi censuram sub conditione monitionem canonicam præmittendi. ib.

Monita ad Confessarios. X. p. 97. n. 24. p. 215. & 247. n. 9. & 10. & p. 330.

Monitum Auctoris circa laxas opiniones a se relatas. IX. In præf. p. 14. Aliud ejusdem cum protestatione. ib. p. 16. Tertium ejusdem circa Auctores a se citatos. ib. p. 17. Monitum SS. Pontificis Benedicti XIV. ad Confessarios. ib. Monitum cur Christiani hodiernum tam cito in peccata relabantur. ib. p. 254. n. 1. Aliud ad Confessarios circa modum se gerendi erga pœnitentes rudes, qui Dei fontem boni amorem nesciunt concipere. ib. p. 234. n. 1. Monitum circa doctrinas, quas rigidiores appellant Laxistæ. ib. p. 315. n. 8. Monitum antiprobabilisticum. ib. p. 215. Monitum ad Confessarios, ut remedia opportuna vulneribus peccantium applicent. ib. p. 234. n. 24. Aliud ut caveant a lapsu [illegible] circa pœnitentias peccatoribus injungendas. ib. p. 229. n. 1. Monitum sapientissimi P. Michaelis Elizalde Soc. Jesu ad Confessarios, & pœnitentes. ib. p. 307. n. 1. & seq.

Monopolium est conspiratio qua plures stabiliunt de tali merce non vendenda, nisi hoc aut illo pretio ab ipsis designato. VII. Quatuor modi monopolii. ib. p. 158. n. 1. Primus illicitus est, quo unus, aut plures merces coemunt, & emunt, ut industria inopia ceteri cogantur ab iisdem emere cariori pretio. Secundus licitus, quando sempre unus a Principe privilegium obtinuit, ut unus ipse solus, ceteris exclusis, vendere tales merces possit. ib. p. 159. n. 2. Non est licita conspiratio venditorum vendendi solum pretio summo merces; nec emptorum emendi tantum infimo. ib. n. 4. Constituto monopolio vendendi summo pretio, etiam peccant eodem pretio vendendo, qui, ad constituendum monopolium non conspirarunt. ib. n. 5.

Mons pietatis est summa pecuniæ, ex plurium fidelium eleemosynis in pauperum levamen, & subsidium collecta, ut iisdem indigentibus mutuo tradatur, pignore deposito, & accedente contributione, qua ministri alantur. Quotuplex mons. VII. p. 183. n. 1. & n. 3. Est licitus. ib. n. 2. Tribus observatis conditionibus. ib. n. 4. Mons pietatis ultra expensas nihil lucrari potest, alioqui ipse depauperetur. ib. n. 5. Peccant, & monti restituere tenentur, qui pauperes non sunt, & tamen a monte mutua accipiunt, fructum tamen industria faciunt suum. ib. p. 184. num. 6. Non licet a pecunia otiosa in monte collocata aliquid accipere. ib. n. 7. Licet tamen iis, qui caritatis zelo adducti, non fœnerandi animo, pecunias deponunt tempore illo quando monte carent, ac parati ad emendum prompte habeant; ex
quo.

quorum ſedita, quatuor aut alia pro centenario recipere poſſent. ib. p. 237. n. 8.

Montes. Quis eorum dominus. VII. p. 171. n. 1.

Monſtrum quando ſit baptizandum. VIII. p. 105. num. 10.

Mora in reddendo mutuo damnum emergens proprie vocatur, quod ex mora debitoris creditor ſuſtinet. VII. p. 242. n. 1. Mora eſt ſolvendi debiti injuſta, & fruſtratoria dilatio. Eſt duplex, ex re ſeu irregularis, & ex perſona ſeu regularis. ib. p. 243. n. 2. Non licet abſente damno emergente & lucro ceſſante, pœnam conventionalem ſtatuere pro mora mutuatarii. ib. n. 3. & p. 244. à n. 1. Licet tamen, ſi prævideatur certum damnum emergens, & lucrum ceſſans. ib. p. 244. n. 5. Ob moram debitur a iudice pœna iudicialis, ſed raro puniendus eſt. ib. n. 10. Idem dicendum & de pœna legali. ib. p. 245. n. 14. Qui elapſo tempore non ſolvit ſine culpa, non eſt ſubjiciendus pœnæ conventionali. ib. p. 247. num. 21. Uſura, quæ ad coercendam moram refertur, dicitur pœna, ſi ad damni reparationem, id quod intereſt, dicitur; ſi ad lucrum, propriè uſura appellatur. ib. p. 248. n. 2. V. *Lucrum ceſſans.*

Moraliſtæ nonnulli recentiores cautè ſunt legendi, etiam ob dicendita ab ipſis falſa ſive nociva oracula. III. p. 283. n. 7.

Morituros baptizare non licet, nec alios pro mortuis. VIII. p. 105. n. 3. Vetitum in concilio Carthaginenſi III. ib. p. 106. n. 4. Quomodo intelligendus textus Apoſtoli de baptiſmo pro mortuis. ib. n. 5. Expoſitio D. Thomæ. ib. num. 6.

Moya (P. Matthæus) imponit laxitatem Magiſtro Bannez. I. p. 206. n. 7. Explicatur Bannez, & impoſtura detegitur. ib. Laxa ejus opinio quæ etiam videtur damnata. ib. p. 217. n. 4. Alia damnata, ut probabilis ab eo defenſa. ib. p. 281. n. 1.

Idem ſub larva Amadæi Guimenii laxas opiniones primum vulgavit; eas deinde ſub ſplendido probabilitatis colore tecudit. III. p. 86. n. 30. Inani diſtinctione contendit, non ſemper voventem virginitatem teneri ad caſtitatem. ib. p. 230. n. 22. Laxam docet propoſitionem de juramento. ib. p. 243. n. 10. Cautè eſſe legendum bene monet P. La-Croix. ib. p. 300. n. 24.

Laxè docet neminem ex neceſſariis ad ſuum ſtatum conſervandum teneri eleemoſynas pauperi elargiri, etſi extrema neceſſitate laboret. II. p. 400. n. 2.

Idem ut probabilitati pondus adjiciat, Zanardum, metrum exſcriptorem, magiſtrum ſapientem appellat. IV. n. 16. Notus laxitatis eſt Auctor. ib. p. 232. & laxam de occulta compenſatione ſententiam docet. ib. p. 334. n. 2.

Atque laxe ſcripſit pro opinione de actuum indifferentia in individuo. VI. p. 136. n. 34. Eamque nonnullis SS. Patribus falſo tribuit. ibid.

Laxe pariter docet, ob metum mortis licere uti ſimulatione in omnibus ſacramentis. VIII. pag. 3. num. 2. Refellitur hæc opinio. ibid. p. 40. num. 13. & ſeq. Damnata fuit ab Innoc. XI. ib. Falſo aſſirmat, levi fundamento innixus, aſſerentes eſſe peccatum ſaltem veniale ſe privare fructu ſacramenti confirmationis, quando quis illud commode poteſt percipere. ib. p. 4. num. 14. Refellitur. ib. p. 519. num. 11. Laxe docet, nec veniale eſſe ordines recipere ante confirmationem. ibid. p. 4. num. 15. Docet falſo, in ſacramentorum confectione ſemper adeſſe conditionem implicitam. ib. p. 58. num. 9.

Mulierum ornatus, fuci, & nuditas. V. *Ornatus mulierum.* Earum cum viris converſationem deſcribit, & inſectatur D. Hieronymus. II. p. 180. n. 4. Eamdem, in qua ille habet ſuum, & illa ſuam, penitus infringere debet Confeſſarius. ib. p. 181. n. 6.

Muratorius (Ludovicus Antonius) doctiſſime evincit contra Phereponum, hoc eſt Ioannem Clericum, juſtam & neceſſariam hæreticorum punitionem. VI. p. 81. n. 19.

Mutilator. V. *Homicida.*

Mutuum eſt traditio rei conſumptibilis in ejuſdem proprie uſum & dominium, ut aliquo tempore tantumdem reſtituatur. VII. p. 193. n. 1. Prima mutui proprietas eſt translatio dominii. ib. p. 194. num. 3. Altera, quod periculum ſit penes mutuatarium. ib. n. 3. Differt a reliquis contractibus. ib. p. 195. n. 7. V. *Uſura.* V. *Eleemoſyna.*

Myſteria feſtivitatum. V. *Feſtivitatum myſteria.*

N

NAamani Syri factum an fuerit idololatriæ labe inquinatum. V. *Scandalum.*

Narbona (P. Didacus) laxiſſime liberat ſenes octogenarios ab obſervantia legum eccleſiaſticarum, & divinarum. V. p. 293. n. 1. & p. 252. n. 2. Refellitur. ib. p. 253. n. 1.

Natalis Alexander, defendens poteſtatem regiam immediate a Deo, non valde ſibi conſtat. VI. p. 202. & ſeq. n. 9.

Ejus opinio de ſufficientia ſola venialia confitentibus abſque neceſſario dolore refellitur. IX. p. 413. num. 27.

Natura humana infirmitatibus repletur. VI. p. 43. num. 2. & ſeq. Recenſentur ex Oſorio. ib. Naturæ vitiiſdem corrupti mores deſcribuntur ex S. Auguſtino. ib. p. 42. num. 2. & ſeq. Inter eam, & ſpiritum ardet bellum inteſtinum. ib. p. 41. num. 1. & ſeq. Ideo vita hominis myſterium eſt formidandum. pag. 43. num. 3. & ſeq.

Navarrus (Martinus) candide fatetur ſe confeſſum fuiſſe de ſua omiſſione Deum amandi in primo inſtanti uſus rationis. I. p. 203. n. 21.

Idem non ſcripſit conſilium, quod ei pro potu cocolatæ falſo tribuit P. Thomas Hurtado. V. p. 156. n. 40. & ſeq. Narrat ſe octuagenarium jejunaſſe, ac proinde jejunare potuiſſe, ac dum ageret annum quinquageſimum. ibid. p. 175. num. 8.

Neceſſitas duplex, alia medii, alia præcepti. VIII. p. 91. num. 1. Quæ neceſſaria ſunt etiam neceſſitate medii, ſi extrinſeca ſunt, ſuppleri poſſunt per votum, ſeu deſiderium. ib. p. 95. n. 4. Neceſſitate medii neceſſarium eſt baptiſma etiam infantibus ex fidelibus procreatis. num. 7. Adultis quoque aut in re, vel in voto. ib. n. 8. Et quidem explicito. ib. pag. 37. num. 9. Neceſſaria non eſt neceſſitate medii ſumptio Euchariſtiæ. ib. pag. 187. num. 4. Nam ſit neceſſaria ſaltem in voto. ib. num. 6. An explicito, vel implicito. ib. n. 7. & ſeq. Eſt neceſſaria neceſſitate præcepti divini. ib. pag. 258. num. 20. Quinam hoc præcepto adſtringantur. ib. num. 22. & ſeq. Quænam neceſſitas dicatur urgens, ut quis celebrare, vel communicare poſſit non præmiſſa confeſſione mortalium. ib. pag. 205. num. 28. & ſeq. Num neceſſitas audiendi Sacrum in die feſto ſit vere urgens. ib. p. 206. n. 26. Num talis ſit etiam neceſſitas ſumendæ communionis paſchalis. ib. Num etiam unus ſatisfaciendi Capellaniæ. ib. p. 205. n. 27.

Neceſſitas multiplex eſt; præcipua alia antecedens, alia conſequens, alia phyſica, alia moralis. VI. p. 78. num. 4. Neceſſario gratiam hominem applicare ad operandum ob liberum arbitrium per Adæ peccatum extinctum docent Lutherus, & Calvinus. ib. p. 79. num. 1. & ſeq. Neceſſitas voluntatis proficiſcitur ex parte ſolius objecti. ib. p. 116. num. 1. Neceſſitatem voluntati imprimere ſi velit Deus, auferet operæ indifferentiam judicii. ib. p. 117. n. 2. V. *Libertas indifferentiæ.*

Negotiatio Clericis interdicta eſt. X. pag. 68. n. 4. Num eis liceat uvas emere, & vinum vendere, vel lanam, ut pannos conficiant. ibid. num. 5. Non licet in Monaſteriis per famulos panem, & vinum vendere. ib. pag. 41. num. 6. Nec jumenta emere, & pro pretio locare. ib. n. 7. An peccent lethaliter, ſi per unum actum negotiationem exerceant in materia gravi. ib. n. 8. Num peccent, ſi negotientur per alium. ib. n. 10.

Negotiatio eſt qua merces emuntur, ut eædem immutatæ carius vendantur. VII. p. 165. n. 1. 165. Prohibetur Religioſis, & Clericis, etiam in minoribus conſtitutis, ſi beneficiarii ſint, ſub pœna excommunicationis, & ſuſpenſionis ſententiæ ferendæ. ib. p. 165. n. 5. Unica etiam negotiatio peccatum mortale eſt. ib. p. 166. n. 6. Neceſſitate urgente Clericis negotiare licet. ib. n. 7. Clerici nec per alium negotiari valent. ib. n. 9. Licitum eſt iis animalia emere, ut ſaginata vendantur; non tamen conducere agros, ut fructus vendantur, nec conducere ſolinas, & pecora, ut ſal, lac, caſeum, lanam vendant. ib. num. 10. E propria vena ferrum conficere per miniſtros laicos, & vendere licet; non tamen talem venam emere. ib. p. 167. num. 11. An plus vini emi poſſit ad cautelam, ſi forte per æſtatem aliquando vas aceſcat, & ſimul cum ſpe illud carius vendendi. ib. num. 12. Alii caſus examinatur. ib. n. 13. Negotiatio illicita etiam laicis evadere poteſt. ib. p. 168. num. 14. Mercatores licite carius vendunt quam ii, qui negotiationem non exercent. ib. num. 15. Non licet frumentum emere, dum minus valet, ut carius poſtea vendatur. ib. n. 16.

Nepomucenus (S. Ioannes Martyr) præclaro ſuo facto rationem cuſtodiendi ſigillum ſacramentale nos docuit. IV. p. 5. n. 6.

Nix non eſt apta baptiſmi materia. VIII. p. 75. n. 7.

Nomen aliquando mutatur in confirmatione. VIII. p. 136. n. 4.

Noris (Henricus Card.) & cum eo Contenſonius, Henricus a S. Ignatio, aliique docent neceſſitatem gratiæ & caritatis actualis ad omne opus moraliter ex omnibus circumſtantiis bonum. I. p. 230. n. 6. Refellitur hæc opinio. ib. n. 7. & ſeq.

Novitii renunciatio inconſulto Epiſcopo etiam juramento firmata non obligat. VII. p. 259. n. 2.

Nugno (P. Didacus) laxas docet propoſitiones circa præceptum ſuſcipiendæ confirmationis. VIII. p. 2. n. 13. Refellitur. p. 64. n. 6. & ſeq.

Nuptiæ unde nomen deſumpſerint. X. p. 106. n. 2. Nuptiæ Chriſtianorum aliquando minus modeſtiam, & pudicitiam ſervant quam olim nuptiæ Ethnicorum. ib. n. 4.

O

OBedientia omnium virtutum moralium maxima. X. p. 334. n. 3. Duplex eſt, generalis, & ſpecialis. ib. Obedientiæ generalis officia. ib. Particularis munia. ib. Quodnam ſit vitium illi oppoſitum. ib.

Oblatio generatim accepta eſt rei ſpontanea largitio. V. p. 338. n. 1. Proprie hic ſumitur pro re quæ Deo dicatur. ib. Ad Deum relata res omnes comprehendit quas fideles ſponte in divinum cultum conferunt. ib.

Harum oblationum extabat præceptum in lege veteri; non tamen extat, nec eccleſiaſticum quidem, in lege nova. ib. num. 2. & ſeq. Fieri poſſunt debitæ pluribus de cauſis, quæ recenſentur ex D. Thoma. ib. p. 339. n. 4. & ſeq. Præcipue fieri poſſunt debitæ ex conſuetudine. ib. n. 7. Illæ ſoli Parocho debentur, ſive ſiant intra, ſive extra Eccleſiam. ib. n. 8. Explicatur uberius. ib. Factas in Eccleſiis Regularium, Parochis deberi male defendit P. Truſlench. ib. p. 340. n. 9. & ſeq.

Non eſt improbanda conſuetudo, qua ad ciendam pietatem Clerici in aliquo die v. g. Purificationis B. V. tribuunt laicis aliquod munus, ut cereos albos, vel quid ſimile. ib. p. 341. n. 11. Eccleſia reſpuit oblationes plurium, qui recenſentur. ib. n. 12. Oblationes liberas omittens, nulla punitur pœna. ſecus neceſſarias. ib. p. 342. n. 13.

Oblationes fidelium olim in Miſſa quales fuerint. VIII. p. 148. n. 7. & p. 160. n. 2.

Obſervantia. V. *Pietas.*

Occamus erronee docuit Deum oppoſita præceptis Decalogi iubere poſſe. I. p. 33. n. 2.

Occaſio peccandi quotuplex. IX. pag. 152. num. 13. Occaſionem peccatorum vitandi propoſitum concipere debent vere pœnitentes. ib. pag. 153. num. 14. & ſeq. Quænam ſit occaſio proxima. ib. num. 18 & pag. 381. num. 1. & ſeq. An ſit vitanda, vel ſufficiat propoſitum in ea non peccandi. ib. pag. 154. num. 19. & ſeq. Quomodo ſe gerere debeant confitentes in occaſione proxima neceſſaria. ib. p. 155. num. 23. Occaſio proxima duplex, voluntaria, & neceſſaria. ib. pag. 382. num. 4. Propoſitiones de occaſione proxima a Pontificibus damnatæ. ib. pag. 383. num. 1. & ſeq. Laxa interpretatio P. Viva. ib.

p. 364. num. 1. & ſeq. Laxa regula P. Gobat circa occaſionem proximam. ib. p. 390. n. 15. An ſit de præcepto, vel ſolum de conſilio relinquere occaſionem proximam peccandi, quando relinqui nequit ſine gravi incommodo. ib. p. 391. n. 17. & ſeq. Laxa opinio Laymani circa hoc. ib. n. 18. An quando occaſio proxima conjuncta eſt cum periculo formali peccandi, teneatur quiſpiam eam vitare cum jactura omnium bonorum, famæ, & etiam vitæ. ib. n. 19. & ſeq.

Odium Dei duplex eſt. II. p. 89. n. 1. Ex genere ſuo eſt mortale. ib. n. 2. Sicut etiam odium proximi. ib. n. 3. Odia in proximum ex malorum diverſitate probabilius ſpecie diſtinguuntur. ib. n. 4. & ſeq. Licet deſiderare alteri malum temporale ob bonum ſpirituale. ib. p. 89. n. 6. Propoſitiones hac de re ab Innoc. XI damnatæ. ib. Imprecari proximo grave malum animo deliberato letale eſt. ib. n. 7.

Oleum olivarum eſt materia ſacramenti extremæ unctionis. X. p. 8. n. 4. Debet eſſe conſecratum ab Epiſcopo non ſolum de neceſſitate præcepti, ſed etiam de neceſſitate ſacramenti. ib. n. 5. Poteſt tamen auctoritate apoſtolica etiam a ſimplici Sacerdote conſecrari. ibid. pag. 9. num. 7.

Opera baptiſmalis profeſſionis ex SS. Patribus explicantur. VIII. p. 122. n. 2. & ſeq.

Opera infidelium. V. *Infideles*.

Opera mortuorum. V. *Juſti*.

Opera ſervilia diebus feſtis prohibita, ſunt ſola corporalia, & externa. V. p. 20. n. 1. & ſeq. Opus ſervile triplex eſt ex D. Thoma, religioſum, peccaminoſum, & humanum. ib. n. 3. Explicatur. ib. Pingere eſt opus die feſto prohibitum, ſive lucri, ſive recreationis, ſive addiſcendi gratia fiat. ib. p. 24. n. 2. Sicut etiam venatio, aucupium, & piſcatio. ib. n. 3. Itemque iter arripere abſque rationabili cauſa. ib. n. 4. Hoc tamen peccatum leve tantum dicendum eſt. ib. Agaſonibus, & mulionibus beſtias onuſtas diebus feſtis conducere non licet abſque vera neceſſitate. ib. n. 5. p. 26. n. 5. Neque Miſſam omittere, ut beſtias ſuas in pratis paſcant, evitentque ſumptus faciendos in diverſorio. ib. n. 6. Neque licet typographis ordinare illis diebus characteres. ib. n. 7. Choreæ, comeſſationes, ludi ſcenici, idque genus ſimilia potiſſimum diebus feſtis Chriſtianis ſunt vetita. ib. p. 27. n. 2. & ſeq.

Docere die feſto quaſcumque ſcientias ſive ob lucrum, ſive abſque lucro licitum eſt. ib. p. 29. n. 1. Probabilius vero non licet ob lucrum tranſcribere. ib. n. 4. & ſeq. Excipiuntur nonnulli caſus. ib. p. 30. n. 6. Itemque tranſcribere non licet ex inſtituto, & pro mercede libros cum notis pro cantu muſico. ib. num. 7.

Licite exercetur die feſto ars præparandi, & coquendi cibos, niſi in eo modus excedatur. ib. p. 31. n. 1. Itemque curandi infirmos. ib. n. 2. Opera divino cultui dicata, quæ proxime divinum cultum ſpectant, exerceri poſſunt die feſto; non tamen quæ ſolum remote, ſi poſſint anticipari. ib. & n. 3. & ſeq.

Mercatus, & judicia forenſia ſpeciali lege prohibentur die feſto. ib. p. 32. n. 2. Adducitur de hoc conſtitutio Pii V. ib. p. 33. n. 4. Et declaratio ſacræ Rituum Congregationis plura capitella prohibentis. ib. p. 34. n. 5. Prohibitio judicii civilis ſeu criminalis exercendi die feſto, comprehendit omnes actiones quæ ad cauſam tractandam proxime pertinent. ib. n. 6 & ſeq. Enumerantur hujuſmodi actiones. ib. Illæ tamen neceſſitatis & pietatis cauſa licite exerceri poſſunt. ib. p. 35. n. 8.

Referuntur diverſæ opiniones de parvitate temporis excuſante a gravi tranſgreſſione præcepti vetantis opera ſervilia die feſto. ib. n. 2. Laxæ de hoc Paſqualigi, & Tamburini ſententiæ improbantur. ib. Laxe nonnulli docent, dominum non peccare mortaliter, ſi die feſto injungat laborem duarum horarum viginti famulis ſimul. ib. p. 36. n. 3. Refellitur hæc opinio. ib. p. 37. n. 4. Et reſpondetur rationibus Salmanticenſium. ib. n. 5. & ſeq. Neceſſitas propriæ, & proximi ſalutis reddit licita ſervilia opera die feſto. ib. p. 38. n. 7. & ſeq. Licitum non eſt tondere barbam die feſto. ib. p. 39. n. 9. Barbitondentes an gravius peccent, pendet ex variis circumſtantiis, quæ referuntur. ib. Sæpius ipſi homines tondendi gravius peccant barbitonſoribus. ib. Famuli coacti a dominis laborare die feſto, quandoque excuſantur, ſi laborent. ib. p. 40. n. 10. Non tamen ſi cogantur id agere in contemptum feſti. ib.

Occaſio comparandi magnum lucrum non excuſat ab obſervatione feſti. ib. n. 12.

Non licet diebus feſtis agitare tauros moloſſorum morſibus expoſitos, ut invicem cornibus, & dentibus bellum peragant. ib. p. 41. n. 12. Contraria conſuetudo eſt abuſus, & corruptela. ib.

Diſpenſare poſſunt ab obſervatione feſtorum, & ſic ab operibus ſervilibus Pontifex, Epiſcopus, & pro aliquo caſu particulari, & ad tempus etiam Parochus. ib. n. 13. Excuſat etiam conſuetudo ſi adſint conditiones requiſitæ. ib. p. 42. n. 14. Sed ſub conſuetudinis larva plures abuſus, & corruptelæ occultantur. ib.

Opiniones laxæ. V. *Propoſitiones laxæ. Propoſitiones damnatæ.*

Oratio quid ſit. II. p. 188. n. 1. Dividitur in interiorem, ſeu mentalem, & in exteriorem, ſeu vocalem. ib. p. 189. n. 2. Harum utraque explicatur. ib. & n. 3. Neceſſaria eſt ad æternam ſalutem neceſſitate tum præcepti, tum medii. ib. p. 190. n. 4. & ſeq. Solvitur objectio. ib. p. 191. n. 5. Teſtimonia divina illius neceſſitatem probant. ib. num. 6. Illius præceptum obligat per ſe aliquando. ib. p. 194. n. 8. Videtur obligare ſaltem in hebdomada. ib. p. 195. n. 9. Nihil ſecuritatis doctrina hæc continet. ib. p. 194. n. 10. Regulæ pro praxi circa obſervantiam, & violationem hujus præcepti. ib. n. 11. Qui orationem omittit preſſus gravi tentatione contra caſtitatem, peccat contra religionis virtutem eam violando. ib. p. 191. n. & ſeq. Orationem comitari debent nonnullæ conditiones, quæ recenſentur, & explicantur. ib. p. 196 & ſeq. Solus Deus orandus eſt ut auctor gratiæ, & gloriæ. ib. p. 197 n. 1. & ſeq. Orare poſſumus dirigendo locutionem noſtram ad unam divinam perſonam, aliis duabus omiſſis, non tamen excluſis. ib. n. 5. Orare, ſeu invocare Sanctos ex præcepto tenemur. V. *Sanctorum invocatio*. Orandum eſt pro omnibus viatoribus, etiam pro animabus in purgatorio detentis. ib. p. 212. n. 1. & ſeq. Illis proſunt viventium ſuffragia. ib. Solvuntur objecta. ib. n. 3. & ſeq. Eadem ſuffragia alicui infallibiliter proſunt, licet non huic determinate, nec quoad tantam partem remiſſionis pœnarum, abſque liberali Dei acceptatione. ib. p. 214. n. 8. Suffragia per modum ſuffragii non æque proſunt pluribus, ac uni, bene vero ut impetratoria. ib. n. 9. Animæ purgatorii, pro quibus nulla offeruntur ſuffragia, non plus decem annis in purgatorio ex ſententia Soti detinentur. ib. p. 215. n. 10. Non adverſatur huic ſententiæ propoſitio 43. damnata ab Alexandro VII, ut male inferunt Salmanticenſes. ib. Non videntur ſpectanda Soti conjecturæ id ſuadentes. ib. Peccatores orare debent, ut miſericorditer exaudiantur a Deo. ib. p. 216. n. 2. Solvitur objectio. ib. p. 217. n. 2.

Oratorium privatum quale ſit. VIII. p. 270. n. 9. Quinam oratorium privatum concedere valeant. n. 10. Decretum Clementis XI. de celebratione in oratoriis privatis. ib. p. 282. Aliud Benedicti XIV. ib. Quomodo conſtructum eſſe debeat. p. 297. n. 11. Quando ceſſet privilegium Oratorii privati. ib. Quot Miſſæ in eo celebrari poſſint. ib. Privilegium Oratorii privati eſt perſonale. ib. Vi unius privilegii non conceditur duplex Oratorium, unum in civitate, alterum in villa. ib. In Oratorio privato quibus diebus Miſſam celebrare vetitum ſit. ib. n. 13. Quinam Miſſam audientes in Oratorio privato præcepto ſatisfaciant in die feſto. ib. n. 14. & ſeq. Eliminandus abuſus celebrandi in privatis Oratoriis ultra horam præſcriptam. ib. n. 15.

Ordo inter creditores. V. *Creditorum ordo*.

Ordo reſtitutionis. Ille primo reſtituere debet apud quem res ſive in ſe, ſive in æquivalenti extat. VII. p. 83. n. 43. Quando res non amplius extat, reſtituere primo debet principalis in damno inferendo, deinde executor, poſtea cooperantes poſitive, tandem cooperantes negative. ib. p. 84. n. 44. Quis ordo ſervandus in cauſis minus principalibus. ib. n. 3. V. *Participans*.

Ordo in ſucceſſione. V. *Heredes neceſſarii*.

Ordo vario modo accipi poteſt. X. p. 14. n. 1. Sed præſertim uſurpatur pro ritu ſacro quo perſonæ eccleſiaſticæ conſecrantur. ib. Eſt verum novæ legis ſacramentum. ib. p. 15. n. 2. & ſeq. An plures ſint ſacri Ordines. ib. n. 3. Quot ſint. ib. n. 4. Num Tonſura, Cantoratus, & Epiſcopatus ſint Ordines diſtincti. ib. n. 5. Quid de Epiſcopatu ſenſerit D. Thomas. ib. Num ſinguli Ordines ſint ſacramenta. ib. p. 9. n. 13. & ſeq. Peccant mortaliter qui conſcii peccati mortalis Ordines ſuſcipiunt. ib. n. 15. & qui ſacros Ordines in peccato exercent. ib. n. 16. Num etiam qui minorum Ordinum actus exercent. ib. V. *Materia*, *Forma*, *Miniſter*. Ordines quo tempore licite conferri poſſint. ib. p. 22. n. 21. In Ordinum ſuſceptione interſtitia ſervanda ſunt. ib. n. 14. Quis in interſtitiis valeat diſpenſare. ib. n. 15. Ad Ordines ſuſcipiendos ſolum mares idonei ſunt. ib. n. 1. Et legitima ætate conſtituti. ib. n. 2. Ante legitimam ætatem ordinati quando poſſint ſuſceptorum Ordinum functiones exercere. ib. n. 3. Non licet ſuſcipere ſuperiorem Ordinem prætermiſſo inferiori. ib. p. 27. n. 4. Valida tamen eſſet ordinatio excepto Epiſcopatu. ib. Quibus pœnis ſubjaceant ordinati per ſaltum. ib. Ordines ante Confirmationem ſuſcipere illicitum eſt. ib. n. 5. Ad ſacros Ordines ſuſcipiendos requiritur titulus. ib. n. 6. V. *Titulus*. Effectus ſacramenti Ordinis tres enumerantur. ib. p. 24. n. 1. Primus eſt gratia ſanctificans, & quidem excellens. ib. quæ confertur juxta ſuſcipientis diſpoſitionem. ib. p. 25. n. 2. Alter gratia ſacramentalis. ib. n. 3. Tertius character. ib. n. 4. Ad validam Ordinationem neceſſario requiritur conſenſus ordinandi. ib. p. 38. n. 37.

Orientalibus Monachis vetitum a Benedicto XIV. Euchariſtiam collo appenſam in itinere deferre. VIII. p. 225. n. 14.

Ornamenta ſacerdotalia quænam ſint. VIII. p. 300. n. 4. Ornamentorum ſacrorum ſignificationes. ib. n. 5. & ſeq. Num liceat ſine ſacris ornamentis Miſſam celebrare. ib. p. 305. n. 13. Saltem ad mortem vitandam. ib. n. 15.

Ornatus mulierum debet eſſe moderatus. II. p. 127. n. 1. & ſeq. Immoderatus improbatur, & prohibetur in ſacris Scripturis. ib. p. 129. Item ex communi SS. Patrum aſſenſu execratur. ib. p. 130. n. 1. & ſeq. Peccant mulieres quæ fucis adulterant vultum, ut pulchritudinem ementiantur, & augeant. ib. p. 131. n. 2. & ſeq. Laxa de hoc Caſuiſtarum placita. ib. p. 134. n. 1. & ſeq. Laxe docet P. Diana ornatum ſuperfluum, & magnum non eſſe peccatum, modo ſit ſecundum morem patriæ. ib. n. 2. Patrum, & Scripturarum de hoc monita ſuis interpretationibus omnino enervat P. Leſſius. ib. p. 134. n. 3. Earumdem interpretationum laxitas, & evidens falſitas oſtenditur. ib. Ad declinandum ſcandalum ſatis non eſt ut veſtis mulierum adeo tenuis non ſit, ut per eam pudenda ſatis tegantur. ib. p. 135. n. 4. Oppoſita P. Leſſii laxa doctrina improbatur. ib. Regulæ traduntur ad dignoſcendum quandonam mulierum ornatus ſuperfluus, cenſendus ſit mortalis, aut venialis. ib. n. 5. Oſtenditur ex Sanctis Patribus mulieres ſuperfluo ornatu cultus indicia prodere impudicitiæ. ib. p. 137. n. 1. & ſeq. Ornatus immodicus mulierum ſæpe letalis eſt ob ſuperfluam, prodigamque in eo divitiarum abſumptionem. ib. p. 139. n. 1. & ſeq. Recenſentur ex D. Bernardino Senenſi hujus ornatus mala ſpiritualia, & temporalia. ib. Ob eum non modo familiæ, ſed civitates etiam, & regna ad egeſtatem rediguntur. ib. p. 140. n. 5. & ſeq. Ornatus immodicus mulierum notabiliter ad venerem alliciens crimen letale eſt. ib. p. 144. n. 2. & ſeq. Refertur, & explicatur Cajetani doctrina. ib. Patrum, & Theologorum auctoritate oſtenditur ornatum muliebrem nimis ſuperfluum letali culpa non carere. ib. p. 145. num. 1. & ſeq. Eadem ſententia rationibus evincitur. ib. p. 149. num. 1. & ſeq. Objecta in contrarium afferri ſolita diluuntur. ib. p. 151. n. 6. & ſeq. Mulieres nudato pectore incedentes mortaliter peccant.

ib. p. 153. n. 3. & ſeq. Rationes oppoſitum ſuadentes refelluntur. ib. p. 154. num. 6. & ſeq. Conſuetudo ſic incedendi criminoſa eſt, ſcelerumque plena. ib. p. 155. num. 8. Eſtque fœminis ipſis graviſſime incommoda. ib. Opportuna P. Alberti de Albertis animadverſio. ib. Exempla ſacræ Scripturæ de mulieribus honeſto, decentique ornatu incedentibus. ib. p. 157. n. 6. Hac ratione diſſequeratur a quibuſdam ad ſtruendas vaniſſimas muliercularum pompas honeſtandas. ib. Aſſignatur regula ex D. Thoma pro feminis conjugatis circa eumdem ornatum. ib. p. 158. n. 1. Elegans, & exquiſitus muliebris ornatus, qui levitatem, jactantiam, vanitatem, oſtentationemque prodit, ex S. Thoma quandoque mortale peccatum eſt, quandoque veniale. ib. p. 159. n. 3. Prodeunt quædam nobiles ſuperfluo ornamento fœminæ. ib. p. 160. n. 4. Arguuntur hac de re pravi Confeſſarii. ib. p. 161. n. 5. Iidem mulierum luxum, & pompas corrigere negligentes corripiuntur a D. Bernardino Senenſi. ib. n. 7. Nimia ſuperfluitas vocem quæ ad mulierum ornatum ſpectant, ab eodem D. Bernardino egregie deſcribitur. ib. n. 8. Aſſequenda tandem media a Confeſſario incedendum eſt via, quæ tamen arcta eſt & anguſta. ib. p. 162. n. 9.

Ornatus corporis qualis eſſe debeat in accedentibus ad Euchariſtiam. VIII. p. 119. n. 23. Quid de muliebri ornatu, ib. n. 24.

Orſi (P. Joſeph Auguſtini) ora laudantur. III. p. 282. & p. 293. n. 13.

In ratione exhibet quæ clare evincit, laſciviores aſſerere non eſſe eam cuſtodiendo ſigillum ſacramentale quam negationem. IV. p. 6. n. 8.

Idem laudatur ob prudens conſilium in diſputatione de baptiſmo aliquando collato nomine Chriſti. VIII. p. 83. n. 15.

Oſcula, & amplexus inter futuros ſponſos ſunt peccatum mortale. IV. p. 254. n. 24. Oſcula, tactus, & amplexus non ſunt ſecundum ſe peccata. ib. p. 255. n. 5. Reciproca inter utriuſque ſexus perſonas oſcula numquam videntur permittenda, tamquam, ut minus, periculis plena. ib. n. 5. Tangere muliebria aut curationis cauſa, aut internoſcendi ſexus diverſitatem, Medicis, & Chirurgis licitum eſt. ib. p. 256. n. 6. Hanc curationem pati non tenetur femina pudica, ſi pudor ex motivo virtutis, & amore caſtitatis proficiſcatur. ib. num. 7. Multo minus ſi ei grave immineat periculum delectationis venereæ. ib. Delectatio carnalis, ſeu venerea ex oſculis percepta eſt culpa lethalis. ib. n. 9. Oſcula inter perſonas ſolutas, & adultas diverſi ſexus, ſi fiant ob delectationem ſenſibilem captandam, ſecum afferunt periculum delectationis venereæ & pollutionis. ib. p. 257. num. 13. & ſeq. In praxi ſunt peccata mortalia. ib. Metaphyſicæ abſtractiones Salmanticenſium improbantur. ib.

Tactus impudici in partibus verendis, aut in illis affinibus ſunt peccata mortalia. ib. pag. 257. n. 16. Etiamſi ſupra veſtes exerceantur. ib. Oppoſita plurium recentiorum ſententia eſt improbabilis. ib. Licent tamen conjugatis, ſi præcedant copulam, & ad illam diſponant. ib. p. 258. num. 18. Non tamen abſque ordine ad copulam. ib. n. 19. & ſeq. Oſcula, tactus, & amplexus inter ſponſos non licent. ib. p. 259. n. 22. Ab oſculis, tactibus, & amplexibus, ut fiunt juxta morem patriæ, tenetur ſub gravi femina ſe retrahere. ib. n. 23. Tangens propria pudenda ob delectationem veneream non ordinatam ad licitam copulam, peccat mortaliter. ib. p. 260. n. 26. Perſpiciens brutorum verenda, irritanſque ad ſemen effundendum, peccat mortaliter. ib. n. 27. Ab aſpectu coitus brutorum cautius, & tutius eſt abſtinere. ib. p. 261. n. 28. Concumbens cum muliere mortua, quanam ſpecie peccati peccat, diverſæ aſſignantur ſententiæ. ib. p. 229. n. 29. Oſcula, tactus, & amplexus practi cum perſonis diverſi ſtatus ſunt peccata ſpecie diverſa. ib. n. 30.

Explicatur delectatio venerea, & moroſa. ib. n. 31. Venerea, ſeu carnalis eſt peccatum lethale. ib. Delectatio rei turpis aut de cogitatione illius, in praxi communiter eſt peccatum mortale. ib. p. 262. n. 33. Aſſertum propoſitio de hoc damnata a Clero Gallicano. ib. Concupiſcentia dum ſurgit, motuſque venereos nunc admittentes, peccat mortaliter qui ſe cum negative ſe habet, abſque eo quod poſitive reſiſtat. ib. n. 35. & ſeq. Falſo P. La-Croix oppoſitam tuetur, ſeu probabilius ſpeculative loquendo. ib. n. 36. Ejus reſponſio refellitur. ib. p. 263. n. 37. & ſeq. Habens puritatem habitualem conſcientiæ, & ſinceram voluntatem peccati vitandi præſumere poteſt delectationi venereæ non conſenſiſſe, nec etiam fuiſſe gravis negligentiæ. ib. p. 264. n. 45.

Oſeas abſque diſpenſatione in lege perfecta a Deo habuit, ut meretricem etiam inſtar acciperet. I. p. 35. n. 22. & VI. p. 178. n. 27. Explicatur, ib.

Oſorius (Hieronymus) naturæ humanæ infirmitates eleganter deſcribit. VI. p. 20. n. 3.

Oſtiariatus Ordo quid ſit, & quænam ejus officia. X. p. 26. n. 4.

P

PActa in cambiis. V. Cambii pacta.

Pacta cenſuum. Cenſuum pacta.

Pactum retrovendendi. V. Retrovendendi pactum.

Pactum in uſuris. In pactum deduci poteſt amicitia, & injuriarum privatarum condonatio. VII. p. 275. n. 3. Non tamen ejus intuitu rationes, quibus mutuatarius jus habet ad ſatisfactionem exigendam. ib. p. 276. n. 4. In praxi, in pactum deduci non debet remiſſio famæ læſionis. ib. Poſſunt tamen deduci in pactum ea, quæ debita ſunt ex caritate, & religione, non in utilitatem mutuatoris, ſed aliorum exercenda. ib. n. Sed non licet paciſci ut mutuatori beneficium, vel officium detur. ib. n. 5. In pactum deducere non licet mutuum ab obſequio, a lingua, a manu. ib. n. 6. Nec ut mulier copiam ſui corporis præbeat. ib. n. 7. Quidquid enim pretio æſtimabile præter ſortem imponitur mutuatario, uſura eſt, ut quod impoſterum ad mutuatoris moleſtiam, vel officium accedat. ibid. num. 8. Uſura eſt exigere reſpectum mutuum, non tamen ſponte oblatum alterius vel. ib. p. 277. num. 6. In reddendo mutuo reſtitui debet eadem quantitas, etſi interea pretium varietur. ib. num. 11. Non eſt tamen obligatio reddendi eamdem pecuniæ ſpeciem, ſed valorem. ib. p. 278. num. 12. Licet certis conditionibus mutuare pecuniam, ut eadem in ſpecie reſtituatur, non tamen, ut in diverſa. ib. n. 14. Nulli perſonarum conditioni licita eſt uſura. ib. n. 17.

Pagani. V. [illegible]

Pallavicinus (Sfortia Cardinalis) egregie probat, quod ſi veræ eſſent recentiorum Caſuiſtarum decantationes a ſtimulo opinantes, nulla amplius eſſet ſcienti lex, quæ obligaret. V. p. 205. n. 4.

Idem aperte teſtatur, nihil definitum in Concilio Tridentino circa neceſſitatem attritionis, vel contritionis in ſacramento pœnitentiæ. IX. p. 49. n. 1. & ſeqq. Exponit quo ſenſu Patres intellexerint verba decreti ſeſſionis ſextæ, ib. p. 172. n. 24. Quid ipſe ſenſerit, ib. p. 98. n. 13.

Palpo, ſi eſt cauſa efficax mali, reſtituere debet; ſi tamen intenderit ut alius malum inferat difficulter datur cauſa in quibus eum inadvertentia excuſet. VII. p. 80. n. 28.

Panis triticeus eſt ſolus materia ſacramenti Euchariſtiæ. VIII. p. 142. n. 4. Non ille confectus ex amygdalis, caſtaneis, fabis, ciceribus, farre, hordeo. ib. p. 143. num. 9. An idoneus ex ſiligine. ib. num. 10. Quo ritu, & ceremoniis olim parabatur panis pro Euchariſtia. ib. n. 13. Panis azymi uſus perſeverat in Eccleſia Latina. ib. p. 145. n. 6. Panis tam azymus, quam fermentatus idoneus ad confectionem. ib. p. 146. n. 9. Convenientius adhibetur azymus quam fermentatus. ib. num. 10. Non licet Græcis apud Latinos, nec Latinis apud Græcos ſive commorantibus, ſive peregrinantibus pro libito panem azymum vel fermentatum in Euchariſtia adhibere. ib. p. 147. n. 18. & ſeqq.

Parentes colendi ſunt a filiis. IV. p. 120. n. 1. & ſeq. Recenſentur officia parentibus debita. ib. & n. 3. Præcipuum eſt illis ſubvenire in temporalibus, & ſpiritualibus neceſſitatibus. ib. n. 4. Illis ſi filii ex odio deſiderent grave damnum, peccant mortaliter. ib. p. 121. n. 5. Eodemque modo peccant, ſi illis mortem exoptent ob finem quempiam alium, v. g. adeundi hæreditatem. ib. n. 4. & ſeq. Oppoſita Leandri, & plurium Caſuiſtarum laxa ſententia rejicitur. ib. Peccant lethaliter filii, qui deliberate torvis oculis aſpiciunt parentes, nullumque ipſis exterioris amoris ſignum exhibent. ib. p. 124. n. 8. Qui parentes leviter percutiunt, graviter delinquunt. ib. n. 10. Licitum eſt filiis a parentibus injuſte percuſſis ſeſe defendere cum moderamine inculpatæ tutelæ. ib. n. 20. Peccant filii deliberato animo parentibus maledicentes. ib. n. 21.

Parentes nequeunt a filiis apud judicem accuſari, niſi de hæreſi, & criminibus in patriam, & in Principem. ib. n. 22. Parentibus tenentur obedire filii. ib. p. 125. n. 1. & ſeq. Non tamen in rebus pravis. ib. n. 3. Neque dum vetant, ne aſſumant religioſum ſtatum. ib. n. 4. Sicut neque ſi præcipiant Religionis ingreſſum. ib. p. 126. n. 5. Peccant lethaliter filii, ſi parentibus inconſultis matrimonium contrahunt. ib. n. 6. Laxa Salmanticenſium doctrina rejicitur. ib. Sicut ſi parentibus inconſultis ducant indignam ſponſam. ib. p. 127. n. 7. Laxa Tamburini ſententia improbatur. ib. Peccant lethaliter filii parentes adoleſcentes, ne teſtamenta condant, & eleemoſynas largiantur. ib. n. 1. Graviuſque peccant, ſi eos impediant a male partis reſtituendis, aut a debitis ſolvendis. ib. n. 3. Parentibus gravi neceſſitate preſſis filii jure naturæ præſtare alimenta tenentur. ib. n. 4. Non tamen filii a Religioſis ſic tenentur clauſtra deſerere, ut illis ex tantum neceſſitate laborantibus ſuccurrant. ib. p. 128. n. 5. Rara eſt ob id clauſtra deſerendi neceſſitas, cui aliter ſubveniri poſſunt, & debent Superiores Religionum. ib. p. 130. n. 8. & ſeqq.

Prius parentibus quam liberis in æquali neceſſitate conſtitutis ſuccurrere filius debet. ib. p. 129. num. 10. Sicut in extrema neceſſitate prius parentibus quam creditoribus. ib. p. 130. n. 11. Parentes alendi obligatio adſtringit etiam filios naturales, & ſpurios. ib. num. 12. Parentum in filios potiſſima officia explicantur. ib. n. 1. & ſeq. Potiſſimum eſt eos inſtruere in divina lege, eoſque corripere. ib. p. 134. n. 3. & ſeq. Parentum pravos mores imitantur filii. ib. n. 5. Ob ejuſmodi pravos mores diſerte Cicero Verrem increpat. ib. Parentes tenentur curare ut artibus filii inſtruantur eorum ſtatui convenientibus. ib. p. 130. n. 6. Alias peccant. ib. n. 8. Parentes omnino retrahere debent filios ab ingreſſu Religionis, quæ ſit laxæ diſciplinæ. ib. p. 133. n. 10.

Parentes dolo & fraude detinentes filios ne Religionem amplectantur, mortaliter peccant. ib. p. 131. num. 14. Sicut etiam ſi id agant precibus importunis. ib. n. 15. Et ultra peccatum excommunicationem incurrunt, ſi invitas filias cogant monaſterium ingredi. ib. n. 16. Ad hanc conditionem requiritur vis, & metus cadens in virum conſtantem. ibid. p. 134. num. 15. Non ſufficit tamen, ſi pater filiæ nolit dare dotem ad matrimonium, licet ille peccet. ibid. num. 16. Eam excommunicationem incurrunt parentes cogentes puellas, non autem filios ad ingrediendum Religionem. ibid. num. 17. Sicut eam incurrunt cujuſcumque generis, & conditionis perſonæ eas ſic cogentes. ibid. num. 18. Non vero ſi eas cogant ad monaſteria ingredienda, ut ſolum ſub veſte laicali vitam ducant. ibid. pag. 135. num. 19. Aut ſi cogant mulieres ad ingrediendum monaſterium in caſibus in jure expreſſis, qui recenſentur. ibid. num. 20. Excommunicationem incurrunt parentes retrahentes filias a Religionis ingreſſu. ibid. num. 21. Sicut qui impediunt ne filia, aut mulier monaſterium ingrediatur, & novitiatum ſuſcipiat. ibid. n. 22. Aut qui eas impediunt ne Religionem voveant.

Peccant graviter parentes qui filias ſuas ſocis delinire ad turpem amorem accendendum, & cum procis converſari permittunt. ibid. pag. 136. num. 23. Sicut ſi eas cum futuris ſponſis familiariter converſari ſinant, ſi ſciant, aut ſaltem ſuſpicentur eorum colloquia eſſe obſcena, aut ab iis impudicos tactus exerceri.